

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

58'inci Birleşim
10 Şubat 2026 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Kahramanmaraş Milletvekili Zuhal Karakoç'un, Kahramanmaraş'ın zaferinin yıl dönümünde güncel duruma ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın, Konya belediyelerinin çalışmalarına ve deprem bölgesindeki faaliyetlerine ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, Diyanet İşleri Başkanlığı personelinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

IV.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, bu yıl ülkenin doğu ve güneydoğusunun beklenen yağışlara kavuştuğuna, Diyarbakır Silvan'da meydana gelen sele ilişkin açıklaması
- 2.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Ankara'daki bir TÜVTÜRK istasyonunda yaşananlara ilişkin açıklaması
- 3.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, geçen hafta deprem bölgesine gerçekleştirdikleri ziyarete ilişkin açıklaması
- 4.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, Mürşitpınar Sınır Kapısı'na ilişkin açıklaması
- 5.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, saç örgüsü eylemine ilişkin açıklaması
- 6.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, Genel Başkan Özgür Özel'in açıklamalarına ilişkin açıklaması
- 7.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, Ankara'daki bir TÜVTÜRK istasyonunda yaşananlara ilişkin açıklaması
- 8.- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, fındık fiyatındaki düşüşe ilişkin açıklaması
- 9.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, Berlin'deki "Toplumsal Keşfi: 12 Bin Yıl Önce Göbeklitepe ve Taş Tepelerde Yaşam" başlıklı sergiye ilişkin açıklaması
- 10.- Bolu Milletvekili Türker Ateş'in, Bolu'daki orman köylülerinin taleplerine ilişkin açıklaması
- 11.- İstanbul Milletvekili Kezban Konukçu'nun, geçen hafta Boğaziçi Üniversitesinde yaşananlara ilişkin açıklaması
- 12.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıl'nın, BDDK'nin kredi kartlarının limitleriyle ilgili düzenlemesine ilişkin açıklaması
- 13.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca ilan edilen yatırım alanları arasında Tokat'ın yer almamasına ilişkin açıklaması
- 14.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, orman işçilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması
- 15.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Hacıbektaş'ta kapatılan huzurevine ilişkin açıklaması
- 16.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Balıkesir'in telefon çekmeyen mahallelerine ilişkin açıklaması
- 17.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, D400 Kara Yolu'na ilişkin açıklaması
- 18.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, vergi ve SGK borcu olan çiftçilere verilen sübvansiyonlu kredilerin durdurulması kararına ilişkin açıklaması
- 19.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, Yamanlar Dağı'nda Ağustos 2024'te çıkan yangında zarar gören ormanlık araziye ilişkin açıklaması
- 20.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in, Ankara'daki bir TÜVTÜRK istasyonunda yaşananlara ilişkin açıklaması
- 21.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, depremzede esnafların beklentisine ilişkin açıklaması
- 22.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Mardin'de bir kuyumcu aracının 7 Şubatta gasbedilmesine ilişkin açıklaması

- 23.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Nusaybin'de yapılan TOKİ konutlarının tapularının teslim edilmemesine, Cizre-Şanlıurfa yoluna ve Mardin'in ilçelerindeki elektrik kesintilerine ilişkin açıklaması
- 24.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın, Dil Bilimci Mehmed Emin Bozarslan'ın vefatına ilişkin açıklaması
- 25.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, tavuk ürünleri ihracatının yasaklanmasına ilişkin açıklaması
- 26.- Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş'ın, bir siyasi partinin Siirt il başkanının Siirt'te İŞKUR'un işçi alımı yapacağını duyurmasına ilişkin açıklaması
- 27.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, Zonguldak'ta norm kadro fazlası öğretmenlere yapılan resen atamalara ilişkin açıklaması
- 28.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, sulama birlikleri ve kooperatiflerinin tek çatı altında toplanmasına ilişkin açıklaması
- 29.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, 7566 sayılı Kanun'la getirilen yetki belgesi harcı uygulamasına ilişkin açıklaması
- 30.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, Epstein belgelerine ilişkin açıklaması
- 31.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Zeydan Karalar'ın tahliyesine ve tutuklu belediye başkanlarına ilişkin açıklaması
- 32.- Mersin Milletvekili Levent Uysal'ın, Mersin'de 30 Ocak 2026'da yaşanan sel felaketinden etkilenenlere verilen destek ödeneğine ve Silifke'de kurulması planlanan maden atık tesislerine ilişkin açıklaması
- 33.- Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, Yüksekova Havalimanı'na ve Türkiye'nin Halep Havalimanı'na yatırım yapacağını duyurulmasına ilişkin açıklaması
- 34.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Cem Karaca'nın ve II. Abdülhamit Han'ın vefat yıl dönümlerine, Keçiören Belediye Başkanının istifasına, geçen hafta gerçekleştirdiği Mardin ve Batman ziyaretlerine, TÜİK'in açıkladığı nüfus verilerine ve toplumsal güven ortamını sağlayacak tedbirlere ilişkin açıklaması
- 35.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Ankara'daki bir araç muayene istasyonunda yaşananlara, Epstein dosyalarına, geçen aylarda İçişleri Bakanına verdiği bir soru önergesine gelen cevaba, 6 Şubat depreminin ardından Kahramanmaraş'a gelen İsraili ekiple ilgili yaptığı araştırmaya ilişkin açıklaması
- 36.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Milliyetçi Hareket Partisinin 57'nci kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 37.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Mehmed Emin Bozarslan'ın vefatına, Suriye'de yaşananlara ve Mürşitpınar Sınır Kapısı'na, dış politikada ve ekonomide alınan kararlara, Kobani davasına, Ezilenlerin Sosyalist Partisinin tutuklanan üyelerine, Boğaziçi Üniversitesi Rektörüne ilişkin açıklaması
- 38.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, uygulanan ekonomik modele, Anayasa Mahkemesine götürdükleri emekli maaşlarıyla ilgili düzenlemeye, tutuklu belediye başkanlarına ve tahliye edilen Ahmet Özer ile Zeydan Karalar'a ilişkin açıklaması
- 39.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Milliyetçi Hareket Partisinin kuruluşunun 57'nci yıl dönümüne, Eskişehir Mihalgaşi Belediye Başkanı Zeynep Güneş'e yönelik ifadelere ve İYİ Parti Genel Başkanı Müsavat Dervişoğlu'nun bu konuda yaptığı açıklamaya, TRT'nin belgeselini yaptığı Özdemir Bayraktar'a, 6 Şubat depremlerinin yıl dönümüne, 500 Bin Sosyal Konut Kampanyası'na ve Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 40.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 41.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Kırıkkale'nin AK PARTİ'li bir belediye başkanına ve Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 42.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, "kamu-özel iş birliği" adı altındaki projelere ilişkin açıklaması
- 43.- Mersin Milletvekili Faruk Dinç'in, Türkiye'deki birtakım sol görünümü fraksiyonlara ilişkin açıklaması
- 44.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş'ta suya yapılan zamma ilişkin açıklaması
- 45.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, ödemesi ertelenen borçlara ilişkin açıklaması
- 46.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Gaziantep'teki depremzede esnafların kullandığı kredilerin geri ödemesine ilişkin açıklaması
- 47.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Ezilenlerin Sosyalist Partisinin tutuklanan Eş Genel Başkanına ve üyelerine ilişkin açıklaması
- 48.- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın, Diyarbakır Çüngüş'ün köylerindeki elektrik sorununa ilişkin açıklaması
- 49.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, hızır ayına ve Mürşitpınar Sınır Kapısı'na ilişkin açıklaması
- 50.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Baran Abdi'ye ilişkin açıklaması
- 51.- Yalova Milletvekili Tahsin Becan'ın, EMITT fuarında Yalova'nın yer alamamasına ilişkin açıklaması
- 52.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'deki parfüm deposu yangını sonrası yaşananlara ilişkin açıklaması
- 53.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Çorum'daki çeltik üreticilerinin yaşadığı soruna ilişkin açıklaması
- 54.- Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün, Erzincanlıların Parlamentodan beklentisine ve birleşimi yöneten Başkan Vekili Pervin Buldan'a ilişkin açıklaması

- 55.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Milliyetçi Hareket Partisinin kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 56.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, 8 Kasım'da Dilovası'ndaki bir fabrikada çıkan yangınla ilgili dosyaya ilişkin açıklaması
- 57.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Sultan II. Abdülhamit Han'ın vefat yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 58.- Sakarya Milletvekili Ayça Taşkent'in, ülkede yaşananlara ilişkin açıklaması
- 59.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'da yaşanan sorunlara ilişkin açıklaması
- 60.- İstanbul Milletvekili Oğuz Üçüncü'nün, Almanya'da kamu görevlilerine yapılan saldırılara ilişkin açıklaması
- 61.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, tavuk eti ihracatının durdurulmasına ilişkin açıklaması
- 62.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, sulama birliklerinin uyguladığı tarifelere ilişkin açıklaması
- 63.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, idare ve gözlem kurulu kararlarına ilişkin açıklaması
- 64.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, PTT Kargoya ilişkin açıklaması
- 65.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, emeklilere ve asgari ücretlilere ramazan hazırlıkları için destek sağlanması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 66.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, üreticilere verilen yurt dışından besilik dana taahhüdüne ilişkin açıklaması
- 67.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon Limanı'na ilişkin açıklaması
- 68.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, Epstein belgelerine ilişkin açıklaması
- 69.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'da mücbir sebep hâlinin kaldırılmasına ilişkin açıklaması
- 70.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, kadın cinayetlerine ilişkin açıklaması
- 71.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Döngel grup yoluna ilişkin açıklaması
- 72.- Denizli Milletvekili Şeref Arpacı'nın, sanayi üretimindeki düşüşe ilişkin açıklaması
- 73.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Şeker Fabrikaları ve bünyesindeki makine fabrikalarına ilişkin açıklaması
- 74.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, İskeçe'ye bağlı Dolaplı Devlet Ortaokulunda düzenlenen etkinliğe ilişkin açıklaması

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

- 1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan'ın, Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'e yeni görevinde başarılar dilediğine ilişkin konuşması

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

- 1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Antalya Kumluca'dan gelen misafirlere "Hoş geldiniz." denilmesi
- 2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Ankara'da farklı üniversitelerde okuyan Kayserili öğrencilere "Hoş geldiniz." denilmesi

B) Önergeler

- 1.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, (2/2782) esas numaralı 5488 Sayılı Tarım Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/129)

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önergeleri

- 1.- YENİ YOL Grubunun, Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen ve 19 milletvekili tarafından, Dünya Adalet Projesi'nin 2025 Yılı Hukukun Üstünlüğü Endeksi'ne göre Türkiye'nin 143 ülke arasında 118'inci sırada yer almasının hukuki, idari ve kurumsal nedenlerinin tespit edilerek hukukun üstünlüğünü güçlendirecek yapısal reform alanlarının belirlenmesi amacıyla 10/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 10 Şubat 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

- 2.- İYİ Parti Grubunun, Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun ve 19 milletvekili tarafından, Epstein vakasının ortaya koyduğu uluslararası organize suç ve insan ticareti gerçeği ışığında; depremlerin ardından ailesinden kopan, refakatsiz kalan veya kayıt altına alınamayan çocukların ulusal ya da uluslararası insan ticareti ve suç ağlarının hedefi hâline gelmiş olabileceklerine dair iddiaların araştırılması amacıyla 5/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 10 Şubat 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

- 3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Muş Milletvekili Sezai Temelli ve Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit tarafından, Ezilenlerin Sosyalist Partisi ve demokratik kurumlara yönelik siyasi operasyonların tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla

10/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 10 Şubat 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4.- CHP Grubunun, Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül ve arkadaşları tarafından, Erzincan Makine Fabrikasının Turhal'a taşınmasının nedenlerinin ve sonuçlarının araştırılması amacıyla 4/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 10 Şubat 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven ve Çorum Milletvekili Yusuf Ahlatcı ile 143 Milletvekilinin Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3138) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 214)

2.- Sivas Milletvekili Rukiye Toy ve Konya Milletvekili Mehmet Baykan ile 54 Milletvekilinin Milli Parklar Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Karamamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3308) ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230)

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İzmir Milletvekili Deniz Yücel'in, kalıcı yaz saati uygulamasının öğrencilerin başarısına ve derse devamlılığına etkilerine, - İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın, özel eğitim ve rehabilitasyon hizmeti verilen bireyler için yaş sınırı getirilmesine, - Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, Muş'un Bulanık ilçesine bağlı köylerde okullara ulaşım konusunda yaşanan sorunlara, - Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur'da bir ortaokul öğretmenin derslerinde laikle aykırı söylemlerde bulunduğu iddiasına,

- Ankara Milletvekili Aylin Yaman'ın, engelli öğretmen adayları için Millî Eğitim Akademisi uygulamasının zorunlu hale getirilmesine,

- Muğla Milletvekili Gizem Özcan'ın, Muğla'nın Marmaris ilçesinde depreme dayanıklı olmadığı için yıkım kararı alınan okul binalarının akıbetine,

- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, özel gereksinimli bireyler için MEBBİS sistemine getirilen yaş kısıtlamasına,

- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, öğretmen atama kontenjanlarına ve Millî Eğitim Akademisi uygulaması sebebiyle yaşanan mağduriyete,

- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkâri ilinde meydana gelen intihar vakalarına,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in cevabı (7/39015), (7/39017), (7/39018), (7/39101), (7/39102), (7/39103), (7/39185), (7/39186), (7/39188)

2.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Bakanlığın 2026 yılı bütçesinde Amasya iline ayrılan ödenek miktarına ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in cevabı (7/39016)

3.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Dahilde İşleme Rejimi kapsamında yurt içinden temin edilen girdilerde uygulanan KDV tescil ve terkin sisteminin sona erdirilmesine ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/39125)

4.- İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, geçici ithalat kapsamında ülkemize getirilen araçlara ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/39127)

5.- Van Milletvekili Sinan Çiftçiyürek'in, Suriye Ordusu tarafından Halep'te yürütülen operasyona ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/39220)

6.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Hrant Dink suikastında ihmali olduğu iddia edilen kamu görevlilerine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/39221)

7.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, 2025 yılında yaşanan kadın cinayetleri ve şüpheli kadın ölümlerine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/39225)

10 Şubat 2026 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: İbrahim YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar), Nermin YILDIRIM KARA (Hatay)

----- 0 -----

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58'inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Kahramanmaraş'ın zaferinin yıl dönümünde güncel durum hakkında söz isteyen Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Zuhâl Karakoç'a aittir.

Buyurun Sayın Karakoç.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Zuhâl Karakoç'un, Kahramanmaraş'ın zaferinin yıl dönümünde güncel duruma ilişkin gündem dışı konuşması

ZUHAL KARAKOÇ (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün burada sıradan bir yıl dönümünü değil bir milletin boyun eğmemeye dair verdiği sözünü anmak üzere söz almış bulunuyorum.

Bugün bu yüce çatının altında yalnızca bir şehrin değil bir ruh hâlinin, bir iradenin, bir millet karakterinin yıl dönümünü yani Kahramanmaraş'ın zaferinin 106'ncı yılını anıyoruz. Kahramanmaraş iőgalin karşısında susanların değil ayağa kalkanların, "Bu topraklar sahipsiz değildir." diyenlerin şehridir. Kahramanmaraş sıradan bir coğrafya değildir; Kahramanmaraş iőgal altında bile teslim olmayanların, silahı yokken imanı olanların, orduyu beklemeden ayağa kalkanların şehridir. O gün Maraş'ta yazılan destan yalnızca düşmana karşı kazanılmış bir askerî baőarı değildir, o destan "Bu topraklarda esaret yoktur." diyen bir millet iradesinin haykırıőıdır. Kahramanmaraş'ın kurtuluőu bir tarihin zaferle yazılması değildir sadece, bir ruh hâlinin, Maraőlı olmanın ne demek olduğunun da ilanıdır. 12 Şubat takvim yaprağında sıradan bir gün değil bizim için, bir milletin "Ben boyun eğmem." diyerek ayağa kalkıőıdır. Bu duruőun adı Sütçü İmam'dır, Rıdvan Hoca'dır, Senem Ayşe'dir, bu duruőun karşılığı ise her bir ferdi ayrı bir yiğitlik abidesi olan Maraőlılardır. Yüz altı yıl önce Maraş'ta yaşanan, haritalara sığmayan bir direniştir çünkü orada silah yoktu, iman vardı; ordu yoktu, millet vardı; emir yoktu ama istiklal iradesi vardı. Sütçü İmam'ın attığı ilk kurşun sadece düşmana sıkılmıő bir mermi değildir, o kurşun Türk milletinin esareti reddeden karakterinin ilanıdır. Rıdvan Hoca caminin kürsüsünden yalnızca vaaz vermemiőtir, istiklal çağırısı yapmıőtır, "Bayraksız namaz olmaz." diyerek inanç ile bayrağı, iman ile vatani birbirinden ayırmayan bir őuur inşa etmiştir. İşte, Kahramanmaraş'ı kahraman yapan tam olarak budur; silahın yanında dua, mücadelenin yanında őuur, toprağın üstünde al bayrak.

Değerli milletvekilleri, o gün Maraş sokaklarında dalgalanan bayrak bugün de aynı onurla, aynı vakarla dalgalanmaktadır ve tarih bu şehri maalesef bir kez daha 6 Şubatta sınamıőtır. 6 Şubatta yaşanan büyük deprem yalnızca evlerimizi değil hafızalarımızı ve yüreklerimizi de sarstı; kayıplarımız büyük, acımız derin ve tarifsiz ama herkes şunu iyi bilmelidir ki Kahramanmaraş eęilmemiőtir çünkü bu şehir daha önce de yıkımı gördü, daha önce de küllerinden doğdu. Dün iőgale direnen irade, bugün enkazın başında da dimdik durmakta. Bugün Kahramanmaraş'ta yükselen her vinç, yalnızca bir inşaat faaliyeti değildir, o vinçler bir milletin yeniden ayağa kalkma kararlılığının sembolüdür. Bizler biliyoruz ki bu şehrin insanı bayrağı yere düşürmez, enkazın altında kalsa bile umudunu bırakmaz çünkü Kahramanmaraőlı şunu çok iyi biliyor: Bayrak düşerse vatan düşer, irade düşerse millet düşer. Bu nedenle bizim sorumluluğumuz sadece binaları yeniden yapmak değil, Kahramanmaraş'ın tarihine, direnişine ve onuruna yakışır bir geleceği inşa etmektir.

Bu vesileyle, Kahramanmaraş'ın kurtuluőunda can veren tüm istiklal kahramanlarımızı ve isimsiz nice yiğidi rahmetle anıyorum. 6 Şubatta hayatını kaybeden tüm vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum. Buradan, Gazi Meclisten, Kahramanmaraş'ın şehit kanıyla yoęrulmuő tarihinden aldığımız güçle ilan ediyoruz: Bu millet teslim olmaz, bu devlet geri adım atmaz, bu bayrak yere düşmez. Kahramanmaraş dün emperyalist iőgale boyun eęmemiőtir, bugün felakete, yarın ise bölünmeye ve teslimiyete asla rıza göstermeyecektir. Türk milleti acıyı sabra, yıkımı diriliőe, tehdidi ise iradeye dönüőtürmesini bilen bir millettir. Kahraman şehrin bir evladı olarak hatırlatırım ki evsiz kaldık, eşsiz kaldık, evlatsız, aősız kaldık ama asla yurtsuz kalmadık. Al bayrak Kahramanmaraş semalarında dalgalandığı sürece bu vatan bir bütündür, bu devlet ebet müddettir. Bizim yolumuz istiklali şeref bilenlerin, devleti namus sayanların yoludur. Ne geri dururuz ne yönümüzü őaőırırız ne de mücadeleden vazgeçeriz.

Zaferin 106'ncı yılı kutlu olsun, lider ülke Türkiye idealeine yürüyen irade daim olsun, Türk milleti var olsun.

Teşekkür ediyorum. (MHP, AK PARTİ, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAşKAN - Teşekkür ederiz.

Gündem dışı ikinci söz, Konya belediyelerinin çalışmaları ve deprem bölgesinde faaliyetleri hakkında söz isteyen Konya Milletvekili Sayın Mehmet Baykan'a aittir.

Buyurunuz. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

2.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın, Konya belediyelerinin çalışmalarına ve deprem bölgesindeki faaliyetlerine ilişkin gündem dışı konuşması

MEHMET BAYKAN (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konya Büyükşehir Belediyemiz ve ilçe belediyelerimizin çalıőmalarından bahsedeceğim.

Bugün burada yalnızca bir şehirden söz etmeyeceğim, bugün belediyeciliğin nasıl yapılması gerektiğini bir anlayışa, bir markaya dönüőtürmüő olan Konya modeli belediyeciliği anlatacağım. Konya modeli, bu şehrin tarihiyle, kùltürüyle, millî ve manevi değerleriyle yoęrulmuő, ortak akılla őekillenmiő ve AK PARTİ'nin gönül belediyeciliği anlayışıyla bütünleőmiő bir hizmet modelidir. Bu modelde siyaset hizmetin önüne geçmez. Bu modelde sloganlar değil sonuçlar konuőur. Bir tarafta planlayan, üreten, kaynağını bilen Konya modeli; diğer tarafta ise büyük umutlarla teslim edilip bugün ne yazık ki hizmetten çok polemiklerle anılan bazı büyükşehir belediyeleri.

Konya'da ulaşım denilince laf değil yatırım konuőur. Raylı sistem ağımız 26,7 kilometreden devam eden projelerle birlikte 116 kilometre hedefiyle büyükmektedir. Bugün Konya 9 TL'yle Türkiye'de en ucuz öğrenci ulaőımının olduğu belediyedir, şehirdir. Ayrıca Büyükşehir Belediye Başkanımızın bugün açıkladığı müjdelerle yeni evlenecek dar gelirli çiftlere 30 bin liralık destek, yeni evlenecek çiftlere 5 bin lira kira desteği, yeni bebek sahibi olacak ailelere on iki ay boyunca 2 bin lira destek verilecektir.

Altyapıda ise tablo nettir: 2025 yılı içinde 230 kilometreyi aşan su ve kanalizasyon hattı yapılmıştır. Yaklaşık 100 milyon metreküp atık su modern tesislerde arıtılmıőtır. Su kayıp kaçak oranı yüzde 20'nin altına düşürülmüştür, bu oran Ankara'da yüzde 40

seviyesindedir. Konya Türkiye'de ilk ve tek atık su geri kazanım tesisi Mor Şebeke uygulamasını hayata geçirmiştir. Tarihî kimliği koruyarak yapılan dönüşümler ise Konya modelinin en güçlü ayaklarından biridir. Dârülmülk Projesi'yle Türkiye'nin en büyük ihya çalışması yürütülmektedir. Tarihî çarşılar, meydanlar, medreseler ve kültürel yapılar aslına uygun şekilde ayağa kaldırılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Konya modeli yalnızca Büyükşehir Belediyesiyle sınırlı değildir. Merkez ilçe belediyelerimiz bu modelin sahadaki tamamlayıcı gücüdür. Selçuklu Belediyemiz sporu bir vitrin değil bir kalkınma aracı olarak görmektedir. 15 bini aşkın lisanslı sporcusu ve yüzlerce millî sporcusuyla Türkiye'nin en büyük amatör spor kulüplerinden birine sahiptir. Yapımı devam eden Sporcu Seçme ve Yerleştirme Merkezi olimpiyat hedefli, çevreci ve Türkiye'nin ilk LEED sertifikalı spor tesisi olacaktır. Gençlere sadece tesis değil gelecek vizyonu sunulmaktadır. Karatay Belediyemiz sosyal belediyecilikte örnek bir uygulamaya imza atmıştır. Tarım ve Orman Bakanlığımızca Sağlık Bakanlığımız öncülüğünde yürütülen Tam Buğday Ekmeği Yaygınlaştırma Projesi kapsamında pilot il seçilmiştir. Ayrıca bu Belediyemiz glutensiz ekmeği Konya dâhil 20 ildeki çölyak hastalarına düzenli olarak ulaştırmaktadır. Bu, sosyal belediyeciliğin reklamsız ama gerçek hâlidir. Meram Belediyemiz ise kentsel dönüşüm anlayışında ezber bozmuştur. Suriçi Dönüşüm Projesi'yle kat artırımını yerine inşaat alanını azaltan, tarihî dokuyu ortaya çıkaran ve kültürel mirası ihya eden bir dönüşüm gerçekleşmiştir ve tüm bu projeler hayata geçirilirken SGK borcu olmadan, vergi borcu olmadan, mali disiplin bozulmadan, tek bir çalışan mağdur edilmeden hizmet üretilmiştir. Şimdi sormak gerekir; Ankara ve İstanbul gibi çok daha büyük bütçelere sahip şehirlerde neden hâlâ trafik, altyapı, su ve ulaşım konuşulmaktadır? Neden yıllardır aynı bahaneler tekrar edilmektedir? Konya modeli şunu açıkça göstermiştir: İyi belediyecilik için bahane değil irade gerekir, "Kaynak yok." demeden önce kaynağın nasıl yönetileceğini bilmek gerekir. Türkiye'nin ihtiyacı tabelası büyük ama hizmeti küçük belediyeler değil sessiz çalışan ama güçlü sonuçlar üreten Konya modeli anlayışlardır çünkü millet tartışma değil hizmet ister, millet polemik değil eser ister, millet laf değil icraat ister. Bugün, deprem bölgesi illerimizde bazı belediyelerimizin çöp konteyneri, kilitle parke taşı katkıları konuşulurken, başlanıp bitirilemeyen okul, cami gibi yapılar konuşulurken Konya Belediyemiz bölgede tüm AK PARTİ belediyeleri gibi halkımıza eşsiz hizmetler sunmuş, depremin ilk gününde Hatay'da sonrasında hayırla anılacak hizmetlere başlanmış ve en son Anadolu'nun ilk camisinin, yeniden ayağa kaldırılan Habibi Neccar Camisi'nin açılışı yapılmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Ya, he, he; öyle, öyle(!)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MEHMET BAYKAN (Devamla) - Belediyecilik kavga, gürültüyle anılan, öfke ve küfür siyasetiyle yürütülen bir alan değildir, olmamalıdır. Tabii, işin bu tarafı bizim belediyelerimizi hiç ilgilendirmez fakat sözlerimi bitirirken, bu cümleden olmak üzere, sizlere bir mektup okumak istiyorum. Bir televizyon kanalında, dün akşam canlı yayında açıktan okunan bir mektubu sizlerle paylaşacağım: "Bugün bu aday belirleme yöntemleri dâhil olmak üzere bir öz eleştiri yapma zamanıdır aynı zamanda. Hiç kuşkusuz, siyaset ideoloji, strateji ve taktik gibi üç ayrı fragmantasyon üzerinde yürüyor ama galiba bunları yeniden gözden geçirmemiz gerekir." diyor açık mektubun sahibi.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Gündem dışı üçüncü söz, Diyanet İşleri Başkanlığı personelinin sorunları hakkında söz isteyen Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan'a aittir.

Buyurunuz. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

3.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, Diyanet İşleri Başkanlığı personelinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, aziz milletimiz; milletimizin saygın, göz bebeği kurumlarından biri kuşkusuz ki Diyanet İşleri Başkanlığıdır. Ne var ki bu Başkanlığın son dönemde bazı sorunlarla gündeme gelmesi aziz milletimizi yaralamaktadır. Her şeyden önce, Kurum bünyesinde görev yapan, "vekil imam" statüsünde çalışanlar vardır. Bunlar kadrolu, normal çalışan personelin yüzde 25'i civarında bir maaş almaktadır. Oysa kanunlara göre bile en düşük memurun üçte 2'si maaş alması gerekir. Dolayısıyla 40 bin lira maaş alması gerekirken bu görevlilerin aldığı maaş aylık 16-17 bin lira civarındadır. Bunlar çok zor koşullarda görev yapmakta, ilçede, kasabada, köyde devleti temsil görevini üstlenmektedirler.

Bunlarla beraber ikinci olarak fahri Kur'an kursu öğreticileri... Bunların durumu çok daha vahimdir. Her şeyden önce kanunlara ve kul hakkına riayet etmesi gereken bir kurumda bu çalışanlara ay içerisinde yalnızca sekiz veya dokuz gün sigorta primi yatırılmaktadır.

Bu iki grubun mağduriyeti öyle ileri seviyededir ki bir taraftan çalışıyor gördüklerinden işsizlik maaşı alamıyorlar, yıllık izin hakları yok, sosyal güvenceleri yok. Kendisiyle aynı, eş değer kurumda aynı görevi yapan personelle bütün sorumluluğu, yükümlülüğü, hizmeti aynı olmasına rağmen âdeta ikinci sınıf muamele görmesi kabul edilemez.

Bununla beraber, Diyanet İşleri Başkanlığında görev yapan üçüncü sınıf grup ise murakıp ve vaizlerdir. Murakıplar Diyanet İşleri bünyesinde müftüler hariç Kurumun bütün personelinin denetleyen görevlilerdir, yöneticilerdir. Ne var ki bunların aldığı maaş ise bir imamla eşit düzeydedir. Sorumluluk olarak şube müdürü sorumluluğunda iş yapanlara imam olarak maaş verilince de kurumdaki ast-üst ilişkisi tamamen berbat vaziyettedir. Bu açıdan da murakıp olarak görev yapan kimselere "il müfettişi" ünvanı verilerek bu kayıplarının önlenmesi gerekir.

Değerli milletvekilleri, bugün arz edeceğim önemli bir husus ise mülakat sorunlarıdır. Ne yazık ki Diyanet gibi bir kurumda bile mülakat sınavları sonucuna göre adaylar ciddi mağduriyet yaşamakta, kendilerine haksızlık yapıldığını düşünmektedirler. Esasen, mülakat bilgi ölçümü değil temsil yeteneğini testittir. Oysa yazılı sınavdan 95 alan bir kimseye düşük puan verip 60 alanın atandığı bir yerde doğal olarak insanlar tedirgin olur. Bugün ne yazık ki mülakat sınavı yapan bazı komisyonlar adaya ilahi okuturken bazıları kanunlarla ilgili, mevzuatla ilgili soruları, yönetmelikleri sorarak derinlemesine ayırım içerisinde. Bu, asla kabul edilemez;

bu, bu Kuruma güvenen, bu alanda çalışmış imam-hatip adaylarının, hafızların, Kur'an kursu hocalarının mağduriyetine, Kuruma olan güveninin sarsılmasına neden olmaktadır. Utanmayın, bugün ciddi anlamda Diyanette açık var. Bir taraftan "Diyanetin bütçesi fazladır." deniliyor ama âdeta suç örtbas edercesine susuluyor; Diyanetin bütçesi personel bütçesidir. Bugün de taşrada son derece önemli, kritik noktalarda hâlâ büyük açık olmasına rağmen iktidar imamları arka bahçe görmekten vazgeçmelidir. Bunları çantada keklik görerek bunların haklarının çiğnenmesine göz yummaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Eğer bunlar devlet adına görev yapıyor, mahallenin bekçisi gibi görev üstleniyor ise, hele de ücra köylerde devleti temsilen görev yapıyorsa bunların sorunlarını çözmek elbette iktidarın görevidir.

Burada arz edeceğim başka husus ise şudur: Bugün camilere sadece aydınlatmayla ilgili ödenek çıkarılmaktadır. Isıtma ve soğutma giderleri ödenmediğinden imamlar birer dilenci gibi kapı kapı dolaştırılıyor, tahsildar gibi bu giderleri tamamlaması bekleniyor. Burada açık yüreklilikle, utanmadan sıkılmadan her ne yapılması gerekiyorsa yapılması lazım. Ne yazık ki iktidar Meclisin geçici çalışanlarını kapı önüne bıraktığı gibi; Aile Bakanlığı'nda, Millî Eğitim Bakanlığı'nda ücretli sosyolog, ücretli öğretmen yaptığı gibi Diyanetin bu personeline de gaddarca davranmakta, kul hakkı yemektedir.

Bu sorunun çözülmesi Meclisin önemli görevleri arasındadır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren sayın milletvekillerine yerlerinden bir dakika süreyle söz vereceğim.

İlk söz Sayın Yaz'ın.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, bu yıl ülkenin doğu ve güneydoğusunun beklenen yağışlara kavuştuğuna, Diyarbakır Silvan'da meydana gelen sele ilişkin açıklaması

MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bir tarım ülkesi olan memleketimizin genelinde şiddetli bir kuraklık hüküm sürmektedir. Bu yıl, hamdolsun, ülkemizin doğu ve güneydoğusu beklenen bereketli kar ve yağmura kavuştu; bununla çiftçinin yüzü güldü, toprak suyla buluştu, barajlarımız doldu taşı; bundan Diyarbakır'ımız da fazlasıyla nasibini aldı. Dualarım bu rahmet ve bereketli yağışların özellikle İç Anadolu ve diğer bölgelerimize de yağması içindir. Bu vesileyle, dün ilçem olan Silvan'da yağışların sele dönüşmesi sebebiyle evlerini su basan hemşehrilerime geçmiş olsun diyor, oluşabilecek muhtemel sel felaketleri için şimdiden ülke genelinde tedbirlerin alınmasını diliyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Bektaş...

2.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Ankara'daki bir TÜVTÜRK istasyonunda yaşananlara ilişkin açıklaması

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz günlerde Ankara'da bir polis memurumuz Melih Okan Keskin TÜVTÜRK çalışanları tarafından darbedilerek öldürüldü, kendisine Allah'tan rahmet diliyorum. TÜVTÜRK'te yaşanan bu cinayet münferit bir olay değildir, milyonlarca yurttaşımız TÜVTÜRK'ten bıkmış durumdadır. Sosyal medya bu şikâyetlerle dolup taşmaktadır. İktidar, araç muayene sistemiyle ilgili bu şikâyetleri görmezden gelerek yurttaşlarımızın daha kötü hizmet almasına neden olmakta ve TÜVTÜRK'ün yasaları bile çiğneyen tutumuyla yurttaşlarımızı baş başa bırakmaktadır. Örneğin, TÜVTÜRK, kredi kartıyla ödeme yapmak isteyen yurttaşlarımızdan ekstra ücret dahi talep ediyor. Kredi kartıyla ödemelerde komisyon istedi diye "Esnafı şikâyet edin, ceza keselim." diyen iktidar TÜVTÜRK'ün aldığı komisyona göz yumuyor. Soruyorum: Küçük esnafa gelince ceza yağdırıyorsunuz, TÜVTÜRK'e karşı neden susuyorsunuz?

BAŞKAN - Sayın Karagöz...

3.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, geçen hafta deprem bölgesine gerçekleştirdikleri ziyarete ilişkin açıklaması

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Geçtiğimiz hafta 6 Şubat depreminin yıl dönümünde Genel Başkanımız Sayın Özgür Özel ve milletvekillerimizle birlikte deprem bölgesindeydik. Aradan üç koca yıl geçmesine rağmen hâlâ konteyner kentlerde yaşam mücadelesi veren yurttaşlarımızla bir araya geldik. Bitmeyen sorunları, ertelenen vaatleri, görmezden gelinen gerçekleri yerinde dinledik. Barınma sorunu çözülememiş, sağlık ve altyapı hizmetleri yetersiz kalmış, geçim derdi depremzedelerin omuzlarında her geçen gün daha da ağırlaşmıştır. Cumhuriyet Halk Partili belediyelerimiz tüm engellemelere rağmen deprem bölgesinde yatırımlara devam etmektedir. Bu kapsamda, Muğla Büyükşehir Belediyemizin Malatya'nın 4 ilçesinde hayata geçireceği projelerin temelini attık. Bir kez daha ifade ediyoruz, deprem kayıpları kader değil ihmallerin, denetimsizliğin ve plansızlığın sonucudur. Cumhuriyet Halk Partisi afeti unutup gidenlerin değil halkını asla yalnız bırakmayanların partisidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Hun...

4.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, Mürşitpınar Sınır Kapısı'na ilişkin açıklaması

YILMAZ HUN (Iğdır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Kobane'de yaşananlar bir sınır ya da güvenlik meselesi değil doğrudan halklara yönelmiş ağır bir insani krizdir. Elektrik ve suyun olmadığı kentte çocuklar soğuktan yaşamını yitiriyor. Sınırın hemen ötesinde insanlar abluka altında yaşama tutunmaya çalışırken insani yardım taşıyan tırlar günlerdir Mürşitpınar Sınır Kapısı'nda bekletilmektedir, geçişlerine izin verilmemektedir. Mürşitpınar Sınır Kapısı derhâl insani yardıma açılmalıdır. Barışı savunmak yaşamı savunmaktır; sessizlik tarafsızlık değildir, sessizlik suça ortaklıktır. İnsanlık coğrafyaya göre değişmez. Rojava halkına ulaşacak insani yardımın önü açılmalıdır. Geç kalmadan insani koridor açılmalı, Rojava'nın yalnız olmadığı gösterilmelidir ve herkesi sorumluluk almaya çağırıyoruz. Mürşitpınar Sınır Kapısı derhâl insani yardım koridoruna açılmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Kunt Ayan...

5.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, saç örgüsü eylemine ilişkin açıklaması

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Rojava'da IŞİD zihniyetli bir çeteci tarafından bir kadının saç örgüsü kesildi, ganimet gibi sergilendi. Dünyanın her yerinden kadınlar bu saldırıya karşı dayanışma gösterirken Türkiye'de sırf saçlarını ördükleri için sağlık emekçisi bir kadın görevinden uzaklaştırıldı, 16 yaşındaki bir lise öğrencisi tutuklandı. Amedspor futbolcusuna 5 maç ceza verildi. Çetecilere karşı eylem yapanları cezalandırmak size mi kaldı! Bu ayıbınızdan utanın! Bu örgü direniştir, bu örgü yaşamdır, bu örgü kadınların iradesidir.

Burada sadece saçımı örmüyorum, bu Meclisin yüzüne gerçekleri örüyorum. Onuruna, özgürlüğüne, yaşamına göz dikilen bütün kadınlarla dayanışmaktan vazgeçmeyeceğiz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Özer...

6.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, Genel Başkan Özgür Özel'in açıklamalarına ilişkin açıklaması

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - Sayın Özgür Özel'in siyasetin doğasını öfke ve hakaret parantezine hapseden açıklamalarını Türk demokrasisinin ulaştığı olgunluk ve aziz milletimizin siyasetten beklentileri açısından derin bir üzüntüyle karşılıyoruz. Aslında, Sayın Genel Başkanın bu ifadesi toplumu rahatsız eden, kutuplaştıran, ölçüsüz ve agresif siyasetin temelinde ne olduğunun bir göstergesidir.

Siyaset bir çatışma sahası değil milletin dertlerine derman olma, ortak geleceğimizi inşa etme ve millî birliğimizi pekiştirme sanatıdır. Siyasetin dilini öfke ve hakaretle tahrif etmek siyaseti itibarsızlaştırmak ve toplumsal kutuplaşmayı körüklemekten başka bir amaca hizmet etmeyecektir.

Türkiye'nin ihtiyacı olan, hakaret dilini meşrulaştırmak değil 85 milyonu kucaklayan, emeği, hizmeti ve millî iradeyi baş tacı eden bir siyaset anlayışıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Yontar...

7.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, Ankara'daki bir TÜVTÜRK istasyonunda yaşananlara ilişkin açıklaması

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, araç muayene hizmeti veren ve tekel konumunda bulunan TÜVTÜRK yalnızca bir hizmet sağlayıcı değil denetimsizliğin sembolü hâline gelmiştir.

Ankara'da bir istasyonda yaşanan vahşi cinayet, bu yapının yalnızca hizmet kalitesiyle değil çalışma koşulları ve kurumsal sorumluluğuyla da sorgulanması gerektiğini açıkça göstermiştir. Milyonlarca yurttaş iki yılda bir zorunlu olarak bu hizmeti almak zorundadır ama ortada ne rekabet var ne de kamusal bir denetim. Bu istasyonlarda fahiş fiyatlar mevcut olup muhatap ve itiraz mekanizması yok. 2026 Türkiye'sinde açıkça yasak olmasına rağmen kredi kartı ödemelerinden hâlâ yüzde 3 komisyon alınmaktadır. Buna niye kimse "Dur!" dememektedir?

Buradan Ulaştırma Bakanlığını göreve davet ediyor ve bu yapıların acilen denetlenmesini bekliyoruz.

BAŞKAN - Sayın Özcan...

8.- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, fındık fiyatındaki düşüşe ilişkin açıklaması

TALİH ÖZCAN (Düzce) - Fındık piyasasındaki yanlış fiyat politikaları sonucu yaşanan dalgalanmalar fındık üreticisini mağdur ediyor. Düzce'de fındık fiyatı 210 liraya kadar düştü. Bu rakam üreticinin iflası demektir. 240 liranın altında alım satımı yapılamıyor, üretici emeğinin karşılığını alamıyor. Piyasa başıboş bırakıldı; Rekabet Kurulu izliyor, üretici değil aradaki alıcılar ve büyük tekeller kazanıyor. Üretici zarar etmeye devam ederse ileride fındık üretecek kimse kalmayacak. Buradan çağrı yapıyorum: TMO taban fiyatını en az 350 liraya çıkarmalı, hem üreticiyi hem de tüketiciyi koruyan bir düzenleme yapılmalıdır.

Fındık üreticisinin yanındayız. Karadeniz Bölgesi olarak derhâl çözüm bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Yazmacı...

9.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, Berlin'deki "Toplumsal Keşfi: 12 Bin Yıl Önce Göbeklitepe ve Taş Tepelerde Yaşam" başlıklı sergiye ilişkin açıklaması

CEVAHİR ASUMAN YAZMACI (Şanlıurfa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

UNESCO mirasımız dünya sahnesinde parlamaya devam ediyor. Şanlıurfa'mızın gururu Göbeklitepe ve Taş Tepeleri konu alan "Toplumsal Keşfi: 12 bin Yıl Önce Göbeklitepe ve Taş Tepelerde Yaşam" sergisi bugün Berlin'de sanatseverlerle buluştu. Medeniyetin sıfır noktasından izler taşıyarak binlerce kilometre öteden tarihe ışık tutan sergi 19 Temmuz'a kadar ziyaret edilebilir. Şanlıurfa'mızın kalbinde yer alan, yalnızca ülkemizin değil tüm insanlığın ortak değeri olan Göbeklitepe ve Taş Tepeler, Bakanlığımızın öncülüğünde dünyada daha da görünür hâle geliyor. Bu toprakların kültürel zenginliğini korumak ve geleceğe taşımak için her daim destek veren Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ile Kültür ve Turizm Bakanımıza şükranlarımızı sunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Ateş...

10.- Bolu Milletvekili Türker Ateş'in, Bolu'daki orman köylülerinin taleplerine ilişkin açıklaması

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün Bolu'da geçimini orman işçiliğinden sağlayan binlerce köylümüzün taleplerini dile getirmek üzere söz almış bulunmaktayım. Maalesef 2023 Ekim ayından bu yana, orman köylümüzün kazanılmış hakları birer birer ellerinden alınmıştır. Mevcut vahidi fiyatları günümüz ekonomik koşullarının da çok altında kalmıştır, bu rakamlar bir an önce iyileştirilmelidir. Erken üretim primleri bölünmeden tam uygulanmalı ve belirtilen tarihler bölge şartlarına göre esnetilmelidir. Ayrıca, köylümüze yüzde 25 emval hakkı artık tomruk olarak teslim edilmeli, kâğıtlık envanterlerdeki destekler yeniden başlatılmalıdır. Alın teriyle ormanlarımızı koruyan orman köylümüzün gasbedilen tüm hakları derhâl iade edilmelidir.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Konukçu...

11.- İstanbul Milletvekili Kezban Konukçu'nun, geçen hafta Boğaziçi Üniversitesinde yaşananlara ilişkin açıklaması

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Geçtiğimiz hafta 1974'ten beri Boğaziçi Üniversitesi Güney kampüste faaliyet gösteren kulüplerinin başka bir alana taşınacağını duyan öğrenciler "Bizim irademizi yok sayan hiçbir kararı kabul etmeyeceğiz." diyerek kültürel alanlarını korumaya çalıştılar. Odaları korumak için nöbete kalan öğrencilere 2 TOMA, en az 37 otobüs -çevik- ve 7 gözaltı aracıyla saldırı yapıldı. Kayyum Rektör Naci İnci kulüplerin içini boşaltarak öğrencilerin birbiriyle kurdukları teması engellemeye çalışıyor. Hukuksuzluğa ve antidemokratik uygulamalara her zaman ses yükseltmiş olan öğrencilerin iradeleri kademeli bir biçimde kırılmaya çalışılmakta, Boğaziçi Üniversitesinin en önemli kazanımlarından olan direniş kültürü hedef alınmaktadır ama nafile. Kayyum Rektör Naci İnci'ye kötü bir haberimiz var: Öğrenciler yıllardır süregelen baskı ve müdahalelere karşı susmuyor, akademi biat etmiyor.

BAŞKAN - Sayın Aşila...

12.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşila'nın, BDDK'nin kredi kartlarının limitleriyle ilgili düzenlemesine ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Vatandaş "Geçinemiyoruz." diyor, BDDK kredi kartlarının limitlerini kısıyor. Neden kredi kartlarına yükleniyor insanlar, neden bir kartı diğeriyle ödüyor; buna bakmıyorsunuz. Kredi kartından da faiz oranlarından da elbette rahatsızsınız, vampirimsi bankalardan da elbette şikâyetçiyiz ama ay sonunu getiremeyen, taksitini ödeyemeyenin imdadına kim yetişecek? Kemerinde sıkacak delik kalmadı; yetmedi, gırtlığını mı sıkacaksınız milletin? Gerçek enflasyonu düşürün. Açlık ve yoksulluk sınırının üstünde aylık vereceksiniz, başka yolu yok. Faizleri indireceksiniz diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Durmaz...

13.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca ilan edilen yatırım alanları arasında Tokat'ın yer almamasına ilişkin açıklaması

KADİM DURMAZ (Tokat) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 13 ilde 16 yatırım alanı ilan etti ancak "Yer yok." bahanesiyle Tokat'ı liste dışında bıraktı. Oysa Tokat'ta, sadece bir bölümünü sayabildiğimiz alanlarda, Çamlıbel bölgesinde 3 bin dönüm, Sulusaray'da 1.600 dönüm, Zile'de 2.850 dönüm, Turhal Şenyurt'ta 3 bin dönüm, Reşadiye'de 3 bin dönüm; Niksar'da bir alanda 2.500 dönüm, iki değişik alanda 1.850 ve 1.340 dönüm; toplamda 18,5 milyon dönüm alan vardır. 18,5 milyon kilometrekare büyüklüğünde yatırım alanı potansiyeli ortadadır. Bu durum, Bakanlığımıza 2023 yılında Önemli Sanayi Alanları Mekânsal Strateji Raporu olarak da verilmiştir. Sorum şudur: Tokat hangi kriteri sağlayamadığı için dışarıda bırakılmıştır? Bu alanları görüp yeniden yatırım alanı olarak Tokat'ta...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Meriç...

14.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, orman işçilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bugün vatan toprağının her noktasını alevlere karşı canı pahasına savunan orman işçilerimizin sorunlarından bahsetmek istiyorum. Yangında, karda, çığda, yağmurda canlarını hiçe sayarak çalışan 4.500 orman emekçimiz büyük bir mağduriyetle karşı karşıyadır. Alım şartlarında on bir ay yirmi gün çalışma sözü verilmesine rağmen, çalışma süreleri yılbaşında yani 1 Ocak 2026 yılı itibarıyla hukuksuzca beş ay yirmi dokuz güne düşürülmüştür. Yaz boyu yangınla göğüs göğüse çarpışan bu kardeşlerimizin kışın kapı önüne konulması anlaşılamamaktadır. "Yeşil vatan" diye ortalığı yıkan AKP iktidarı yeşil vatanın muhafızlarına işte bu zulmü reva görüyor. Yetkililere sesleniyorum: Emeğin tasarrufu olmaz; işçimizin ekmeğiyle oynamayın, verilen sözleri tutun ve orman işçilerimizin mağduriyetlerini derhâl giderin.

BAŞKAN - Sayın İlhan...

15.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Hacıbektaş'ta kapatılan huzurevine ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) - Teşekkür ederim Başkanım.

Hacıbektaş'ta deprem ve yangın yönetmeliklerine uymadığı için kapatılan huzurevi ilçe için yalnızca bir sosyal hizmet kurumu değil aynı zamanda ekonomik ve toplumsal yaşamın önemli parçası olagelmıştır. Yaşlılarımızın insan onuruna yakışır koşullarda yaşamalarını sağlayan bu yapı istihdama katkı sunmuş, yerel esnaf ve hizmet sektörünü de desteklemiştir. Huzurevi sakinlerinin kendi sosyal çevrelerinden kopmadan Hacıbektaş'ta yaşamlarını sürdürmek istedikleri bilinmektedir. İnsanı merkeze alan Hacı Bektaş Veli'nin öğretisi de bu anlayışı işaret etmektedir. Bu nedenle, Bakanlıkça arazi tahsisi yapılan huzurevinin bir an önce yapılması Hacıbektaş kamuoyu tarafından güçlü biçimde talep edilmektedir diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Sarı...

16.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Balıkesir'in telefon çekmeyen mahallelerine ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) - Ulaştırma Bakanınıza sesleniyorum: Balıkesir'de 23 mahallemizde ne yazık ki telefonlar çekmiyor. Sayın Bakan açıklamalar yapıyor "5G" "yapay zekâ" "dijital Türkiye" "Dönüşüyoruz, kalkınıyoruz, uçuyoruz." söylemleri amma velakin Balıkesir'deki köylerde yaşayan vatandaşlarımız telefon sinyali bulabilmek için balkondan sarkıyor, ağaçlara çıkıyor, tepelere tırmanıyor acil durumlarda telefonla ihtiyaçlarını çözebilmek için. Altıeylül Çiftlikköy, Balya Çukurcak, Farsak, Bandırma Beyköy, Bigadiç Çamköy, Dikkonak, Emirler, Burhaniye Sübeylidere, Dursunbey Delice, Gölcük, İrfaniye, Sarısipahiler, Edremit Hacıarslanlar, Gömeç Kumgedik, Gönen Çınarlı, Gaybular, Kepsut Bektaşlar, Dedekaşı, Dombaydere, Keçidere, Nusret, Manyas Erecek ve Susurluk Alibey olmak üzere 23 mahallemizde telefon hâlâ çekmiyor. Ulaştırma Bakanına buradan sesleniyorum: Köylerimizdeki bu sorunun, altyapı sorununun bir an evvel çözülmesi gerekmekte.

BAŞKAN - Sayın Kış...

17.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, D400 Kara Yolu'na ilişkin açıklaması

GÜLCAN KİŞ (Mersin) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

D400 Kara Yolu Mersin için artık bir ulaşım hattı değil ölüm hattına dönüşmüştür. Mecliste defalarca konuştum, uyardım, acil dedim ama bugün hâlâ aynı noktada aynı ihmal zincirinin sonuçlarını yaşıyoruz. Daha geçen hafta D400 Kara Yolu'nda meydana gelen kazada 3 gencimizi kaybettik. Ailelerine taziye ziyaretinde; bir anneyle, bir babayla yüz yüze geldiğinizde kurduğunuz her cümlenin ne kadar ağır olduğunu anlıyorsunuz ve dün aynı noktada bir kaza daha yaşandı. Riskleri bilinen, çözümü ortada olan bu yolda yaşanan her can kaybı iktidarın sorumluluğudur.

Sayın Ulaştırma Bakanına sesleniyorum: D400'de üst geçitler, kavşak düzenlemeleri, ışıklandırmalar, bozuk yollar daha çok can kaybı yaşanmadan bir an önce yapılmalıdır. D400 Kara Yolu'nda kaybettiğimiz her can iktidarın vicdan sınavıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Halıcı...

18.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, vergi ve SGK borcu olan çiftçilere verilen sübvansiyonlu kredilerin durdurulması kararına ilişkin açıklaması

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) - Teşekkürler Sayın Başkan.

2025 yılı çiftçimiz için felaket yılı olmuştur; zirai don, kuraklık, sulama sorunları ve mazot, gübre, elektrik zamları üreticimizi nefessiz bırakmıştır. Isparta'da da gül, elma, kayısı, kiraz üreticileri başta olmak üzere tüm üreticilerimiz büyük sıkıntı yaşamıştır. Ancak buna rağmen iktidar, 1 Ocak itibarıyla vergi ve SGK borcu olan çiftçilerimize Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri

üzerinden verilen sübvansiyonlu kredileri durdurmuştur. Çiftçi borçları 1 trilyon 200 milyar lirayı aşmış, takibe düşen borçlar bir yılda 4 kat artmıştır. 2026 bütçesinde çiftçiye ayrılan 168 milyar lira Tarım Kanunu'na açıkça aykırıdır, çiftçiye verilmesi gereken destek en az 772 milyardır. Çiftçi kaderine terk edilemez; üreticiye kredi, destek ve sosyal güvence derhâl sağlanmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Kâya Ösen...

19.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, Yamanlar Dağı'nda Ağustos 2024'te çıkan yangında zarar gören ormanlık araziye ilişkin açıklaması

SEDA KÂYA ÖSEN (İzmir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

İzmir'in Bayraklı ve Karşıyaka ilçe sınırlarında bulunan Yamanlar Dağı ormanlık arazisinde Ağustos 2024'te çıkan ve günlerce süren orman yangınında yaklaşık 1.600 hektarlık alan zarar görmüştür. Yangın sonrası 375 hektarlık bölümünün Cumhurbaşkanlığı kararıyla orman sınırları dışına çıkarılarak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına devredildiği ve imara açıldığı iddia edilmektedir. Bu alanlardan ikisinin Emlak Konut tarafından ticaret ve konut alanı olarak satışa çıkarıldığı ve 26 Aralık 2025'te yapılan ihaleyi 6 milyar 161 milyon lira bedelle Ankara menşeli bir firmanın aldığı yine iddialar arasındadır. Bu iddialar doğru mudur? İmara açılan alanın açıklanmasını ve kamuoyunun şeffaf biçimde aydınlatılmasını bekliyoruz.

BAŞKAN - Sayın Kanko... Yok.

Sayın Demir...

20.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in, Ankara'daki bir TÜVTÜRK istasyonunda yaşananlara ilişkin açıklaması

DENİZ DEMİR (Ankara) - Sayın Başkan, Ankara'da bir polis memuru aracını muayeneye götürdüğü TÜVTÜRK istasyonunda çıkan kavga sonucu hayatını kaybetti. Bu olay sadece bir kavga değil, bu olay toplumda büyüyen şiddetin acı bir sonucudur. Vatandaş bir kamu hizmeti alırken can güvenliğinden endişe ediyorsa burada ciddi bir yönetim sorunu vardır. Bu saldırı denetimsizliğin ve cezasızlık algısının göstergesidir. Devletin görevi vatandaşını korumaktır, devletin görevi kamu hizmeti alanında güvenliği sağlamaktır. Ülkemiz şiddetin normalleştiği bir ülke olamaz. Ülkemiz denetimsizliğin ve sorumsuzluğun bedelini canıyla ödeyen insanların ülkesi olamaz. Sorumlular en ağır şekilde cezalandırılmalıdır. Kamu hizmeti verilen tüm alanlarda güvenlik ve denetim mekanizmaları yeniden gözden geçirilmelidir. Melih Okan Keskin'e Allah'tan rahmet, ailesine ve Emniyet teşkilatımıza başsağlığı diliyorum. Olayın takipçisi olacağız.

Teşekkürler.

BAŞKAN - Sayın Kaya...

21.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, depremzede esnafın beklentisine ilişkin açıklaması

ASU KAYA (Osmaniye) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Depremde evini, dükkânını, ekmek teknesini kaybetmiş esnaf devletini yanında görmek istiyor. Osmaniye'de ve tüm deprem bölgesinde esnafın büyük bir kısmı hâlâ dükkânsız; kimi konteyner çarşılarında tutunmaya çalışıyor, kimi fahiş kiralara ayakta kalma mücadelesi veriyor. Bu insanlar hibe bekledi ama bu iktidar maalesef bunu gerçekleştirmedi. 250, 300, 350 bin liralık KOSGEB kredileri destek diye sunuldu, "İki yıl ödemesiz." denildi, oysa esnafın hâlâ dükkânı yok, geliri yok ama borcu var, şimdi de ödeme zamanı geldi ama esnafın da ne ödeyecek gücü var ne de bu yükü taşıyacak takati var. Buradan iktidara açık çağrımızdır: Bu borçlar hibeye dönüştürülmeli, olmuyorsa faizsiz ertelenmelidir. Depremzede esnaf borçla değil, gerçek destekle ayağa kalkabilir.

BAŞKAN - Sayın Alp.

22.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Mardin'de bir kuyumcu aracının 7 Şubatta gasbedilmesine ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Sayın Başkanım, 7 Şubat sabahı Antep'ten Şırnak çevresine altın taşıyan kuyumcu aracı Mardin'in ilçesinde maalesef polis çevirmesinde gasbedilmiştir. Soruşturmada anlaşılmış ki polis kıyafetiyle bu gasbı yapanlar aslında polis değil, birisi Diyarbakır İl Jandarma emrindeki, 3'ü de Şırnak İl Jandarma emrindeki askerî personel çıkmıştır. Maalesef polisimiz, askerimiz yol kesip vatandaşı gasbetmeye başladıysa ve büyük oranda da sanal bahis tuzağına düşmüşse burada çok ciddi düşünmek lazım. Bakana sorsanız Türkiye hâlâ hukuk devletidir diyecek ama bize sorsanız Emniyet bu hâldeyken hiç kimse emniyette değildir Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Tanhan...

23.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Nusaybin'de yapılan TOKİ konutlarının tapularının teslim edilmemesine, Cizre-Şanlıurfa yoluna ve Mardin'in ilçelerindeki elektrik kesintilerine ilişkin açıklaması

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Ben de on yıl önce Nusaybin'de yapılan TOKİ konutlarının tapularının teslim edilmemesini ifade edeceğim. Yine arsalarına, evlerine el konulan Nusaybin'deki yurttaşlar bir an önce tapularının ve mağduriyetlerinin giderilmesini talep ediyor.

Yine, Cizre'den ta Urfa'ya kadar İpek Yolu'nda bulunan çukurlar âdetâ köstebek yuvalarını andırıyor, bu yolun da bir an önce ulaşılabilir hâle getirilmesi için çalışmaların yürütülmesi gerekiyor. Yine, Mardin'in tüm ilçelerinde devam eden TEDAŞ zulmünü ifade edelim. Kışın ortasında "bakım" adı altında onlarca saat elektrikler kesiliyor, yazın da aynı durumdaydı. Bakın, benim telefonuma son bir haftada 14 defa kesinti ve tadilat yapılacağı mesajı gelmiştir. Dolayısıyla TEDAŞ'ın bu yaptığı aslında bir zulüm, bunun dışında herhangi bir açıklaması olamaz. Bu zulme devam ediyor, bu zulmün son bulmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN - Sayın Kamaç...

24.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın, Dil Bilimci Mehmed Emin Bozarslan'ın vefatına ilişkin açıklaması

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Kürt edebiyatı ve dilinin dev çınarı, dil bilimci Mehmed Emin Bozarslan hayatını kaybetti. Doksan yıllık ömrünün kırk beş yılını sürgünde geçirmek zorunda kalan, kendi doğduğu topraklarda uğradığı zulüm sonucunda hayatını sürgün yurdunda devam ettiren ama ne olursa olsun zulme karşı asla geri adım atıp boyun eğmeyen Kürt dilinin çınarını ben de buradan rahmetle, saygıyla ve minnetle anıyorum. Anısı önünde saygıyla eğiliyorum.

BAŞKAN - Sayın Aygun...

25.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, tavuk ürünleri ihracatının yasaklanmasına ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Teşekkür ederim Başkanım.

Türkiye tavuk üretiminde dünyanın sayılı ülkeleri arasında. 2024 yılında 2,5 milyon ton olan tavuk eti üretimi 2025 yılında 2,7 milyon ton oldu. Tarım Bakanlığının 2025 verilerine göre Türkiye 2024 yılında toplam 795.651 dolar değerinde 371.360 ton tavuk eti ihraç etti. Şimdi yine bir plansızlıkla karşı karşıyayız. İhracat yasaklandı. Daha önce patatesten, soğanda, limonda olduğu gibi dış pazarı kaybedip tavuk da elimizde patlayacak. Plansız tarım bu ülkenin geleceğini yok edecek. "Ramazan öncesi tavuk fiyatları yüzde 15 arttı." diye üretici cezalandırılıyor. Peki, üreticinin maliyeti artmış, ne olacak? Ocak ayı sonunda Resmî Gazete'de yayımlanan tebliğle yem üretiminde kullanılan premikslerde ve flake ürünlerinde istisna kaldırıldı, bu ürünlerden yüzde 20 KDV alınması kararlaştırıldı, bu da yumurta ve tavuk yeminde maliyetleri yükseltti. Çiftçinin üzerine çökmekten, zenginden alamadığınız vergiyi çiftçiye bindirmekten vazgeçin. Ticaret Bakanına sesleniyorum: Hasat döneminde ithalat...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Erdoğan Sarıtaş...

26.- Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş'ın, bir siyasi partinin Siirt il başkanının Siirt'te İŞKUR'un işçi alımı yapacağını duyurmasına ilişkin açıklaması

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Türkiye'nin en yakıcı sorunlarından biri de işsizliktir. Yurttaşlara iş alanları açmak ve istihdam sağlamak bir iktidar için lütuf değil görevdir ancak bugün geline nokta bu hak, iktidar partisinin siyasi propagandasına malzeme edilmektedir. AKP Siirt İl Başkanı Siirt merkez ve ilçelerinde İŞKUR'un 3.900 işçi alacağını duyurup bununla siyasi propaganda yapıyor. Devlet kurumları bir siyasi partinin arka bahçesi, il başkanlarının duyuru panosu değil vergisini ödeyen 85 milyonun kurumlarıdır. Bir siyasi partinin il başkanı kamu adına iş dağıtma ya da duyuru yapma yetkisini nereden almaktadır? Eğer ortada bir istihdam programı varsa bu, şeffaf, eşit ve tarafsız biçimde ilgili mecralar ile makamlarda olmalıdır diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Ertuğrul...

27.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, Zonguldak'ta norm kadro fazlası öğretmenlere yapılan resen atamalara ilişkin açıklaması

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Zonguldak'ta norm kadro fazlası öğretmenlere yönelik yapılan resen atamalar, il genelinin tek ilçe grubu olarak belirlenmesi nedeniyle ciddi mağduriyetler doğurmaktadır. Bu atamalar nedeniyle Çaycuma'dan Alaplı'ya 104 kilometre, Ereğli'ye 94 kilometre mesafeye birden fazla araçla saatler süren ulaşım zorunlu hâle gelmiştir. Bu uygulama Bakanlığın kendi yazısında vurguladığı coğrafi ve ulaşım kriterlerine açıkça aykırıdır. 2025 öncesinde üç grup olan ilçeler ne oldu da tek grup oldu? Coğrafya mı değişti, ulaşım mı daha kolaylaştı? Ayrıca, 7528 sayılı Kanun gereği ilçe grupları yönetmelikle belirlenmeli ve Resmî Gazete'de yayımlanmalıdır. Danıştayın yürütmeyi durdurma kararları ortadayken öğretmenleri psikolojik ve sosyal açıdan yıpratın bu uygulamadan derhâl vazgeçilmelidir. Bakanlığın bu mağduriyeti gidermesini bekliyoruz.

BAŞKAN - Sayın Akalın...

28.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, sulama birlikleri ve kooperatiflerinin tek çatı altında toplanmasına ilişkin açıklaması

MEHMET AKALIN (Edirne) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sulama birlikleri ve kooperatiflerinin tek bir çatı altında toplanması ve ülke genelinde tek bir sulama suyu fiyatı uygulanması öngörülmektedir, bu doğru değildir. Bugün sulama maliyetleri rakım suyu, suya erişim, pompa ihtiyacı ve altyapı koşullarına göre ciddi biçimde değişmektedir. Edirne gibi suya erişimin daha kolay ve maliyetin düşük olduğu bölgelerle suyun uzak mesafelerden ve yüksek rakımlara pompalanmak zorunda olduğu iller arasında, hatta ilin kendi içinde bile doğal maliyet farkları vardır. Bu kadar farklı koşullara sahip bölgeleri tek bir fiyat altında toplamak, bazı üreticileri haksız yere avantajlı, bazılarını ise açıkça dezavantajlı duruma düşürecektir. Bu nedenle, sulama politikalarında bölgesel maliyet farklılıkları mutlaka gözetilmeli, fiyatlandırma yerel koşullara uygun ve adil bir şekilde belirlenmelidir. Aksi hâlde bedelini yine çiftçimiz ve tarımsal üretimimiz ödeyecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kaya...

29.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, 7566 sayılı Kanun'la getirilen yetki belgesi harcı uygulamasına ilişkin açıklaması

AYKUT KAYA (Antalya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

7566 sayılı Kanun'la emlakçıdan galericiye, kuyumcudan diş muayenesine, veteriner kliniğine kadar birçok meslek grubundan her yıl yetki belgesi harcı, bir nevi haraç alınmaya başlanmıştır. Yetki belgesi harcı çok kazananla az kazananı aynı kefeye koyan, vergisini ödeyen, işini hakkıyla yapan esnafı cezalandıran, kayıt dışını ise ödüllendiren adaletsiz bir uygulamadır. Bu harç her yıl alınmakta, adres değişikliğinde yeniden istenmektedir; gelecek yıl ise ne olacağı belli değildir. Biz sizden kayıt dışıyla mücadeleyi beklerken siz vergisini veren esnafı cezalandırıyorsunuz, bu uygulama haksız rekabeti ve kayıt dışılığı artıracaktır. Ekonominin durgun olduğu bu ortamda esnafa resmen "İş yapmayın." diyorsunuz. Türkiye Büyük Millet Meclisine sunduğum kanun teklifiyle yetki belgesi harcının iptalini talep ediyor, tüm siyasi partileri teklifime destek olmaya davet ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Kılıç...

30.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, Epstein belgelerine ilişkin açıklaması

ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Epstein'la ilgili ortaya çıkan belgeler, dünyanın bebek katili azılı suçlular tarafından yönetildiğini açıkça göstermektedir. Üstelik bu belgelerde bazı şahısların adı gizleniyor çünkü bu şahıslar hâlihazırda birer makam ve mevki sahibidirler. Dünyanın bu pisliklerden temizlenmesi şarttır. "Yeni bir dünya" kuru bir slogan değil, bütün insanlık için acil bir ihtiyaçtır. Bugün şeytani düzenin dünyaya nasıl hâkim olduğu daha net anlaşılmaktadır. Bu örgütle adı geçen Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı herkesin adı tek tek açıklanmalıdır. Adalet Bakanlığımız ve ilgili bütün bakanlıklarımız gerekli adımları hemen atmalıdır. Bu kirli düzene karşı mücadele aynı zamanda insanlığın kurtuluş mücadelesidir.

BAŞKAN - Sayın Şevkin...

31.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Zeydan Karalar'ın tahliyesine ve tutuklu belediye başkanlarına ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Başkanımız Zeydan Karalar'ın tahliyesi hukuk adına gecikmiş ama hukukun vicdanla yeniden buluştuğu önemli bir karardır. Bu karar, tutukluluğun cezaya dönüşmemesi gerektiğini ve adil yargılama hakkının herkes için geçerli olduğunu açıkça ortaya koymuştur. Adalet parçalı değil bütündür. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız ve Cumhurbaşkanı adayımız Ekrem İmamoğlu'yla birlikte Seyhan Belediye Başkanımız Oya Tekin ve Ceyhan Belediye Başkanımız Kadir Aydar ve haksız yere tutsak edilen tüm belediye başkanlarımızın tutukluluğunun sürdürülmesi izah edilemez.

Hukuk devleti kişilere göre değil ilkelere göre işlemeli, masumiyet karinesi seçilmiş ya da atanmış herkes için eşit biçimde uygulanmalıdır; toplumsal vicdanın beklentisi budur. Yargılama tutuksuz sürmeli, savunma hakkı özgürlük içinde kullanılmalıdır. Adaletin gecikmeden tecelli etmesi, Ekrem İmamoğlu, Oya Tekin ve Kadir Aydar'la birlikte tüm belediye başkanlarımızın ve bürokratlarımızın derhâl tahliye edilmesi gerektiriyor.

BAŞKAN - Sayın Uysal...

32.- Mersin Milletvekili Levent Uysal'ın, Mersin'de 30 Ocak 2026'da yaşanan sel felaketinden etkilenenlere verilen destek ödeneğine ve Silifke'de kurulması planlanan maden atık tesislerine ilişkin açıklaması

LEVENT UYSAL (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız 30 Ocak 2026 sonrası sel felaketinden etkilenen Tarsus, Erdemli, Mezitli, Yenişehir, Akdeniz ve Toroslar'daki 1.700 ailemize 8,5 milyon lira destek ödeneğinde bulunmuştur. Sayın Bakanımıza teşekkür ederiz efendim.

İkinci olarak, Silifke ilçemizin Işıklı ve Yeşilovacık bölgesinde kurulması planlanan maden atık tesislerinin yerleşkelere yakınlığı, su kaynaklarına ve tarım alanlarına yakın olmasından dolayı Çevre ve Şehircilik Bakanlığımızdan bu projeyi yeniden incelemelerini talep ediyoruz.

Teşekkür ederim.

Saygılarımla.

BAŞKAN - Sayın Parlak...

33.- Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, Yüksekova Havalimanı'na ve Türkiye'nin Halep Havalimanı'na yatırım yapacağını duyurulmasına ilişkin açıklaması

VEZİR COŞKUN PARLAK (Hakkâri) - Teşekkürler Sayın Başkan.

On bir yıl önce açılan Yüksekova Havalimanı'nda hâlâ ciddi sorunlar devam ediyor. Özellikle sonbahar ve kış döneminde uçuşların sürekli iptal edilmesi ya da uçakların başka alanlara yönlendirilmesi vatandaşları mağdur ediyor. Mart ayında başlanacak yeni tadilatın dolayı Yüksekova Havalimanı en az altı yedi ay kapalı kalacak. Hakkâri'de bu sorunlar yaşanırken Suriye sivil havacılık otoritesi Türkiye'nin Halep Havalimanı'na navigasyon sistemi kuracağını duyurdu. Halep Havalimanı'nda güvenli ve zamanında sefer yapılabilmesi için Türkiye oraya yatırım yapacak. Haleplilerin konfor ve güvenliğine itirazımız yok fakat Hakkârililer ekipman eksikliğinden dolayı büyük mağduriyet yaşarken Halep'e ekipman sağlamak kabul edilebilir bir durum değildir.

BAŞKAN - Evet, teşekkür ederiz sayın milletvekilleri.

Şimdi sırasıyla Sayın Grup Başkan Vekillerine söz vereceğim.

Grup Başkan Vekillerimiz sözlerini tamamladıktan sonra sisteme giren diğer milletvekili arkadaşlarımıza gün içerisinde söz vermeye devam edeceğim.

Şimdi YENİ YOL Partisi Grubu adına Sayın Mehmet Emin Ekmen.

Buyurunuz.

34.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Cem Karaca'nın ve II. Abdülhamit Han'ın vefat yıl dönümlerine, Keçiören Belediye Başkanının istifasına, geçen hafta gerçekleştirdiği Mardin ve Batman ziyaretlerine, TÜİK'in açıkladığı nüfus verilerine ve toplumsal güven ortamını sağlayacak tedbirlere ilişkin açıklaması

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bu hafta ve bugüne dair önemli anımlar arasında 8 Şubatta vefat yıl dönümü olan Cem Karaca'yı rahmetle anıyoruz. Batılı form ile Anadolu'nun bin yıllık irfanını harmanlayan tarzıyla genç kuşaklara Yunus'un nefesini, Karacaoğlu'nın deyişini taşıdı. Sürgün yıllarının ardından vatana dönüşü de şüphesiz devletin kucaklayıcı ve kapsayıcı politikalarına bir örnek oluşturmuş ve belki de bir helalleşme örneği olmuştu. Bugün onun mirası toplumla sanatın doğru bir noktada nasıl buluşabileceğine dair önemli bir nişane gösteriyor.

II. Abdülhamid Han'ın da bugün vefat yıl dönümü. Kendisinin Osmanlı'yı, imparatorluğu ayakta tutmak için çabaları siyasi açıdan çok farklı yönleriyle değerlendirilebilir ama o gün için Anadolu'yu bir boydan boya eğitimle, ulaşım ile inşa eden ve bugün Anadolu'da Osmanlı adına ayakta bulunan birçok yapının o dönemdeki inşasını sağlayan bir Osmanlı Sultanı olarak rahmetle anıyoruz.

Aslında bu haftaki birkaç konuya değinmeden önce, dün ve önceki gün siyaset gündemine âdeta şok edici bir etkiyle düşen Keçiören Belediye Başkanının istifasına dair birkaç cümleyle başlamak istiyorum: Şüphesiz, istifalar ve transferler üzerine daha geniş bir değerlendirme yapmak gerekir ama bu aşamada henüz Sayın Başkanın hangi yönde siyasi tercihini şekillendireceği de belirsiz iken, şunu ifade etmek gerekiyor ki bu ve benzeri istifalar her şeyden önce toplumda siyasete olan güveni zedelemektedir. Bir siyasi partiden herhangi bir ön seçim, dar bölge seçim sistemi ya da tercihlili seçim sistemine tabi olmadan, tamamen genel merkezlerin, genel başkanların veya da genel merkezlerdeki önemli yöneticilerin tercihiyle belirli makamlara seçilenlerin ister milletvekili olsun ister belediye başkanı olsun halka, millete doğru ve anlamlı bir değerlendirme yapmadan istifa ediyor oluşları siyasete olan güveni aşındıran, bu güvene dair erozyonu artıran bir unsurdur. Ümit ediyoruz ki AK PARTİ'li arkadaşlar Sayın Başkan hakkında bugüne kadar kamusal alanda, Meclis kürsüsünde ifade ettikleri birçok ifadeyi, cümleyi, sözü, suçlamayı unutmazlar ve ümit ediyoruz ki bu istifanın kendisi bir tartışma konusuysa, yeni bir transferle siyasi ahlakı, siyasi etiği, siyasete olan güveni yeni bir tartışma zeminine taşımayız. Bu ve buna benzer örnekleri engellemenin çok basit ve temel bir yolu var, o da Siyasi Partiler Yasası gibi Seçim Yasası'nın da seçmen odaklı, üye odaklı, yerel demokrasi odaklı bir şekilde dizayn edilmesidir. İçinde bulunduğumuz sürecin devamında hem Siyasi Partiler Yasası'nın hem de Seçim Yasası'nın ele alınması gerektiğine dair, başta Sayın Devlet Bahçeli olmak üzere, AK PARTİ'li siyasetçilerin de birtakım beyanatları vardır. Bu iki esaslı ve demokrasinin bel kemiği sayılabilecek yasayı ele almak için herhangi bir sürecin başarıyla ya da başarısızlıkla tamamlanmasını beklemeye gerek yoktur. Buradan AK PARTİ'ye ve Milliyetçi Hareket Partisine kendi liderlerinin beyanatlarını hatırlatarak hem Siyasi Partiler Yasası hem Seçim Yasası'nın bir an önce TBMM gündemine ve Türkiye'nin siyasi gündemine taşınması gerektiğini ifade ediyoruz. Doğru kurgulanmış bir siyasi hayatımızda bu şekilde gerçekten rahatsız edici, gerçekten yer yer mide bulandırıcı örnekleri ortadan kaldıracak yapısal tedbirleri almak durumunda ve mecburiyetindeyiz.

Geçtiğimiz hafta Mardin ve Batman'da birtakım ziyaretlerde bulundum. Bu ziyaretlerimde ister esnaf odasına gidelim, ister Türkiye Mimarlar Mühendisler Odaları Birliğinin İl Temsilciliğine, ister MEMUR-SEN'e, ister Demokrasi ve Emek Platformuna, herkesin en yakın bir şekilde ve bir miktar da kırılğan bir ruh hâliyle Suriye'deki gelişmeleri takip ettiğini gördük. Bu manada, 10 Mart Anlaşması'nın hayata geçirilemeyeşinin ardından 30 Ocak Anlaşması'nın yürürlüğe girmiş olmasının, birtakım anlaşmaya uygun adımların atılmış olmasının oradaki vatandaşlarımız tarafından büyük bir memnuniyetle takip edildiğini belirtelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Bazen, burada, SDG adına yürütülen pazarlıklarla ilgili olarak siyasi gerilimler yorumlanabiliyor ama Mardinli, Batmanlı hemşehrilerimizin birinci hassasiyeti oradaki akrabalarının yaşadıkları şehirlerin yeni bir iç savaş ve çatışma düzenine girmeyecek olmasıdır. İnşallah, bu 30 Ocak Anlaşması önceki on beş aylık zaman kaybı veya bir yıllık zaman kaybindan da alınacak derslerle hızlı bir şekilde yürürlüğe girer ve bu yeni bir anayasal düzenle, gerçekten çoğulcu, demokratik, anayasal haklara riayet eden bir Suriye Cumhuriyeti anayasasıyla taçlandırılır diyoruz.

Sayın Başkanım, bu hafta, TÜİK, Türkiye'nin nüfus verilerini açıkladı. Bu nüfus verilerine baktığımızda, ülkemiz için gerçek anlamda beka sorunu olan nüfustaki azalışın veyahut da nüfus kategorilerindeki yer değişikliğinin bir kere daha çarpıcı sonuçlarını gördük.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Her ne kadar Sayın Cumhurbaşkanımız, Sayın Aile Bakanı sürekli olarak Aile Yılı'na referans vermiş olsa da yıllık nüfus artışının binde 5 olarak açıklandığını görüyoruz ve nüfusumuzun yaşlandığını görüyoruz. Çocuk nüfus oranı yüzde 20,4'e gerilemişken 65 yaş üstündeki vatandaşlarımızın oranı yüzde 11,1'e çıkmıştır. 2014 yılında 2,19 olan doğurganlık oranı ise 1,48 olarak tespit ve tescil edilmiştir. Bütün bu durum aslında Aile Yılı adına açıklanan paketlerin maalesef istenen sonuçları vermediğini ortaya koymaktadır. Bunun birtakım yapısal sebepleri vardır.

Birincisi, ekonomide akla ziyan denemelerin aile ekonomisinde yarattığı çöküştür. Bugün gençler evlenmeyi dahi düşünemiyor, evlenenler çocuk yapamıyor, çocuk yapanlar çocuk sayısını artıramıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Çünkü asgari ücret gibi âdeti taban ücrete dönüşmüş bir ücretle bir ailenin kurulması, yaşıatılması ve çoğalması imkânsız hâle gelmiştir.

Bir başka konu toplumsal güvendir. Geçtiğimiz haftalarda yayınlanan birçok araştırma ve yine bu bağlamda birçok akademik çalışma, toplumsal güven ikliminin ortadan kalkmasının aile kurma ve çocuk sahibi olma niyetlerini olumsuz yönde etkilediğini gösteriyor. Dolayısıyla bu güven ortamını sağlayacak çok ciddi tedbirlere ihtiyaç var. Bunlardan ilki, gündüz kuşağı yayınlarıyla ilgili esaslı bir yapısal tedbir ihtiyacıdır. Bakınız, sadece bu hafta gündüz kuşağı programından size beş içerik örneğini okumak istiyorum: Hatice ve İsmail örneğinde, kendinden yaşça büyük bir adama maddi çıkar uğruna kaçan bir kadın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Ekmen, tamamlayın lütfen.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Hem babasından hem kocasından şiddet gören bir kadın. Borçları için abisinin evini habersizce satan bir kardeş. 80 yaşındaki ninelerini dolandırmaya çalışan aile üyeleri. En çarpıcısı da evlilik vaadiyle erkekleri kandıran, borca sürükleyen ve en az 8 kocası, 17 sevgilisi bulunan Firdevs Burul isimli bir kadın. Şimdi soruyorum buradan AK PARTİ'li arkadaşlara: Türkiye toplumuna, Türk toplumuna aile olarak sunacağınız örnekler bunlar mıdır? Siz bu örnekleri her gün saatlerce âdeti bir cerahat akıtır gibi evlere akıttığınızda, gençler bunu izlediğinde nasıl aile kurmalarını, nasıl güven içerisinde bir ilişkiye girmelerini, nasıl kurdukları aileleri büyütmelerini bekleyebilirsiniz? Eğer Türkiye'de aile kurumunun gerçekten güçlü hâle gelmesini istiyorsanız ekonomik destekler yetmez, aynı zamanda güven ilişkisini tesis etmek lazım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan'ın, Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'e yeni görevinde başarılar dilediğine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Bu arada yeni göreviniz hayırlı olsun Sayın Ekmen, kolaylıklar diliyoruz.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Teşekkür ederim.

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Turhan Çömez.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Ankara'daki bir araç muayene istasyonunda yaşananlara, Epstein dosyalarına, geçen aylarda İçişleri Bakanına verdiği bir soru önergesine gelen cevaba, 6 Şubat depreminin ardından Kahramanmaraş'a gelen İsraili ekiple ilgili yaptığı araştırmaya ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ankara'da bir araç muayene istasyonu; hakkında binlerce şikâyet var, 10 bin kusur şikâyet yapılmış. Bir Allah'ın kulu da "Burada ne oluyor?" diye dönüp bakmamış. Geçtiğimiz günlerde 44 yaşında, 2 çocuk babası bir polis memuru Melih Okan Keskin arabasını muayene ettirmek için buraya gidiyor ve muayene yapıldıktan sonra diyorlar ki kendisine "Aracının lambası yanmıyor." fakat açtığı zaman arabasını lambanın yandığını görüyor ve diyor ki: "Lambam yanıyor." "Geçti artık, yapacak bir şey yok. Al git, yeniden randevu al." diyorlar. "Ben acaba bir müdürünüzle, yetkilinizle görüşebilir miyim?" derken bir başka araçla gelip -istasyonun içerisinde- önce ayağını eziyorlar, sonra 20 kişi üzerine çullanıyor, ağır bir şekilde darbediyorlar; beyin kanaması, beyin ödemi, beyinde kayma ve nihayet üçüncü günün sonunda ameliyattan da fayda görmeyerek hayata veda ediyor. Şimdi, bakın, böyle bir atmosferden bahsediyoruz; bir tekel var, devletin kendilerini yetkilendirdiği bir kurum var, Ali kırıan baş kesen olmuşlar. Allah aşkına, bu ülke komünizme geçti de bizim mi haberimiz yok.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Komünizmle ne alakası var?

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Niye bunun rekabeti yok? Niye bunun alternatifi yok? Neden tek bir kurum üzerinden bu iş yürüyor? Allah aşkına, böyle bir şey olur mu? Bakın, aynı kurum...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Faşizm demek istemişsinizdir. Faşizm o, faşizm.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Peki, siz farklı şekilde değerlendiriyorsunuz, ona ortak bir isim bulabiliriz.

MURAT EMİR (Ankara) - Sonuç o derece kötü yani.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Ortak bir isim bulabiliriz, çok önemli değil.

Bakın, aynı kurum, eğer kredi kartıyla öderseniz 300 lira daha fazla para alıyor, gecikirsенiz gecikme süresine göre daha fazla para alıyor; böyle bir uygulama olur mu? Peki, bu kurumun fiyatları nedir? Ben buraya gelmeden önce -Sayın Başkan, belki ilginizi çeker, göstermek istiyorum- İngiltere'den fiyat aldım, İngiltere'de araç muayene ücreti 30 pound yani 1.800 lira. Asgari ücretin 120 bin lira olduğu bir ülkede araç muayenesi 1.800 lira ve bu TÜVTÜRK'ün soygun düzeninde 4.000- 4.500 lira vesaire. Şimdi, kaçta vermişsiniz bunu? Yirmi beş yılına verdiğiniz fiyata da şöyle bir baktım, 552 milyon dolara vermişsiniz yirmi yılına. Peki, bu yirmi yıl içerisinde ne kadar para kazanmış? Tam 25 milyar dolar; 552 milyon dolara vermişsiniz, tam 25 milyar dolar para kazanmış. Geri dönüp baktığımızda da firmaya çok önemli vergi indirimleri yapılmış, vergi afları getirilmiş. Buradan Maliye Bakanına sesleniyorum: Bu kadar yüksek cirosu olan bir şirkete nasıl olur da siz vergi afları ve vergi indirimleri getirirsiniz? Şikâyet etme hakkımız yok, protesto etme hakkımız yok, mecburen gideceksiniz; böyle bir düzen olmaz, böyle bir uygulama olmaz. "Acaba 2026 yılında ne kadar cirosu olacak?" diye baktım, korkunç bir ciro ortaya çıkıyor; 45 milyar liralık cirosu olacak bu şirketin. Peki, bu şirketin cirosu 45 milyar lira iken bakanlıkların bütçesi ne kadar? Mesela, Dışişleri Bakanlığı 47 milyar, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 36 milyar. Yani siz kendi bünyeniz içerisinde bir komünist düzen kurmuşsunuz ve bir şirkete bu yetkinin tamamını vermişsiniz, verdiğiniz bu yetkiyle de bir bakanlığın bütçesinden daha fazla bütçe vermişsiniz, şirket de olmuş Ali kırıan baş kesen; hesap soran yok, denetleyen yok. İşte, geçtiğimiz günlerde basına düştü, 15 çete mensubu, bu şirkete üye çete mensubu bozuk olan veya geçmesi mümkün olmayan araçlara sahte raporlar vermişler. Sayın Başkan, özellikle istirham ediyorum, bu konuya vaziyet edin, böyle bir uygulama olmaz, böyle bir düzen olmaz, böyle bir uygulama olursa da tablosu bu olur; lütfen, bu konuyla ilgili gerekeni yapın.

Günlerdir devam eden Epstein dosyaları var, bununla ilgili bazı açıklamalar yapma ihtiyacı ortaya çıktı. Bakın, geçtiğimiz aylarda ben bir açıklama yaptım. Ne zaman yaptım? Bu Epstein dosyalarıyla ilgili ilk yapılan açıklamadan sonra. Neydi bu açıklama? Burada, Amerikan Adalet Bakanlığının verdiği bilgilerde, belgelerde çok net bir şekilde deniyordu ki: "Türkiye'den kız çocukları kaçırılıyor." Bu belge, Amerikan Adalet Bakanlığının resmî olarak deklare ettiği bir belge. Türkiye'den kız çocukları kaçırılıyor, kaçırılan bu kız çocukları adaya götürülüyor ve orada dil bilmedikleri için çok vahim tablolarla karşılaşılıyor; bu çok ciddi bir iddia. Bunu yayınlayan, bu belgeyi yayınlayan Amerikan Adalet Bakanlığı. Bunun üzerine başka bir belge daha yayınlandı. O belge de şu: Epstein'in uçağı tam 9 kere Türkiye'ye gelmiş, Lolita Express. Uçağın kuyruk numarası var, geldiği tarih, saat belli, hangi güzergâhta nerelere gelip nerelere gittikleri belli; bunlardan bir tanesi de İsrail, İstanbul üzerinden İsrail'e gitmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bununla ilgili bilgileri ve belgeleri ben Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanımıza ilettim, kendisi ilgileneceğini söyledi ama o günden beri herhangi bir haber ortaya çıkmadı.

Yine, geçtiğimiz günlerde bir rapor ortaya çıktı. Amerikalı bir senatör, demokrat bir senatör, bu raporda, Amerikan Hazine Bakanlığına yazmış olduğu raporda diyor ki: "Epstein'in 1 milyar dolarlık banka hesabından değişik ülkelere para transferleri yapılmış." Bu para transferlerinden bir tanesi de Türkiye; bu, Amerikan Senatosundaki resmî raporlardan bir tanesi. 200 milyon dolarlık, insan kaçakçılığında kullanıldığı iddia edilen bir para transferinden bahsediliyor ve muhabir banka olarak da Rus bankalarının olduğundan bahsediliyor.

Şimdi, bakıyorsunuz, Epstein'in kendi yazışmalarında, kendisi 2010 yılında ve 2017 yılında Türkiye'ye gelmiş ve Rixos Otel'de kalmış; kendi yazışmalarından belli. Son derece enteresan bir başka durum daha var: O dönem de -Savarona'nın, Atatürk'ün yatı olan Savarona'nın özelleştikten sonra- Rixos Otel'in önünde kız çocuklarının taciz edildiği ve kaçırıldığıyla ilgili iddiaların tam da ayyuka çıktığı bir dönem.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - İşte, o dönemde, vatansever bir savcı bu işin üstüne gidiyor ve bu Sayın Savcı bu işle meşgul olurken o görev kendisinden alınıyor; bir başka FETÖ'cü savcıya, Osman Şanal'a bu dosya veriliyor ve FETÖ'cü savcı da bu korkunç, kirli ilişkiler ağını maalesef örtüyor. Şimdi, bunu niye söylüyorum? Çünkü bu dosya açıldığı zaman bu dosyanın detaylarındaki belgelerde Türkiye'den kız çocuklarının Amerika'ya kaçırıldığına dair çok önemli iddialar ve belgeler var.

Son olarak şunu paylaşacağım; geçtiğimiz aylarda Sayın İçişleri Bakanına bir soru önergesi verdim, dedim ki: "Sayın Bakan, Allah aşkına bize yıllık Türkiye'deki kayıp çocukların sayısını verin. İktidara geldiğiniz günden beri kaç çocuk kaybolmuş ve bunların kaçını bulunmuş?" Gelen cevap şu: "Biz bununla ilgili size bir şey veremeyiz, gidin TÜİK'in kendi 'web' sitesinden bakın."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bir milletvekiline kayıp çocuklarla ilgili verilen cevap bu. Ben de girdim baktım, TÜİK'in "web" sitesinde sadece 2008 ve 2016 yıllarındaki kayıp çocukların belgeleri var. O bilgi de şu: 104.531 çocuk kaybolmuş. Bunların ne kadarı bulunmuş ve sonra ne kadar çocuk kaybolmuş belli değil. 22'nci Dönemde milletvekiliyken çocuk yuvalarından kaybolan bu çocuklarla ilgili çok vahim belgelere ulaştım. İlgili duyarsa iktidar mensupları o belgeleri veririm. Bir gece gittiğim çocuk yuvasında 33 çocuğun kaçırıldığını tespit ettim. Uzatmayacağım, bugün İYİ Parti olarak Epstein dosyasının araştırılması ve deprem bölgelerindeki kaçırılma ihtimali olan çocukların araştırılmasıyla ilgili bir önerge veriyoruz. Buradan iktidar mensuplarına sesleniyorum, muhalefetteki bütün milletvekili arkadaşlarıma sesleniyorum: Gelin, bu vahim tabloyu araştıralım, üzerine gidelim, çok önemli bilgi ve belgelere ulaşacağımızdan eminim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Son bir cümle, bitireceğim Sayın Başkanım. İstirham ediyorum, bitireceğim.

BAŞKAN - Tabii, buyurun tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Son olarak, en son Maraş'ta, 6 Şubat depreminin ardından Maraş'a gelen İsraili ekiple ilgili bir çalışma yaptım. Maraş'a gelen İsraili ekibin tam 450'si İsraili asker, geri kalan 450'si de -toplam 900 kişi- sivil. Ekibin başı da şu: Ekibin başındaki bu isim bir asker, silahlı bir asker ve kendisi Gazze savaşında özellikle çocukları katleden "Gazze kasabı" olarak biliniyor. Türkiye'ye bu şahıs arama kurtarma ekibiyle gelmiş ve o ekibin başında.

Daha sonra o ekibin yaptığı çalışmaları araştırdım, çok ciddi bilgi ve belgelere ulaştım. O ekip çok sayıda Vito'yla gelmiş, karartılmış Vito'larla ve -sahadan aldığım bilgi- kaldığı süre içerisinde çok önemli illegal işlere karışmış. Daha detayına girmeyeceğim, Meclis kayıtlarına girmesini istemiyorum ama bugün İYİ Parti olarak vereceğimiz bu önergeye "evet" deyin, gelin, bütün bu rezilliklerin, bu alçaklıkların üstüne gidelim ve Türkiye'de neler oluyor, neler bitiyor hep beraber görelim ve mücadele edelim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Filiz Kılıç.

Buyurun.

36.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Milliyetçi Hareket Partisinin 57'nci kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kıymetli milletvekilleri, ekranları başında bizleri takip eden yüce Türk milleti ve dava arkadaşlarım; bir zamanlar ömür biçilen, tabutlukların karanlığında çürütülmek istenen Türk milliyetçiliği bugün 3 hilalli sancağımızın gölgesinde şan ve şerefle 57'nci yılını kutluyor.

Bu elli yedi yıl sadece bir zaman dilimi değil Ötügen'den Söğüt'e, Söğüt'ten Ankara'ya taşınan o mukaddes emanetin siyaset sahnesindeki adıdır. Bizim sesimiz asırlar önce Bengü Taşlara emanet edilen o kutlu öğüdün bugün hâlâ yaşayan nefesidir, duruşumuz ise binlerce yıllık Türk devlet aklının ve şuurunun çelikleşmiş ifadesidir. Bizim kaynağımız Orhun, kökümüz Ötügen, gövdemiz Söğüt, dalımız Ankara'dır. Bu yüzden gür bir sesle diyorum ki: Bizim davamızın yaşı Türklüğün yaşıyla eşittir, eştir. 8-9 Şubat 1969'da Adana'nın bağrında yükselen 3 hilalimiz hamdolsun ki bir daha hiç inmedi, onu indirmeye yeltenen gafillere de bu hareket asla geçit vermedi ve bundan sonra da vermeyecektir.

Dile kolay tam elli yedi yıl. Bizler hakkın ve hakikatin mücadelesini bir ömür boyu veren inanmış neferleriz. Bu elli yedi yıl gül bahçelerinde sefa sürerek değil, dikenli yollarda cefaya talip olan inanmış yüreklerle yazıldı. Biz bu yola revan olurken koltuk hesabı yapmadık, dünyevi ikbal peşinde koşmadık, yalnızca Rızayılahî'yi gaye edindik, on yılların tozunu yuttuk lakin hain oyunlara gelmedik. Çileyle yoğrulduk, zorlukla sırandık ama millî birliğimizin testisini asla çatlatmadık. Biz bu ülkeyi karşılıksız sevdik. Türk milletin şerefi ve istikbali uğruna yeri geldiğinde payımıza beyaz kefenler düştü yine de "vatan" dedik vazgeçmedik. Ayağımıza prangalar vuruldu, sabrımızla sustuk; sırtımıza kalles hançerler saplandı, inancımızla dik durduk; üzerimize yağlı urganlar atıldı, tevekkülle baktık; başımızı bir gün olsun namerde eğmedik. Bizi o soğuk zindanlara, taş medreselere hapsedenler sandılar ki biteriz, sandılar ki tükeniriz; bilmiyorlardı ki demir dövüldükçe çelikleşir, ülkücü çile çektikçe bilenir. Bedenlerimiz Mamak'ın buz tutmuş hücrelerinde titrerken ruhumuz Tanrı Dağları'nın zirvelerinde harlanıyordu. Bugün geriye dönüp baktığımızda alnımız ak, başımız diktir. Tarih şahittir ki bu kutlu hareketin mazisinde tek bir leke, tek bir utanç yoktur. İşte, bizi anlamayanların çözemediği sır buradadır; onlar acı çektikçe yok olur, biz acı çektikçe devleşiriz; onlar rüzgâra göre yelken açar, biz Erciyes gibi, Ağrı gibi vakur dururuz. Sakın ola ki bizi sadece geçmişin hatıralarıyla yaşayan bir hareket de sanmasınlar. Biz, 1969'da hangi ruhsak, 1980'de hangi inançsak, 15 Temmuz gecesi hainlere dünyayı dar ederken neyse bugün de Türk devletinin bekası için terörsüz Türkiye ve terörsüz bölge hedefimizle Türk ve Türkiye Yüzyılı'nda aynı noktada, aynı kararlılıktayız. Birileri, "beka" deyince dudak bükebilir, "devlet" deyince rahatsız olabilir ama dost da düşman da bilir ki Milliyetçi Hareket Partisi bu vatanın son kalesidir. Biz surda açılan gedik değil o surun en sağlam taşı, harcı ve teminatıyız. Dün Çanakkale'deydik, bugün Karabağ'dayız; dün Sakarya'daydık, bugün mavi vatan dayız; dün neredeysek yarın da Türk'ün olduğu her yerde, Turan coğrafyasının her karışında Türk'ün mührü olarak biz olacağız. Kim hangi hesabı yaparsa yapsın, kim hangi tuzağı kurarsa kursun, bizim duruşumuz Toroslar kadar heybetli, şefkatimiz Anadolu kadar geniştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Lakin vatanımıza, milletimize ve devletimize yan gözle bakanlara karşı öfkemiz de yıldırımlar kadar yakıcıdır.

Bugün Türkiye'nin etrafı ateş çemberindeyken Türk devletinin yegâne güvencesi Milliyetçi Hareket Partisidir ve bu hareketin lideri ferasetiyle, küresel oyunları bozan basiretiyle tuzakları yerle yeksan eden bilge liderimiz Sayın Devlet Bahçelidir. O, herkesin sustuğu yerde konuşan, herkesin saklandığı yerde meydana çıkandır. "Önce ülkem ve milletim." diyerek her türlü siyasi hesabı elinin tersiyle iten muazzam bir devlet aklısıdır. Liderimizin duruşu Türk'ün duruşudur, sözü devletin teminatıdır.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Bitiriyorum.

Bu vesileyle, Başbuğ'umuz Alparslan Türkeş Beyefendi'yi rahmet ve minnetle anıyorum. Ruhi Kılıçkıran'dan Fırat Yılmaz Çakıroğlu'na kadar bu davaya can suyu veren tüm aziz şehitlerimizin manevi huzurunda saygıyla eğiliyorum. Ömrünü bu davaya vakfetmiş liderimiz Sayın Devlet Bahçeli'ye Yüce Allah'tan hayırlı ömürler niyaz ediyorum. Sayın liderim, durmayın, ilerleyin; evlatlarınız her daim sizinle.

Sözlerimi elli yedi yıllık yeminimizle tamamliyorum: "Yılmayacağız, yıkılmayacağız, başaracağız, başaracağız, başaracağız." Milliyetçi Hareket Partisi var oldukça Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Sezai Temelli.

Buyurun.

37.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Mehmed Emin Bozarslan'ın vefatına, Suriye'de yaşananlara ve Mürşitpınar Sınır Kapısı'na, dış politikada ve ekonomide alınan kararlara, Kobani davasına, Ezilenlerin Sosyalist Partisinin tutuklanan üyelerine, Boğaziçi Üniversitesi Rektörüne ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Önce Sayın Çömez'e bir şey söylemek istiyorum: Hayatlarında herhangi bir sosyal programı hayata geçirmemiş bir iktidarı komünistlikle değerlendirmek çok büyük bir iltifat olur. Ben sizin araştırmacı kişiliğinizi biliyorum, okumayı da seviyorsunuz; size bir "Komünist Manifesto" hediye edeceğim çünkü bu iktidara en son söylenecek şey komünistliktir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de Mehmet Emin Bozarslan'ı anarak sözlerime başlamak istiyorum. Evet, kendisini kaybettik, Allah'tan rahmet diliyorum; ailesine, yakınlarına başsağlığı diliyorum. Maalesef, İsveç'te yaşamını yitirdi; sürgündeydi, tam kırk beş yıl boyunca sürgünde yaşamak zorunda kaldı. Neden sürgündeydi? Çünkü Kürtçe alfabenin öncülerinden olup bu konuda çalışmalar sürdüren, gerçekten, eski Kürtçe ile yeni Kürtçe arasında belki de en önemli köprülerden birini inşa eden, "Mem û Zîn"i günümüz Kürtçesine kazandıran çok değerli bir araştırmacı, çok değerli bir dil bilimciden, çevirmenden bahsediyoruz. Ama sürgündeydi; Kürt olduğu için, bu ülkenin içinde yaşadığı bu Kürt meselesinden dolayı sürgünde yaşamını yitirdi. Bugün, sürgünde yaşayan on binler var, sürgünde yaşamını yitirmiş on binler var. Sürgünde olanların yerine yurduna, toprağına kavuşabilmesi için işte barışa mecburuz, barışmaya mecburuz. Dolayısıyla Kürt meselesinin demokratik çözümü dediğimizde aslında ne kadar çok hayata değdiğini hep beraber bu yitip giden canlarda bir kez daha anmış oluyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; anımsamanız için geçmişten bir fotoğraf size göstereceğim. Bu fotoğrafta Cumhurbaşkanı, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda Bodrum'da sahile vurmuş olan Aylan bebeğin fotoğrafını gösteriyor ve soruyor: "Vicdan nerede? İnsanlık nerede?" Evet, Suriye savaşı, iç savaşı, kaynaklı olarak çok sayıda çocuk Akdeniz'de boğuldu, çok sayıda çocuk sınırlarda öldürüldü, çok sayıda çocuk hem rejim tarafından hem çeteler tarafından bombalandı, katledildi; aileler, kadınlar, birçok insan Suriye'de katledildi. Artık Suriye'de çocukların ölmesini istemiyoruz ve son olarak Kobani'de çocukların öldüğünü biliyoruz hem de bu sefer çocuklar açlıktan öldüler, soğuktan öldüler. Kobani'ye yardım ulaşsın diye inanılmaz bir gayret ortaya çıktı. Bütün insanlar el birliğiyle bir sosyal dayanışmayı ortaya koydular, tırları yüklediler -ben de gittim, oradaydım- fakat bir türlü Mürşitpınar Sınır Kapısı açılmadı. Farklı yollardan yardımların ulaştığını biliyoruz ama o farklı yollardan ulaşmanın ötesinde, bu kapının açılması çok daha kritik öneme sahiptir çünkü bir an önce yardımların ulaşması gerekiyor, eksiksiz ulaşması gerekiyor, Cenevre Sözleşmesi de bunu çok net ortaya koyuyor. Yani insani koridor ve sağlık koridorunu açmakla yükümlüyüz. Dolayısıyla bu çocukların, bebeklerin ölmemesi için, "İnsanlık nerede? Vicdan nerede?" sorusunun bize sorulmaması için bu kapıların bir an önce açılması gerekiyor.

Tabii, bu kapıların açılması kadar biz hem Suriye'de hem Türkiye'de hem de bölgede müzakerelerin önünün açılmasını, artık bu savaşların, çatışmaların son bulmasını istiyoruz. Dolayısıyla güven artırıcı adımların ne kadar kıymetli olduğunu biliyoruz. Yardım koridorlarıyla, insani koridorla, bu tür dayanışmalarla karşılıklı güven artırıcı adımlar bölgede hem barış adına hem de demokrasi adına önemli gelişmelere katkı sağlayacaktır.

Biz, bunları söylerken âdeta bölgeyi istikrarsızlaştırmayı kendine vazife edinmiş Dışişleri Bakanı sürekli olarak başka bir telden çalmaya devam ediyor.

Bakın, iki tane konu aslında bu tür savrulmaları taşıyamaz, iki tane konu irrasyonel adımları taşıyamaz. Bunlardan biri dış politikadır, diğeri de ekonomidir ama ülkenin hâline bakın ki dış politikada da inanılmaz bir savrulma içindeyiz, irrasyonel bir politikada ısrar ediyoruz. Suriye iç savaşı bugüne kadar süren on beş yıl boyunca biz rasyonel bir dış politika üretmedik gitti, aynı ekonomideki irrasyonellik gibi. Tıpkı Mehmet Şimşek'in politikalarının yapmış olduğu yıkım gibi ekonomide de aynı sorunu yaşıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Dış politikada ve ekonomide alınacak olan bu irrasyonel kararlar kuşaklar boyu çok ciddi toplumsal maliyetler, yıkımlar yaratır. Kaldı ki işte Suriye'de yaşanan budur, kaldı ki Türkiye'de yaşanan budur.

Dolayısıyla bizim bu konularda rasyonel politikalara ihtiyacımız var. Kürt barışının bir an önce hayata geçmesi adına Suriye'de, Irak'ta, bölgede, her yerde aynı müzakereci akılla hareket etmek zorundayız yoksa bu meseleye bu tür yaklaşımlar istikrarsızlığı pekiştirir ve çözümün önünü tıkar. 27 Şubat'ta Sayın Öcalan'ın ortaya koymuş olduğu yol haritası en sağlıklı harita olarak önümüzde duruyor. Bu güzergâhı güçlendirecek, bu yolu katedecek politikalara her zaman ihtiyacımız var. Her seferinde başa dönmek yerine biz atılmış bu adımları ileriye hep birlikte taşıyalım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kobani demişken, bir de Kobani davamız var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Kobani kumpas davamız var ve bu dava devam ediyor. Nerede? İstinafta. İstinaf mahkemesi Anayasa'yı ihlal etmeye devam ediyor fakat Anayasa Mahkemesi Başkanı Sayın Özkaya diyor ki: "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin almış olduğu kararları Türk yargı sistemi içinde hayata geçirmek için gayret sarf ediyoruz." Ya, gayret nerede sarf edilir Sayın Başkan, ben size söyleyeyim: Bir spor müsabakasında sarf edilir, sınava çalışırken gayret sarf edersiniz, burada biz kanun yaparken gayret sarf ederiz ama bir yasayı uygulamakta gayret sarf edilmez, yasa uygulanır. O yasayı uygulamayanlar

hakkında yaptırım uygulanır yoksa yasa uygulansın diye gayret sarf edilir mi? O zaman o yasa nedir? Yani keyfiyete bırakmışsınız demektir. Dolayısıyla bugün, istinaf mahkemesi Demirtaş kararına rağmen hâlâ Selahattin Demirtaş'ı tutsak etmeye devam ediyorsa o bir gayretle aşılacak mesele değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Orada, o mahkeme hakkında açılacak soruşturmayla aşılacak bir meseledir. Aynı şekilde Figen Yüksekdağ, aynı şekilde Leyla Güven; arkadaşlarımızın tutsaklığı bir hukuk tanımazlık sonucundadır. Kaldı ki bunun birçok örneğini burada da yaşadık hatta Can Atalay konusunda Meclis böyle bir ayıba imza attı.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kumpas davaları bitmek bilmiyor. En son Ezilenlerin Sosyalist Partisine yönelik bir gözaltı ve tutuklama furysı var. Bakın, tutuklama gerekçesi olarak söylenenler bile bunun neden kumpas davası olduğunu gösteriyor. 78 kişi tutuklandı, 25 kişi adli kontrolle bırakıldı. Bu 78 arkadaşımızın tutuklanmasına gerekçe gösterilen şeylerden biri MESEM protestosu. Ya, MESEM'i protesto etmek bir haktır ve protesto edilmelidir çünkü çocuk işçiliğini var ediyor ve çocuklar çalışırken katlediliyor, öldürülüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın lütfen.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Evet, ölmüyorlar, öldürülüyorlar çünkü ihmal bilinçli bir ihmaldir orada ve bu konuda MESEM'i protesto ettiler diye.

Diğer taraftan, Suruç anmasına katıldılar diye... Suruç anmasına katılmayı suç olarak görmek acaba hâlâ bir İŞİD'i örtbas etme aklı mıdır? Biz, tabii, bunu da düşünüyoruz, bunu sorarız, iktidara bunu sorarız: İŞİD'in suçlarını hâlâ gizleme derdinde misiniz? Çünkü o yıllardan biliyoruz, 2015'te Suruç katliamından sonraki açıklamaları da biliyoruz; hâlâ böyle mi yaklaşıyorsunuz? Dolayısıyla ESP'den dolayı tutuklanmış bütün arkadaşlarımız bir kumpasın içine çekilmeye çalışılıyor; bir an önce özgürlüklerine kavuşmalarını ve serbest bırakılmalarını dile getiriyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son olarak, Boğaziçi Üniversitesinde kendisine "rektör" diyen bir kayyum var, ne bilimle bir alakası var ne de rektörlükle bir alakası var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Kayyımdır, kayyım icraatı yapmaktadır, tıpkı bizim belediyelerimizde yapılan iş gibi; aynı şeyi üniversitede görüyoruz. Özerk, demokratik üniversite anlayışından asla nasibini almamış bu şahıs şimdi de öğrenci kulüplerine saldırmış, öğrencileri oradan atmaya çalışıyor. Özerk, demokratik üniversite; üniversite bileşenleri öğrenciyle oluşur, akademisyenle oluşur, bilimle var eder kendini ve bu bilimsel çalışmaların en önemli ayaklarından biri de öğrenci kulüpleridir. Öğrenci kulüplerini hedefe koyan bir rektörün üniversiteyle ne kadar alakası var, varın siz düşünün. Fakat üniversiteleri bu hâle getirerek işte içinde yaşadığımız bilimsel çoraklığın da bu içine sürüklendiğimiz akıl dışılığın da aslında hayata geçmesine vesile oldunuz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Murat Emir.

Buyurun.

38.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, uygulanan ekonomik modele, Anayasa Mahkemesine götürdükleri emekli maaşlarıyla ilgili düzenlemeye, tutuklu belediye başkanlarına ve tahliye edilen Ahmet Özer ile Zeydan Karalar'a ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; halkımız giderek derinleşen ağır ekonomik krizin etkisiyle derin bir yoksulluğun içerisinde yaşama savaşı verirken siyasi iktidar daha 1'inci ayda 2026'nın bütün hedeflerinde çuvalladı. Daha önce ısrarla söylemiştik bu ekonomik modelin çalışmayacağını, bütün yükü emekliye, yoksula, çalışana, asgari ücretliye bıraktığını. Asıl yapması gerekeni yapmadığı için her şekilde başarısız olacağını defalarca söylüyoruz ama duymuyorlar, kulak vermiyorlar. Bakın, ocak ayı enflasyonu yüzde 4,84 yani yüzde 5 geldi. Biz burada "Emekli maaşını 20 bin lira yapalım mı, yapmayalım mı?" diye konuşurken o verilen 20 bin liranın bin lirası daha ocak ayında gitti. Bin lira için topladınız ya, buraya geldiniz ya, çok şey veriyormuş gibi yaptınız ya, "İnşallah daha fazlasını vereceğiz." diye gözyaşı döktünüz ya; o bin liralara ocak ayında bitti, geçmiş olsun, yüzde 5 enflasyonla o bin lira dahi gitti.

Bakınız, burada, en son yüzde 5'lik enflasyonla birlikte yıllık kira artış oranı yüzde 34 oldu; yıllık kira artış oranı yüzde 34. Emekli maaşını yüzde 12,9 artırmışsınız, kamu çalışanlarına yüzde 18,6 zam yapmışsınız, asgari ücrete yüzde 27 zam yapmışsınız ama onların oturacağı evin kirası sizin rakamlarınızla yüzde 34 artacak; bu insafsızlıktır, bu vurdumduymazlıktır, bu halkın feryadına kulaklarını ve yüreğini tıkamış olmaktır.

Bu yıl yüzde 16 enflasyon hedefliyorlarmış, yüzde 16; yüzde 5'i gitti, kaldı yüzde 11'i. On bir ayda yüzde 11 enflasyon tutturacaksınız ama siz zaten sürekli olarak hedefleri ıskalama rekortmenisiniz, hiçbir hedefi tutturamadığınız gibi, hedefe yaklaşıyorsunuz bile ve dolayısıyla siz bu ağır ekonomik krizin bedelini ödemiyorsunuz, bu başarısızlığın bedelini sandıktan kaçtığınız için şimdilik ödemiyorsunuz ama bu bedeli aklık ve yoksulluk olarak vatandaşlarımız iliklerinde hissetmeye devam ediyor.

Şimdi, biz o bin liralık artışla 20 bin lira yaptığınız emekli maaşını öbür gün Anayasa Mahkemesine götürdük ve ayın 12'sinde Anayasa Mahkemesi bizim başvurmuzu usulden görüşecek.

Ben buradan Genel Kurula, her bir milletvekiline, her bir siyasi partiye ve 86 milyon vatandaşımıza sesleniyorum: Hâlâ vakit vardır, burada mutlaka ayağa kalkmalı; sesimizi, talebimizi yükseltmeliyiz ve Anayasa Mahkemesine Anayasa'nın daha 2'nci maddesinde yazdığı gibi "Türkiye Cumhuriyeti sosyal bir hukuk devletidir." hükmünden yola çıkarak, taban tabana zıt biçimde birçok Anayasa maddesini ihlal eden bu yasayı iptal etmesi konusunda baskı yapmalıyız, herkesi buna davet ediyorum.

Değerli arkadaşlar, belediye başkanlarımız tutuklu. Hâlâ 16 seçilmiş belediye başkanımız ve Cumhurbaşkanlığı adayı Sayın Ekrem İmamoğlu tutuklu yargılanıyor. Bakın, biz, burada hesap veremeyeceğimiz hiçbir şey olmadığını, yargılanmaktan korkmayacağımızı, kırım pisini bize yaklaşmayacağını, usulsüzlüğün, rüşvetin, irtikâpın bizim kapımıza asla gelemeyeceğini, böyle birileri varsa bunu önce bizim temizleyeceğimizi defaatle söylüyoruz. Elbette yargılanabilirler ama artık yargılamalar peşin cezalandırmaya dönmüştür ve burada cezalandırılan sadece bizim belediye başkanlarımız değil, sadece Cumhuriyet Halk Partililer değil, vatandaşlarımızdır çünkü millî irade, halk iradesi parmaklıklar arkasındadır, demokrasi ağır bir yara almıştır. Sayıyorum: Hasan Akgün -Büyükçekmece- Hakan Bahçetepe -Gaziosmanpaşa- sekiz aydır tutuklu, Özgür Kabadayı yedi aydır tutuklu, İnan Güney altı aydır tutuklu, Hasan Mutlu dört buçuk aydır tutuklu. Kent uzlaşısı iddianamesi yani iki Kürt vatandaşımızı Şişli'de belediye meclisi üyesi yapmayı suç sayan kent uzlaşısı iddianamesi hâlâ çıkmadı. On bir aydır Emrah Şahan tutuklu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MURAT EMİR (Ankara) - Ekrem İmamoğlu on bir aydır tutuklu. Rıza Akpolat on ay bekledi, şu anda yeni iddianamesi geldi, yargılanacak. Ahmet Özer -Esenyurt- bir yıl tutuklu kaldı, nihayet tahliye edildi, hâlâ görevine iade edilmeyi bekliyor. Aynı şekilde, bakın, Gaziosmanpaşa'da, Bayrampaşa'da, Şişli'de hâlâ kayyumlar görev yapıyor, orada da binbir türlü katakulliyetle başkanlarımızın yerine kayyum atadınız. Sizin demokrasiye saygınız da bu kadar. Devam edelim. Muhittin Böcek yedi aydır tutuklu, Oya Tekin, Kadir Aydar dokuz aydır tutuklu, Zeydan Karalar yedi aydır tutuklu. Değerli arkadaşlar, Türkiye'yi bu demokrasi ayıbından kurtarmamız lazım. Yargılamaya karşı değiliz ama tutukluluk istisna olmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) - Yasalar uygulanması gerektiği gibi uygulanmalıdır, tutukluluk üzerinden siyaseti dizayn etme, Cumhurbaşkanlığı adayı bir şekilde kurtulma, sandığı kaçırma, halkın vermediğini mahkeme salonlarında alma çabasını biz darbecilik olarak niteliyoruz ve bu darbeciliği tüm milletimize teşhir etmeye devam edeceğiz.

Değerli arkadaşlar, Zeydan Karalar'ın tahliyesi -yedi ay sonra- gecikmiştir ama olumludur, çok değerlidir. Buradan Sayın Başkanımıza selamlarımızı, saygılarımızı gönderiyoruz ama bir kişi çıksın içinizden, Zeydan Karalar'ın ve Ahmet Özer'in niye görevine başlatılmadığının hesabını versin, cevabını versin! Veremezsiniz. Bakın, mahkeme "Deliller toplandı, artık delilleri karartma ihtimali yok, suçun vasfı değişebilir, görevinde olmasıyla ilgili bir sakınca söz konusu değil." diyor, tahliye ediyor. E, siz neyi bekliyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) - Ve dolayısıyla geçici bir tedbir olması gereken görevden uzaklaştırma şu anda kalıcılaştırılmıştır. "Bir şekilde soruşturma açalım; yapabilirsek aylarca, bir yıla yakın cezaevinde tutalım; bir şekilde..." Son derece masum; hakkında iddia yok, delil yok, para yok, isnat yok. Söyleyen adam 5 defa ifadesini değiştirmiş bir gizli tanık, iftiracı. Tahliye oluyor, bu sefer göreve başlatmıyorsunuz. Bu, açıkça cezalandırmadır; bu, görevi kötüye kullanma suçunu oluşturur. Buradan siyasi iktidara ve onun İçişleri Bakanına sesleniyoruz: Bu arkadaşlarımız bir an evvel görevine başlamalıdır, Adana'nın ve Esenyurt halkının iradesine saygı gösterin ve görevi kötüye kullanmayın, demokrasiye daha fazla zarar vermeyin. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Abdulhamit Gül.

Buyurun.

39.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Milliyetçi Hareket Partisinin kuruluşunun 57'nci yıl dönümüne, Eskişehir Mihalgazi Belediye Başkanı Zeynep Güneş'e yönelik ifadeler ve İYİ Parti Genel Başkanı Müsavat Dervişoğlu'nun bu konuda yaptığı açıklamaya, TRT'nin belgeselini yaptığı Özdemir Bayraktar'a, 6 Şubat depremlerinin yıl dönümüne, 500 Bin Sosyal Konut Kampanyası'na ve Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, çok değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli aziz milletimiz; hepinizi saygıyla hürmetle selamlıyorum.

Bugün Milliyetçi Hareket Partisinin kuruluşunun 57'nci yıl dönümü. Rahmetli Alparslan Türkeş'in şahsında başlayan ve bugün Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Devlet Bahçeli'nin yine varlığıyla, dirayetli liderliğiyle devam eden Milliyetçi Hareket Partisine Türk siyasi hayatında nice başarılı yıllar diliyorum.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Teşekkür ederiz.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Özellikle Cumhur İttifakı olarak da Milliyetçi Hareket Partisiyle ülkemizin birliği, dirliği için kararlı bir şekilde, güçlü bir şekilde ittifak birlikteliğimizi de sürdürüyoruz ve omuz omuza hem terörsüz Türkiye'nin hem terörsüz bölgenin gerçekleşmesi için milletimiz lehine çalışmaya devam edeceğiz; tekrar tebriklerimi sunuyorum.

Milletimizin hür iradesiyle seçilmiş Eskişehir Mihalgazi Belediye Başkanımız Zeynep Güneş Hanımefendi'ye yönelik aşağılayıcı, nefret içeren, dışlayıcı ifadeleri ve tutumları hepimiz gördük. Bu anlayış çağ dışı, gerici, yobaz bir anlayıştır; insanların kılık kıyafetini, inancını, inandığı değerler uğrunda yaşayabilme iradesini ortaya koyabildiği bir Türkiye'deyiz artık. Bu arkaik, bu yobaz anlayışı hepimiz kınıyoruz, kınadık ve esasen, bu dil hem kadınların siyasette olan varlığına hem siyasetin, milletin iradesine yönelik çok büyük bir tehditkâr ve nefret dilidir. Türkiye'de 28 Şubatta insanların kılık kıyafetine yönelik saldırıları, inançlarına yönelik saldırıları herkes yaşadı ama tüm bu uygulamalar, 28 Şubatın tüm kararları 2010 yılında Cumhurbaşkanımızın almış olduğu kararlarla, genelgelerle iptal edilmiştir ve tarihin çöp tenekesine atılmıştır. Tekrar bu zihniyeti, bu gerici zihniyeti hortlatmak isteyenlere de bu milletimiz asla izin vermeyecektir. Esasen, 86 milyon, bu anlayışa karşı topyekûn birleşmiştir ve toplumsal bir mutabakatla bu dili istisnai bir hâle getiren, dışlayan bir dile kavuşturmuştur. Bu da ülkemizin geldiği çok pozitif yönlerden biridir.

Ayrıca, İYİ Parti Genel Başkanı Sayın Müsavat Dervişoğlu'nun da bu konuda yapmış olduğu açıklama ve tutum da partisel olarak aldıkları tavır da yine kıymete şayandır; bu yönünü de ifade etmek isterim. Bu anlamda hem Başkanımıza ve bu anlamdaki tavır ve düşüncelere yönelik, inanca yönelik saldırıları şiddetle kınadığımızı bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Dünyadan bir akıncı geçti, TRT'nin belgeselini de yaptığı Özdemir Bayraktar, Türkiye'nin millî savunmasına, savunma sanayisine çok büyük hizmetleri geçen önemli bir şahsiyet. Biz, siyasi hayatı boyunca da beraber çalışma ve tanışma imkânı bulduğumuz Özdemir ağabeyin Türkiye sevdasını, ay yıldızlı bayrağa olan sevdasını çok iyi biliyoruz, milletimiz biliyor ve gerçekten tüm gençlerin, tüm ülkenin gururla hep takip edeceği sembol isimlerden. Türkiye'nin geleceğine yönelik yapılacak tüm savunma sanayisi hamlelerinde açmış olduğu çığırdan dolayı onu da rahmetle, minnetle yâd ediyoruz. Eşi muhterem hanımefendi Canan Hanım'ın, yine Selçuk Bey'in, Haluk Beylerin, Bayraktarın ortaya koyduğu KIZILELMA, Akıncı vizyonu hem gençlerimize bir TEKNOFEST vizyonu katacak hem de Türkiye her yönüyle daha bağımsız, daha güçlü olacaktır. Bu vesileyle, tekrar rahmetle, minnetle buradan, Gazi Meclisten anıyoruz.

6 Şubatta, depremin yıl dönümünde Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Devlet Bahçeli ve tüm bakanlarımız, ilgili tüm kurumlarımız Osmaniye'deydik ve 11 ilde, depremde hayatını kaybeden vatandaşlarımızın acısına ortak olduk. Hayatını kaybeden tüm vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum. Rabb'im bir daha böyle felaketleri ülkemize, milletimize yaşatmasın. 6 Şubattan itibaren yapılan tüm çalışmalarda asrın felaketini asrın inşasına dönüştürecek şekilde çok güçlü bir dayanışma içerisinde olduk. Bu enkazdan hep beraber kalkarak AFAD'ıyla, Kızılay'ıyla, sivil toplum kuruluşlarıyla, tüm belediyelerle; vatandaşlarımız, gönüllülerimiz hep birlikte bu enkazdan milletçe beraber kalkmanın... Bugün asrın inşasına giden yolda yapılanları hep beraber görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - 455 bin konutun vatandaşlarımıza teslim edildiği üç yılda çok büyük, hummalı bir çalışma yapıldı, yapılmaya da devam ediliyor, tüm vatandaşlarımız evine kavuşuncaya kadar bu gayretimiz de devam edecektir. Ben bu vesileyle depremin ilk anından itibaren emeği geçen herkese çok teşekkür ediyorum. Yine, Sayın Cumhurbaşkanımıza, hâlâ tüm vatandaşlarımızın ihtiyaçlarını takip eden ortaya koyduğu anlayış için, Çevre ve Şehircilik Bakanımız Sayın Murat Kurum ve ekibine, emeği geçen tüm kurumlara, çalışanlarına, emekçilere ben tekrar teşekkür ediyorum, başarılar diliyorum.

Ayrıca, 500 bin konut da yine vatandaşlarımıza sosyal konut olarak yapılmaya devam ediyor. Bu hafta 7 ilimizde yine kuraları çekilecek ve Temmuz 2027'den itibaren vatandaşlarımıza sosyal konutların teslimi başlayacak. Bu yönüyle de vatandaşlarımızın yanında olmaya devam ediyoruz, vatandaşlarımızla bir arada olmaya devam ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Babanızın hayrına bağışlamıyorsunuz.

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Az önce Sayın Ekmen dile getirdi, bir belediye başkanının istifasıyla ilgili bir süreçte siyaset adına bir birkaç gündür yaşadığımız bir tablo var ama bu tablo gerçekten... Kullanılan üsluplar itibarıyla her zaman siyasetin temiz bir dil kullanması lazım. Kaba dil, yaralayıcı dil, siyaset kurumuna yakışmayan bir dildir. Dolayısıyla özellikle sorumluluk makamında olanların bu anlamda kullanmış olduğu ifadelerden dolayı gerçekten özür dilemesi lazım yani bu özür dileme yerine âdeta bu ifadeleri savunur mahiyetteki açıklamaları gerçekten doğru değil. Siyasette eleştiri olur, ağır eleştiri olur ama hakaret ve küfrün siyasette yeri yok. Dolayısıyla âdeta bunu da böyle meşru gösterir gibi, tekrar bir destek anlamında böyle bir kampanyaya gidilmesi doğru bir dil değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Dolayısıyla bu anlamda -hem muhataplardan hem toplumdan- özenli bir dilin hep beraber kullanılması siyasetin toplumdan ve toplumun siyasetten beklediği bir ödevdir. Bu anlamda herkesin temiz ve özenli dili kullanması da siyaset kurumuna yakışan bir tavidir diye düşünüyorum ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Başkanım...

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Antalya Kumluca'dan gelen misafirlere "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Hem Sayın Çömez'in hem Sayın Emir'in söz talepleri var ancak sizden önce, sayın milletvekilleri, Antalya Kumluca'dan misafirlerimiz şu an Genel Kurulu izlemekteler; biz de kendilerine hoş geldiniz diyoruz. (Alkışlar)

2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Ankara'da farklı üniversitelerde okuyan Kayserili öğrencilere "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Ayrıca, Ankara'da farklı üniversitelerde okuyan Kayserili öğrenciler misafir locasında; onlara da hoş geldiniz diyoruz, teşekkür ediyoruz. (Alkışlar)

Sayın Çömez, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bütün siyasi partilerde yanlış karakterler olabilir, ahlaksızlar da olabilir, müptezeller de olabilir. Esas olan, bunların ne yaptığından ziyade, partilerin bunlarla ilgili takınmış oldukları tavidir. Geçtiğimiz günlerde terbiye sınırlarıyla bağdaşmayacak bir açıklama yapan bir partili, partimiz tarafından ihraç edilmek üzere disipline sevk edilmiştir. Burada esas olan, Genel Başkanımızın tutumudur, partimizin kurumsal kimliğidir ve takınmış olduğu tavidir. Bizim kurumsal duruşumuz çok net olarak şudur: Biz, insanların etnik kökeni, inancı, davranış biçimi, bölgesi, siyasi düşüncesi sebebiyle ayrıştırılmasına şiddetle itiraz ediyoruz. Bu ülkenin birliğini, bütünlüğünü savunuyoruz. İnsanların demokrasiden, hukukun üstünlüğünden mutlaka ve mutlaka...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitireceğim Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bu ülkede demokrasinin kurum ve kurallarının işleymesinden, hukukun üstünlüğünden bahsediyoruz ve bunları hararetle savunuyoruz; insan haklarından ve özgürlüklerden bahsediyoruz ve bunları hararetle savunuyoruz. Dolayısıyla yaşanmış o münferit hadise asla ve asla partimizin kurumsal hüviyetini ilzam etmemektedir. Bununla ilgili tavrınız için de teşekkür ediyorum. Genel Başkanımızın tutumu son derece nettir. Bizim bu ülkede huzura, barışa, anlayışa, dostluğa, kardeşliğe, refaha ve güzelliğe ihtiyacımız var; onunla ilgili tutumumuz son derece nettir. Ben, bu bakımdan, bu konu gündeme geldiği için tekrar bunun altını çizmek istiyorum. Evet, geçtiğimiz dönemde, yıllarda yaşanmış acı hatıralar vardır. Bu acı hatıralara tanık olmuş birisi olarak, o dönemde açıkça demokrasi mücadelesi vermiş birisi olarak altını çizerek bir kere daha söylüyorum: Biz bu ülkede birliği, bütünlüğü savunuyoruz, kardeşliği, dostluğu savunuyoruz, hiç kimsenin inancından yaşam biçiminden dolayı ayrıştırılmasına müsaade etmiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın Emir, buyurun.

41.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Kırıkkale'nin AK PARTİ'li bir belediye başkanına ve Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, bizim belediye başkanlarımızın tutuklulukla neredeyse bir yıl yattığını, on aydan fazla iddianame beklediğini, tutuklamanın peşin cezalandırmaya dönüştüğünü söylerken bir AK PARTİ'li belediyenin de örneğini vermek isterim. Kırıkkaleli, AKP'li belediye başkanı rüşvet iddiasıyla tutuklanıyor, iki ay tutuklu kalıyor, iddianamesi hazırlanıyor, iki ay sonra da tahliye oluyor yani toplam dört ay yatıyor, iki ay sonra da mahkemeye yani hâkim karşısına çıkıyor. Bu, adalettir ama adaletin herkese uygulanması gerekir. "Kanunlar önünde herkes eşittir." diyoruz; öyleyse AK PARTİ'liye bir türlü, CHP'liye farklı türlü davranmayacaksınız.

Diğer konu: Sayın Abdulhamit Gül'ün değerlendirmesini genel olarak dinlerseniz yanlış bir şey söylemedi ama konumuz özelinde birkaç konunun altını çizmek isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT EMİR (Ankara) - Kısaca...

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

MURAT EMİR (Ankara) - Bir defa söz konusu yazışmalar Sayın Genel Başkanımız ile bu kişi arasındaki özel yazışmalar. Dolayısıyla özel yazışmalar kendi içerisinde değerlendirilmelidir ve siyasetteki bir üslup olarak değerlendirilmekten öte bir karakter analizidir ve nitekim, konuşmalara, tavırlara, tutumlara baktığınızda o karakter analizinin yüzde 100 isabetli olduğunu da göreceksiniz. Şimdi, siz böyle birini alabilirsiniz, rozet takabilirsiniz. Bakın, onun iddia edilen hatta sizin iddia ettiğiniz yolsuzlukları hâlâ müfettiş denetiminde, mahkeme karşısına çıkmamış, yargılanmamış; içinize sinebilir, PORTAŞ'taki iddialar içinize sinebilir, bu dönemlikler içinize sinebilir ama Genel Başkanıyla yazışmasını ortalığa döken bir kişiyle nasıl aynı partide olacaksınız, bunu anlatın siz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:16.51

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.09

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: İbrahim YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar), Nermin YILDIRIM KARA (Hatay)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Şimdi sisteme giren sayın milletvekillerine birer dakika yerlerinden söz vermeye devam edeceğim.

Sayın Yüksel, buyurun.

42.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, "kamu-özel iş birliği" adı altındaki projelere ilişkin açıklaması

ALİ YÜKSEL (Konya) - Herkesi saygıyla selamlıyorum.

Geçmediği köprüye para ödeyen, gitmediği hastanenin faturasını karşılayan, uçmadığı havalimanının yükünü taşıyan, kullanmadığı tünelin ve otoyolun bedelini sırtlayan vatandaş vergisinin nereye gittiğini sormaktadır. "Kamu-özel iş birliği" adı altında kurulan bu kara düzen, milletin alın terini yandaşlara aktaran bir garantili soygun mekanizmasına dönüşmüştür. Bütçe açık verirken, emekli yoksullukla boğuşurken, gençler işsizken bu garantiler tıkır tıkır işlemektedir; bu, adalet midir? Devlet ve kamu imtiyazlılara değil millete hizmet etmek zorundadır çünkü devlet yönetmek imtiyaz dağıtmak değil, adaletle millete hizmet etmektir. Bu irade sandıkta tecelli edecek, bu düzen mutlaka değişecektir. Millet kazanacak, yoksulluk düzeni tarihe gömülecektir. Dağıttığınız imtiyazlarla, sildiğiniz vergilerle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çan? Yok.

Sayın Dinç...

43.- Mersin Milletvekili Faruk Dinç'in, Türkiye'deki birtakım sol görünümlü fraksiyonlara ilişkin açıklaması

FARUK DİNÇ (Mersin) - Bismillahirrahmanirrahim.

Türkiye'de birtakım sol görünümlü fraksiyonların özellikle İslam'a ve şiarlarına karşı besledikleri kin yeni bir ideolojik formata dönüşmüş durumdadır. En son Ankara'da görüldüğü üzere, gösteri adı altında İslam'a yönelik sergiledikleri düşmanca tutumları bu faşist kliklerin kirli emelleri doğrultusunda birtakım hedeflere odaklandıklarını göstermektedir. Toplumun sinir uçlarına dokunarak yeni provokasyonlar peydahlamak bu kliklerin ana hedefi hâline gelmiştir. Tek parti tipi demokrasi, özgürlük arzuları, camileri ahıra çevirmeyi amaçlayan laikçi duyguları, irtica paranoyasına hizmet eden cuntacı sloganları, katı ulusalcı çıkışlarıyla belirlenen kafatasçı yaklaşımları, İstanbul Sözleşmesi çığırkanlıklarıyla besledikleri ecnebi fonları, cinsiyet eşitliği fedailiğine soyunarak toplumda yeni Epstein adacıkları oluşturma hevesleri, İslami şiarlara karşı besledikleri kin ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Kadınlara kurban olun siz. "İstanbul Sözleşmesi'nden vazgeçmiyoruz." demeye devam edeceğiz. Sizin o çığırkanlık dediklerinizde kadınların yaşamı var, yaşamı.

BAŞKAN - Sayın Öztunç...

44.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş'ta suya yapılan zamma ilişkin açıklaması

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, siz Hakkârilisiniz, bölge insanısınız, bilirsiniz; Maraş'ın geçmişte burma bileziği vardı -altın burma bilezik- çok değerliydi -kadınlar iyi bilirler- çok değerliydi zamanında, şimdi Maraş'ın burma bileziğinden daha değerli bir şey var; su, Allah'ın suyu. Maraş'ta su, burma bilezikten daha pahalı; geçen ay 128 lira gelen fatura bu ay olmuş 3.700 lira, 200 lira olan fatura olmuş 4.532 lira. Suya bu kadar zammı yapan Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesini kınıyorum ve uyarıyorum: Bizim Maraşlılar evde bu kadar su parası veriyorlar, hamam işletmiyorlar kardeşim! Sanki hamam işletiyorlar, bu kadar su parası olur mu? Yazıktır, gūnahtır, vicdansızlıktır bu diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Ersever? Yok.

Sayın Akay...

45.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, ödemesi ertelenen borçlara ilişkin açıklaması

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Başkanım.

İktidar üç yıldır harcıyor ama parasını ödemiyor. Yapılan işler var, kesilen faturalar var ama kasadan çıkan para yok. 2023'te deprem oldu, ödemeler ertelendi, 2024'te borçlar yine ertelendi; sorun biriktikçe birikti. 2025'te gerçek ortaya çıktı, daha önce yapılmış ama parası ödenmemiş işlerin bedeli kasadan çıkmaya başladı yani borç kapıya dayandı, şimdi kapı daha sert çalıyor. Bu ne demek biliyor musunuz? Bugün yapılan erteleme bedelini yarın hepimiz ödeyeceğiz. Daha çok faiz, daha çok borç, daha çok zam demek bu. 2026 yılı "Sonra öderiz." denilen borçların vatandaşa yıkıldığı yıl olacak. Ekonomi borcu erteleyerek düzelmez, sorunu halının altına süpürürseniz yarın halı kalkar, yük milletin üstüne düşer; biz buna itiraz ediyoruz.

BAŞKAN - Sayın Becan? Yok.

Sayın Öztürkmen...

46.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Gaziantep'teki depremzede esnafların kullandığı kredilerin geri ödemesine ilişkin açıklaması

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

İslâhiye ve Nurdağı ilçelerimiz 6 Şubat depreminden en fazla etkilenen ilçeler arasında. Bu ilçelerimiz ve Gaziantep'te faaliyet gösteren çok sayıda esnafımız KOSGEB tarafından sağlanan faizsiz ve iki yıl sonra geri ödemeli krediyi bugün gelineen noktada ödemekte ciddi sıkıntı yaşamaktadırlar. Deprem sonrası her şeyini kaybeden esnafımız bu krediyi bir kazanç aracı olarak

değil, yeniden hayata tutunabilmek, iş yerini ayağa kaldırabilmek ve geçimini sağlayabilmek amacıyla kullanmıştır. Esnafımız henüz yeni yeni toparlanmaya, para kazanmaya başlamışken kredilerin geri ödeme zamanı gelmiştir. Deprem bölgesindeki esnafımıza kullandırılan bu kredilerin hibe kapsamına alınması veya en az iki yıl daha ertelenmesi hayati bir zorunluluk hâline gelmiştir. Depremün yükünü hâlâ omuzlarında taşıyan esnafımız Hükümetten destek bekliyor.

BAŞKAN - Sayın Suiçmez? Yok.

Sayın Olan...

47.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Ezilenlerin Sosyalist Partisinin tutuklanan Eş Genel Başkanına ve üyelerine ilişkin açıklaması

HÜSEYİN OLAN (Bitlis) - Teşekkürler Başkan.

Geçtiğimiz hafta Ezilenlerin Sosyalist Partisine yönelik gözaltılar ve ardından gelen tutuklamalar bu ülkede siyasetin ve muhalefetin yıllardır kuşatma altında olduğunu bir kez daha göstermiştir. Bu bir adli süreç değil siyasi bir operasyondur. ESP Eş Genel Başkanı Murat Çepni'yle birlikte toplamda 78 kişinin cezaevine gönderilmesi, siyasilerin, gazetecilerin ve ekolojistlerin hedef alınması iktidarın halk iradesine olan tahammülsüzlüğüdür. Hukuk dışı yapılan operasyonlar, eşitlik ve adalet mücadelesi içinde bulunan muhalif kesimlere yönelik yargının talimatla çalıştığını göstermektedir. Doğanın yağmalanmasına direnenler, Rojava halkıyla omuz omuza duranlar bugün yargı eliyle susturulmak istenmektedirler. Siyasi faaliyet yürütmek, düşünce açıklamak, örgütlenmek suç değildir. Suç olan yargıyı bir sopa gibi kullanarak muhalefeti susturmak, topluma korku salarak yönetmeye çalışmaktır.

BAŞKAN - Sayın Kaya...

48.- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın, Diyarbakır Çüngüş'ün köylerindeki elektrik sorununa ilişkin açıklaması

ADALET KAYA (Diyarbakır) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Diyarbakır Çüngüş'te tam bir enerji ve yönetim krizi yaşanıyor. Elmadere köyü ve çevresindeki 3 yerleşim yerinde yoğun kar yağışı nedeniyle devrilen direkler yüzünden 120 abone yirmi sekiz gündür karanlıkta. Bakanlık ihale sürecini bahane ederek direkleri onarmıyor, geçici jeneratör desteğini bile esirgiyor. Gıdaları bozuldu köylülerin, beyaz eşyaları bozuldu, çocukların eğitimi aksadı, iletişim koptu; yurttaşlar 2026 yılında mahrumiyete terkedildi. Aynı ilçenin İbikkaya köyü 90'larda zorla boşaltılan köylerimizden biri. Zorla evinden, toprağından, geçim kaynağından edilen köylüler otuz yıldır acı çekiyorlar ve altı yıl önce köylerine dönerek kendi imkânlarıyla evlerini yeniden inşa ettiler ama ne yazık ki altı yıldır köye bir trafo temin edilmiyor, elektriğe erişimleri ne yazık ki hâlâ yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADALET KAYA (Diyarbakır) - Buradan Bakanlığa soruyorum: Çüngüş halkını karanlıkta bırakmaktan ne zaman vazgeçeceksiniz?

BAŞKAN - Sayın Tahtasız? Yok.

Sayın Kordu...

49.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, hızır ayına ve Mürşitpınar Sınır Kapısı'na ilişkin açıklaması

AYTEN KORDU (Tunceli) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Alevi inancında darda kalanların umudu, hakikatin ve dayanışmanın ifadesi ve simgesi olan Hızır ayındayız. Bu ayda tutulan oruçlar, paylaşılan lokmalar ve niyazların Hak katında kabul olmasını, toplumsal barışa ve adalete vesile olmasını dilerim. Biz Dersim'de "...¹ ya Hızır "...² diyerek tüm yaşamın hakikatine seslenip rızalığın, paylaşmanın ve birlikte ayakta kalmanın çağrısını yaparız. Dersim'den Rojava'ya, Kobani'ye kadar zor zamanlarda birbirine Hızır olunması, dayanışmanın engel tanımayan ortak vicdanını göstermektedir. Bu vesileyle, birbirine Hızır olabilen bir dayanışma, kültür ve hakikatiyle Mürşitpınar Sınır Kapısı derhâl açılmalı ve insani yardım koridoru oluşturulmalıdır. Bu zulme karşı vicdanı, ayrımcılığa karşı eşit, adil ve demokratik yaşamı tüm insanlık için savunmaya devam edeceğiz.

Darda olanların her daim Hızır yoldaşı olsun diyoruz.

BAŞKAN - Sayın Bozan...

50.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Baran Abdi'ye ilişkin açıklaması

ALİ BOZAN (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Dün, Tarsus'ta Kobanili Baran Abdi'nin ailesini ziyaret ettik. Baran Abdi, 25 Ocakta Tarsus'ta Rojava için gerçekleştirmek istediğimiz ancak izin verilmeyen eylemin sonrasında dağılan gençlere nefretle silah sıkan bir cani tarafından misafirliğe gittiği evin balkonundayken öldürüldü. O merminin yaktığı ateş yalnızca Kobanili Abdi'nin ailesinin evine düşmedi; o ateş, Rojava'yı savunan, Rojava direnişine sahip çıkan tüm halkımızın içini yakmıştır. Bu davanın sonuna kadar takipçisi olacağız.

1. Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

2. Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Kobanili Baran Abdi'ye sıkılan kurşun, uzun bir zamandır Kürt halkına karşı körüklenen örgütlü nefret dilinin ve sistematik cezasızlık politikalarının sonucudur. İktidarı cezasızlık politikalarından vazgeçmeye ve partimizce verilen Nefret Suçlarının Yeniden Düzenlenmesine Dair Kanun Teklifi'ni Meclis gündemine almaya davet ediyoruz.

BAŞKAN - Sayın Sümer burada mı? Yok.

Sayın Becan geldi sanırım.

Buyurun.

51.- Yalova Milletvekili Tahsin Becan'ın, EMITT fuarında Yalova'nın yer alamamasına ilişkin açıklaması

TAHSİN BECAN (Yalova) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye'nin ve bölgenin en önemli turizm tanıtım platformlarından EMITT Fuarı'nda bu yıl ne yazık ki turizm kenti Yalova yer alamamıştır. Bu, Yalova adına ciddi bir eksiklik ve açık bir yönetim zaafıdır. Yalova; termali, doğası, denizi ve İstanbul'a yakınlığıyla büyük bir turizm potansiyeline sahiptir. Bu potansiyeli tanıtmakla yükümlü olan İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, EMITT'te Yalova'yı temsil edememiştir. Tasarruf gerekçesinin arkasına sığınarak Yalova'nın vitrinden çekilmesi kabul edilemez. Bu, sadece bir sınavdan vazgeçmek değil, yatırımcıdan, turistten ve yeni fırsatlardan vazgeçmektir. Bunun sorumluluğu da ilgili kurumların omuzlarındadır. Biz, Yalova'nın hak ettiği değeri görmesi için bu ihmallerin takipçisi olacağız. Yalova sahipsiz değildir, turizmi de kaderine terk edilemez.

BAŞKAN - Sayın Gergerlioğlu...

52.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'deki parfüm deposu yangını sonrası yaşananlara ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Kocaeli'deki parfüm deposu yangını sonrası neler oldu biliyor musunuz, tüm halkımıza ve kamuoyuna bildiriyorum: 3'ü çocuk, 3'ü kadın ve 1 erkek 7 kişi kömür olmuştu, katledilmişlerdi. Üç ayı geçti, hâlen iddianame ortada yok; üç ayı geçti, hâlen bir kamu görevlisi soruşturulmuyor; üç ayı geçti, ailelerin yüreğindeki acı bitmedi. Bunun üstüne ne oldu biliyor musunuz? İŞKUR Kocaeli İl Müdürü ve SGK Kocaeli İl Müdürü bugün görevlerine iade edildi. Yazıklar olsun diyorum, yazıklar olsun! Yazıklar olsun! Bu Mecliste defalarca gündeme getirdik. AK PARTİ-MHP iktidarı "Bu konunun peşindeyiz." dedi. Böyle mi peşindesiniz? Sorumluları işe iade ederek mi peşindesiniz? Çalışma Bakanının istifa etmesi gerekirken açığa alınanları iade ederek mi peşindesiniz?

BAŞKAN - Sayın Tahtasız, buyurun.

53.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Çorum'daki çeltik üreticilerinin yaşadığı soruna ilişkin açıklaması

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sayın Başkan, Türkiye'deki önemli pirinç üretim merkezlerinden olan Çorum Osmancık, Laçın ve Kargı ilçelerimiz AKP'nin iş bilmez bürokratları nedeniyle zor günler geçiriyor. Geçen sezon Devlet Su İşleri yetkililerinin iş bilmezliği nedeniyle Osmancık başta olmak üzere pirinçte çok ciddi bir verim kaybı yaşandı. Obruk Barajı'ndan geçen yıl mayıs ayında daha önce hiç olmayan bir şekilde 485 metre seviyesindeki alt kapak açılarak pirinç tarlalarına su verildi. 506 metredeki üst kapak yerine 485 metredeki alt kapaktan verilen suyun hem soğuk hem de daha tuzlu olması nedeniyle çeltik çimlenmedi, önceki dönem ortalama 600 kilo veren Osmancık pirinci üretimi maalesef bu soğuk ve tuzlu sudan dolayı 200 kilograma kadar düştü. Tarım ve Orman Bakanı ve Devlet Su İşleri Genel Müdürüne sesleniyorum: Tarımı ve çiftçiyi biraz olsun düşünüyorsanız çeltik üreticimize aynı kötülüğü yapmayın. Çeltik sulama suyunu tam zamanında ve 506 metrelik üst kapaktan verilmesi için gerekli çalışmaları yapın.

BAŞKAN - Sayın Sarıgül, buyurun.

54.- Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün, Erzincanlıların Parlamentodan beklentisine ve birleşimi yöneten Başkan Vekili Pervin Buldan'a ilişkin açıklaması

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) - Sayın Başkanım, can Erzincanlılar adına Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bir şehir markalaşırsa büyük bir şekilde güç kazanır. Can Erzincan'ı dolaştığım zaman hiçbir siyasi parti farkı gözetmeden bütün yurttaşlarımız Parlamentodan çıkacak güzel bir haberi beklemekteler. Kanun teklifini yazdım, grubumuza verdim. İnşallah, grubumuz olumlu görecektir ve yüce Parlamentodan "Can Erzincan" isminin gerçekten tescil edilmesini önemle rica ediyorum. Bütün Erzincanlıların önemli bir beklentisidir.

Pervin Buldan Başkanım, demokrasi anlayışınıza çok teşekkür ediyorum. Can Erzincan'a katkılarınıza çok teşekkür ediyorum. Sevdiğiniz, seveniniz bol olsun, bir yanı Erzincanlı olsun.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Başkan, sağ olun.

Sayın Çömez, buyurun.

55.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Milliyetçi Hareket Partisinin kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

9 Şubat 1969 tarihinde kurulmuş ve bugüne kadar Türk siyasi tarihinde önemli hizmetler vermiş Milliyetçi Hareket Partisinin kuruluş yıl dönümünü kutluyorum.

Merhum Başbuğ Alparslan Türkeş'i rahmet ve minnetle yâd ediyorum. Genel Başkan Sayın Devlet Bahçeli'ye ve onun şahsında bütün Milliyetçi Hareket Partisi camiasına da başarılar diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, şimdi gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

YENİ YOL Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- YENİ YOL Grubunun, Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen ve 19 milletvekili tarafından, Dünya Adalet Projesi'nin 2025 Yılı Hukukun Üstünlüğü Endeksi'ne göre Türkiye'nin 143 ülke arasında 118'inci sırada yer almasının hukuki, idari ve kurumsal nedenlerinin tespit edilerek hukukun üstünlüğünü güçlendirecek yapısal reform alanlarının belirlenmesi amacıyla 10/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 10 Şubat 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

10/2/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 10/2/2026 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Mehmet Emin Ekmen
Mersin
Grup Başkanı

Öneri:

Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen ve 19 milletvekili tarafından, Dünya Adalet Projesi'nin (Word Justice Projekt) 2025 yılı Hukukun Üstünlüğü Endeksi'ne göre Türkiye'nin 143 ülke arasında 118'inci sırada yer almasının hukuki, idari ve kurumsal nedenlerinin tespit edilerek hukukun üstünlüğünü güçlendirecek yapısal reform alanlarının belirlenmesi amacıyla 10/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 10/2/2026 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, YENİ YOL Partisi Grubu adına Sayın İdris Şahin.

Buyurun. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Dünya Adalet Projesi'nin 2025 yılı verileri Türkiye'de hukukun bir karakter aşınması değil kurumsal bir DNA hasarını yaşadığını yüzümüze çarpıyor.

Değerli milletvekilleri, rakamlar yalan söylemez, 143 ülke arasında 118'inci sıraya düşmek demek bu memlekette mülkün temelini sarsıldığını tüm dünyaya ilan etmektir. 2015'te 80'inci sıradaydık, on yılda tam 38 basamak aşağıya yuvarlandık. Hani "On yılda demir ağırla ördük." diye sevindiğimiz o cumhuriyetin on yılına bakın, bir de 2015'ten 2025'e. Evet, adaletin 38 basamak birden geriye düştüğü bir yerde kimse kalkıp da istikrardan, adaletin yüzyılından bahsetmesin. Bu bir serbest düşüştür ve bu düşüşün faturası 85 milyon vatandaşımız tarafından ödenmektedir. Bu gerileme rastgele bir alanda değil devletin en hassas yerinde yaşanıyor. Hükûmet Yetkilerinin Sınırlandırılması başlığında 136'ncı sıradayız. Bu ne demek biliyor musunuz değerli milletvekilleri? Hükûmet üzerinde denetimin olmadığını, dengenin bulunmadığını, artık fren sisteminin yok olduğunu göstermektedir. Yasamanın ve yargının yürütme üzerindeki murakabe gücü bizzat bu iktidar eliyle tasfiye edilmiştir. Temel haklara gelince 143 ülke arasında 134'üncü sıradayız. Kendi coğrafyamızda, Doğu Avrupa ve Orta Asya'da sonuncuyuz maalesef, yanı başımızdaki ülkelerin bile gerisine düştük. İfade özgürlüğü susturulmuş, örgütlenme hakkı zincire vurulmuşsa bilin ki o ülkede hukukla birlikte insan onuru da saldırı altındadır. Şunu açıkça söylüyorum: Özgürlük bu topraklarda kimsenin cebinde taşıdığı bir bahşış değildir. Vatandaşın hakkını bir lütufmuş gibi pazarlayanlar aslında bu milletin onuruna göz dikmişlerdir. Siz değil bu milletin anasının ak sütü gibi helal hakkı olduğunu unutanlar o hakkın hesabını er ya da geç bu millete ödeyeceksiniz değerli milletvekilleri.

Sayın milletvekilleri, vatandaş mahkemeye niye gider? Hakkını almak için ama bugün medeni yargı göstergesinde 127'nci sıradayız. Adalet artık bir hak arama yolu değil içine girenin bir daha çıkamadığı bir labirente dönüştü. Mahkeme kapılarını garibanın çıkmaz sokağı yapan bu düzen, adaleti, mülkün temeli değil imtiyazın kalkanı hâline getirmiştir. Makul sürede yargılanmaysa artık sadece hukuk kitaplarında kalan bir cümle. Pratikte böyle bir hak yok, davalar yıllarca sürüyor. İnsanlar beraat ettiklerinde bile hayatlarından çalınan on yılları geri alamıyorlar. İnsanların adalet beklerken yaşlandığı, hakkını almadan toprağa girdiği bir düzende reformdan bahsetmek milletin aklıyla alay etmektir.

Bakınız, bir de madalyonun diğer yüzü var: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi 2025 yılı raporunda dünya genelinde AİHM önünde bekleyen her üç dosyadan 1'i kime ait biliyor musunuz? Türkiye'ye, 18.464 dosyayla ihlal kürsüsünden inmiyoruz; Rusya'yı, Ukrayna'yı geride bıraktık. Hukuksuzlukta Avrupa'da şampiyonuz, iktidar bunun övünebilir(!) Avrupa'da hak ihlali kürsüsünden inmeyen bu yönetim, bu aziz millete hukuksuzluk şampiyonluğu yaşatarak tarihe kara bir leke olarak geçmiştir. Bu sadece bir istatistik

değil içerde kapattığımız adalet kapılarının dışarıdaki utanç vesikasıdır. Ceza adaletinde de durum aynı vahamette, adalet terazisine siyasetin gölgesi düştüğünde o terazi artık suçluyu değil sesini çıkarana, hakkını arayanı tartmaya başlar. Masumiyet karinesini rafa kaldıranlar bilsin ki bir ülkede hukuk, siyasetin sopası hâline gelmişse orada güvenlik bitmiş, korku iklimi başlamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

İDRİS ŞAHİN (Devamla) - Değerli milletvekilleri, netice itibarıyla, hukuk dediğin güçlü olanın zayıfı ezdiği bir sopa değil mazlunun sığınacağı son kaledir ama bugün bakıyoruz, adaletin terazisi milletin hayrına değil bir avuç imtiyazlı azınlığın çıkarına göre tartıyor. Kendi evladını dünyada hukukun en dibine mahkûm edip sonra da adalet nutukları atanlar şunu bilsin ki milletin vicdanında karşılığı olmayan hiçbir hükmün insanlık vicdanında da karşılığı yoktur.

Dünya Adalet Projesi'nin 2025 yılı raporuna göre Türkiye hukukun üstünlüğünde 143 ülke arasında 118'inci sıraya geriledi, on yılda 38 sıra düştük. İşte o yüzden diyoruz ki araştırma önergemize gelin, destek verin ve hukukun intikam için değil adalet için olduğunu hep birlikte gösterelim, birlikte araştıralım.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Mehmet Akalın.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET AKALIN (Edirne) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hukukun üstünlüğü anayasal bir ilke olmanın ötesinde, devletin meşruiyet temelidir. Bu ilkenin zayıfladığı bir düzende adalet geç işler, hak arama yolları daralır ve vatandaşın devlete olan güveni sarsılır. Bugün Türkiye'de karşı karşıya bulunduğumuz tablo hukukun kurumsal gücünün belirgin biçimde aşındığını göstermektedir. Yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığına ilişkin süregelen tartışmalar bireylerin adil yargılanma hakkını fiilen zedelemektedir. İdarenin işlem ve eylemlerinin etkin bir yargısal denetime tabi olmaması ise hukuk devleti ilkesini zayıflatmakta, keyfi uygulamalara zemin hazırlamaktadır. İYİ Parti olarak bizim yaklaşımımız açıktır: Hukuk iktidarın takdir alanı değil milletin ortak güvencesidir. Hiçbir kişi ya da kurum Anayasa'nın ve hukukun üzerinde olamaz. Devletin tüm organları yetkilerini hukukla sınırlı olarak kullanmak zorundadır. Adalet erişim yalnızca mahkeme kapılarının açık olmasıyla değil bağımsız, tarafsız ve makul sürede verilen kararlarla mümkündür. Hukuk güvenliği sağlanmadan ne demokratik istikrar ne de ekonomik öngörülebilirlik tesis edilebilir. İYİ Parti olarak bizim hedefimiz, ülkemizde hukuk ve adaleti bozan bu sistemden kurtulup en kısa sürede güçlendirilmiş parlamenter sisteme dönüşü sağlayarak siyasi etkilerden arındırılmış, denetime açık ve öngörülebilir bir adalet sistemini yeniden inşa etmektir. Yargı bağımsızlığının güvence altına alındığı, idarenin hesap verdiği ve temel hakların etkin biçimde korunduğu bir hukuk düzeni mümkündür ve gereklidir. Vatandaşlarımıza açık ve net taahhüdümüz şudur: Ülkemizde hukuk yeniden güçlenecek, adalet herkes için erişilebilir olacak ve devlet keyfiyetle değil hukukla yönetilecektir diyor, önergeyi desteklediğimizi belirtiyor, yüce Meclisi ve aziz

Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Dilan Kunt Ayan.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA DILAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, hukukun üstünlüğü sıralamasında Türkiye'nin 118'inci sıralamaya gerilemesi üzerine bir araştırma önergesi verilmiş. Elbette ki biz bunu bütçe döneminde ifade ettik, Sayın Adalet Bakanı şurada oturuyordu, yüzüne baka baka da söyledik ve zoruna gitmiş olacak ki çıkıp şöyle bir açıklama yaptı, dedi ki: "Hukukun Üstünlüğü Endeksleri gerçeği yansıtmıyor ve Türkiye'ye de büyük bir haksızlık yapılıyor." Biz buradan Sayın Bakana seslenelim: Sayın Bakan, ne endeksi ne hâli; bakın, bu ülkede hukukun geldiği nokta ortada, biz size bunu ifade etmeye çalışıyoruz, bizim endekse ihtiyacımız yok ki.

Bakın, ben size ifade edeceğim. Hiç uzağa gitmeyelim, hiç uzağa gitmeyelim, 6 Ocaktan başlatabiliriz. Tam bir aydır Rojava'ya dönük saldırılar sürerken, yine Kobani'de çocuklar açlıkla ve soğukla mücadele ederken, yaşamlarını yitirirken, orada bir halk katliamdan geçirilirken Türkiye'nin dört bir yanında insanlar barışçıl bir şekilde sokağa çıktı. Kime karşı, neye karşı? Rojava'da yürütülmek istenen soykırıma karşı. Ne istediler? "Siviller ölmesin." dediler, "Kadınlara yapılan işkenceler son bulsun." dediler ve yine "Temel insani yardımlar için sınır kapıları açılın." dediler ve en temel anayasal haklarını kullanmak istediler. Peki, karşılığında neyi gördüler? Türkiye'ye karşı bir eylem olmamış olmasına rağmen, Türkiye'yi içine katan bir etkinlik olmamasına rağmen ne yaptınız peki siz? Valilikleriniz yasaklama kararları verdi, yine polis orantısız güç kullandı -biz buna sadece orantısız güç demiyoruz, işkence yaptılar diyoruz- toplu gözaltılar yaptınız, haksız hukuksuz tutuklamalar yaptınız. Bakın, iki buçuk aylık yeni doğmuş bebeği olan bir anne bile Rojava'da yaşanan katliama ses çıkardı, sokağa indi; siz ne yaptınız? Bu anneyi gözaltına aldınız, annenin bebeğini emzirmesine dahi izin vermediniz.

Yine, ÖHD ve İHD'nin raporuna göre de bu Rojava eylemlerinde tam 842 kişiyi gözaltına aldınız; bunun en az 25'i çocuğu. Yine, 118 kişiyi tutukladınız ve yaklaşık 200 kişi de işkence ve kötü muamele gördü. Şimdi, ben size buradan soruyorum: Bu mu endeks, neyin endeksinden bahsedeceğiz? Ülkenin hangi hukukundan bahsedebiliriz biz? O kadar gözünüz dönmüş ki işkenceyi artık insanları katletme noktasına varacak şekilde yapmaya çalışıyorsunuz. Bakın, ölümüne şiddet uyguladığınız yüzlerce işkence iddiasına dair tek bir soruşturmanız var mı? Yok; aksine, işkence gördükleri için tutuklandığı bir ülkede herhangi bir soruşturma açmıyorsunuz, bu işi yapanları terfi ettiriyorsunuz. Tüm bunlar aslında ne bir rakamdan ibaret ne de bir sayıdan ibaret, ülkenin dört bir yanını adaletsizlik sardığının bir göstergesi. Peki, bunu sadece muhaliflere karşı mı uyguluyorsunuz? Elbette ki hayır, bu ülkede sadece muhalif seslere karşı değil bakın, tarafımıza geliyor, iktidardan yana olanlar bile "Bu ülkede artık adalet yok." diyor, "Bu ülkede artık yargı yok." diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

DİLÂN KUNT AYAN (Devamla) - Adaletle dair bir çığlık atıyorlar fakat siz bunu duymak istemiyorsunuz. Memleket koca bir heyula gibi hukuksuzluk çemberinin içerisine girmiş. Tabii ki biz bir kez daha buradan söylüyoruz: Bir ülkede birilerinin güvenliği diğerlerinin güvencesizliğiyle sağlanamaz arkadaşlar. Birileri için adalet, eşitlik adil işlemiyorsa orada hukuktan bahsedilemez. Hâlâ önümüzde bir fırsat var elbette ki, biz buna inanıyoruz. Önümüzdeki günlerde de tam da bu Meclisten geçebilmesi için, adaletin, eşitliğin, barışın, demokrasinin yasalarının geçmesi için mücadelemizi sürdüreceğiz. Sizi de bu sürdürmüş olduğumuz mücadelede hep birlikte olmaya davet ediyoruz. İşte o zaman sadece endekslerle değil toplumun vicdanında da üst sıralara hep birlikte yükseliriz.

Teşekkürler. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Gizem Özcan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA GİZEM ÖZCAN (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün Türkiye'de demokrasi, hukuk, insan hakları alanındaki tabloyu artık tek tek endekslerle okumamız mümkün değil. Karşımızda duran şey baştan sona kararar bir rejim manzarasıdır. Demokrasiye baktığımızda gerileme görüyoruz, özgürlüklere baktığımızda daralma açık, sosyal adaletle baktığımızda ise açık bir çöküşle karşılaşıyorsunuz. Yargıdan basına uzanan bu tablo değişmiyor; çocuklardan kadınlara, işçilerden engellilere kadar ne yazık ki sonuç aynı; demokratik kazanımlar bilinçli bir şekilde tasfiye ediliyor.

Değerli milletvekilleri, siyasal iktidar hukuku bir demokratik denetim aracı olmaktan çıkarmıştır, hukuku açıkça bir tahakküm aracına dönüştürmüştür. Bu dönüşümün simge tarihi de bellidir, dünyanın en büyük metropollerinden birine halkın tercihlerinin aleyhine belediyeye el koyma hamlesi yapılmıştır; bu tarih de şüphesiz ki 19 Mart yargı darbesidir. O gün hukukun tarafsızlığı askıya alınmıştır, seçilmiş irade talimatlı yargı süreçleriyle kuşatılmıştır. Bugün Türkiye'nin Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde dip sıralara sürüklendiği tablo tesadüf değildir elbette ki. Bu tablo, ana muhalefet partisini sindirmek üzerine kurulan bir siyasal düzenin sonucudur. Bu düzen Türkiye'de bugüne kadar elde edilmiş tüm demokratik kazanımları adım adım aşındırmaktadır. Yargıya güven son yılda yarı yarıya düşmüştür. Adil yargılanma hakkının ihlalinde Avrupa'da ilk sıraya yükselmiş durumdayız. İfade özgürlüğünde ise özgür olmayan ülkeler ligine demir atmış bulunuyoruz. Bunların tamamı bilinçli bir siyasal tercihin sonucudur. Aynı tercih basını susturmuştur, akademiyi baskı altına almıştır, sokakta barışçıl eylemi suç hâline getirmiştir. Aynı tercih çocuk işçiliğini normalleştirmiş, kadınları öldürdükleri bir güvensizlik rejimine mahkûm etmiştir. Aynı tercih iş cinayetlerini sıradanlaştırmıştır, cezaevlerinde hasta mahpus olmasını da normalleştirmiştir. Biz şunu açıkça söylüyoruz: Hukuk devleti iradeyle kurulur, yargı bağımsızlığı da söylemle sağlanmaz, siyasal müdahalelerin sonlandırılmasıyla sağlanır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

GİZEM ÖZCAN (Devamla) - Demokrasi sandıkla sınırlı değildir; haklarla mümkündür, özgürlüklerle mümkündür, denetimle mümkündür. 19 Martta simgeleşen bu yargı darbesi düzeniyle yüzleşmeden hukukun üstünlüğü yeniden tesis edilemez. Ekrem İmamoğlu ve yol arkadaşlarımızı özgürlüklerine kavuşturmadan bu ülkeye adalet gelmez. Bizim tarafımız nettir, hukuku iktidarın zırhı yapanları göndereceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın İsmail Emrah Karayel. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL EMRAH KARAYEL (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'de yürütme yetkisi hukukla çevrilidir. Anayasa Mahkemesi kararları, Sayıştay raporları, Türkiye Büyük Millet Meclisinin denetim mekanizmaları ve bağımsız yargı yoluyla, idare her gün, her aşamada büyük bir titizlikle denetlenmektedir. Yetkisini aşan hiçbir makam hukukun dışında kalmamaktadır. Devlet, kendi gücünü yine kendi hukukla sınırlamaktadır. Kamu ihaleleri Sayıştay denetimine tabidir ve hazırlanan raporlar doğrudan Gazi Meclisimizin bilgisine sunulmaktadır. Vatandaşın devletine doğrudan temas edebildiği bu sistem yok sayılıp kapalı yönetim iddiasında bulunmak sahadan değil masadan yapılan bir okumadır. Türkiye, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne taraftır.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Biz sahadayız, sahada da öyle. Sahada gördüğünüz şey ortada.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Devamla) - Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru yoluyla ifade özgürlüğünden mülkiyet hakkına, adil yargılanmadan özel hayata kadar pek çok alanda ihlaller giderilmektedir.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Sahada işkence var, sahada hukuksuzluk var.

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Daha geçen hafta sosyal medya hesaplarımız kapatıldı mahkeme kararıyla. Bir milletvekilinin, milletvekillerinin hesapları kapatıldı.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Devamla) - Hukuk devleti kusursuzluk iddiası taşımaz, hukuk devleti hatasını görme ve düzeltme iradesini ortaya koyar.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Nerede? Düzeltmiyorsunuz, işkence devam ediyor, kötü muamele devam ediyor, hukuksuz kararlar devam ediyor.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Devamla) - Türkiye'de bu irade vardır ve işlemektedir, mevzuatın uygulanması konusunda da tablo berraktır.

BAŞKAN - Dinleyelim sayın milletvekilleri, lütfen dinleyelim.

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Dinliyoruz Başkanım.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Devamla) - İdare, yargı kararlarına uymakla yükümlüdür.

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Hikâye anlatıyorsunuz.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Devamla) - Uymadığı her durumda tazminat ve yaptırım mekanizmaları devreye girmektedir.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Uygulanmıyor ki. AYM, AİHM kararlarının tazminatı ne kadar ödendi?

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Devamla) - Ara buluculuk ve uzlaştırma uygulamaları sayesinde her yıl yüz binlerce uyuşmazlık mahkeme kapılarına taşınmadan, tarafların iradesiyle ve hakkaniyet temelinde çözüme kavuşmaktadır. İstinaf ve temyiz

yolları genişletilmiş masumiyet karinesi anayasal güvence altına alınmıştır. Tutuklama istisnai bir tedbir olarak ele alınmakta, yargılama özgürlük temelinde yürütülmektedir.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Nasıl istisnai olabilir ki? Bir haftada bir dosyada 72 kişiyi tutukladılar ya! Nasıl bir istisnai olma hâlidir bu?

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Devamla) - Bütün bu adımlar Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde atılmıştır ve atılmaya devam edecektir.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Şırnak'ta 2 çocuk tutuklandı. 13 yaşında 2 çocuğu tutukladınız! Bu mu istisna?

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Devamla) - Bu Meclis, yargı reformu strateji belgeleriyle, insan hakları eylem planlarıyla ve kapsamlı kanun değişiklikleriyle adalet sistemini sürekli yenilemiştir. Eleştiriye açık fakat iradesi güçlü bir reform süreci kararlılıkla yürütülmektedir.

Bu endekste soykırımcı İsrail yer almamaktadır. Ortada...

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Çünkü onunla ticaret yapıyorsunuz, Hükûmetiniz İsrail'le ticaret yapıyor hâlâ. Hâlâ gizli anlaşmalar yapıyorsunuz İsrail'le.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Devamla) - İsrail'in yer almaması ortada teknik bir eksiklik değil açık bir siyasi tercihin bulunduğu göstermektedir.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - İsrail var da...

KAMURAN TANHAN (Mardin) - İsrail'le anlaşmalar yapıyorsunuz.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - İsrail var, yok değil, daha geride.

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Paris'te anlaşmalar yapıyorsunuz İsrail'le.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Sayın Bakan da İsrail'le ilgili farklı yorum yapmıştı, İsrail var.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Devamla) - Bugün Gazze'de hastaneler bombalanırken, çocuklar açlığa mahkûm edilirken, siviller topluca katledilirken kendisini hukukun üstünlüğünün ölçüsü olarak sunan bir yapının İsrail'i görmezden gelmesi adaleti savunmak değil adaletten kaçmaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Şimdi İsrail'le mi kıyaslayacağız Türkiye'yi?

KAMURAN TANHAN (Mardin) - İsrail'in pilotları hâlen Konya'da eğitim alıyorlar!

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Türkiye'yi İsrail'le mi kıyaslıyoruz, anlamadım ben bu işten bir şey!

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

Lütfen dinleyelim.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Devamla) - Evet, Türkiye adaleti sadece kendi sınırlarıyla sınırlı görmemektedir.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Yerle bir olmuştur, Türkiye'de adalet bitmiştir.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Devamla) - Mazlumun olduğu her yerde söz söyleyen, sorumluluk alan bir iradeye sahiptir ve bu yürüyüş endekslerle değil milletin vicdanıyla ölçülmektedir.

Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Sayın Kanko söz istemişti, giderken bana haber vermişti, komisyona gidip geri gelecekti.

Buyurun, size söz veriyorum.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

56.- Kocaeli Milletvekili Mühîp Kanko'nun, 8 Kasım'da Dilovası'ndaki bir fabrikada çıkan yangınla ilgili dosyaya ilişkin açıklaması

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

8 Kasım tarihinde Dilovası'ndaki fabrikada çıkan yangında 3'ü çocuk 7 kişi hayatını kaybetmişti. Acı ortada, ihmal ortada ama adalet hâlâ ortada yok. Mahkeme toplanmayan delilleri, eksik bilirkişi incelemelerini, HTS kayıtlarını ve dijital materyalleri tek tek sayarak iddianameyi iade etti; bu, gerçeğe ulaşmak için yapılması gerekenlerin baştan yapılmadığı demektir. İnsanlar yanarak ölürken dosyalar eksik hazırlanmıştır. SGK'nin neden suçtan zarar gören sayıldığı bile açıklanamıyorsa burada hukuk değil savsaklama vardır. Bu dosya yalnızca bir yangın dosyası değildir; iş güvenliğinin, denetimin ve sorumsuzluğun çöküş dosyasıdır. 7 canın hesabı eksik evrakla sorulamaz. İşletme sahibinin cezaevinde ölmesinden sonra dün görevden alınmış olan 3 müdür de yeniden görevlerine iade edilerek âdeta "Yorgan gitmiş, kavgâ bitmiştir." modu oluşmuştur. Adalet gecikirse vicdanlar yanmaya devam eder.

BAŞKAN - Sayın Güneş, buyurun.

57.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Sultan II. Abdülhamit Han'ın vefat yıl dönümüne ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün cihan devletinin son büyük hükümdarlarından ulu hakan Sultan II. Abdülhamit Han'ın vefatının yıl dönümünü idrak ediyoruz. Sultan Abdülhamit Han içeriden ve dışarıdan kuşatılmış bir imparatorluğu zor şartlar altında akıl, sabır ve stratejiyle ayakta tutmuş büyük bir devlet adamıdır. Onun mücadelesi savaş meydanlarından önce zihinlerde verilmiştir. Silahla değil akılla, gücüyle değil ferasetle hareket etmiştir. Eğitimden sağlığa, demir yollarından istihbarata uzanan

hamleleri milletin istikbalini koruma iradesinin açık göstergesidir. Bugün hâlâ Filistin meselesinde onurlu tavrını hatırlıyoruz. "Size Filistin'in tek karış toprağını satmam." diyerek ortaya koyduğu bu duruş, devlet olmanın yalnız güçle değil hassasiyetle mümkün olduğunu göstermiştir. Bir dönem karalanan bu büyük şahsiyete bugün tarih önünde itibarı iade edilmiş çünkü hakikat er ya da geç ortaya çıkmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Taşkent...

58.- Sakarya Milletvekili Ayça Taşkent'in, ülkede yaşananlara ilişkin açıklaması

AYÇA TAŞKENT (Sakarya) - Ülkemizde kötü şeyler oluyor ve bu kötülük tesadüf değil tercihtir, sonuçtur. Devlet, vatandaştan fedakârlık istiyor, kendi hesap vermiyor. Adaletsizlik istisna olmaktan çıkmış, alışkanlığa dönüşmüş. Gençler okuyor ama umutlanamıyor, geleceği başka ülkelerde ararken ülke kendi geleceğini kaybediyor. Ekmek küçülürken sabırdan büyümesi bekleniyor. İnsanlar çalışıyor ama yoksullaşılıyor. Maaşlar ayın başında umut, ay sonunda borç oluyor. Hatalar yukarıda yapılıyor, bedeller aşağıda ödeniyor. Güçlü olan korunuyor, haklı olan bekliyor. Emekliler ömür boyu çalışıyor ama insanca yaşayamıyor. Hak aramak cesaret isterken haksızlık yapmak alışkanlık hâline geliyor ama biz biliyoruz, bu ülke yoksulluğu, adaletsizliği, umutsuzluğu hak etmiyor. Konuşmak, itiraz etmek, değiştirmek bizim hakkımız çünkü bu ülke susanların değil vazgeçmeyenlerin ülkesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Yıldırım Kara...

59.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'da yaşanan sorunlara ilişkin açıklaması

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Depremin üçüncü yılının ardından elektrik, telekomünikasyon ve internet altyapısı Hatay'da mutlaka bütçe bekliyor. İskenderun'da TOKİ Hastanesi Çocuk Acil aşırı kalabalık, oraya ulaşım çok zor, mutlaka... Özellikle de yoğun bakımlarda inanılmaz sıralar oluyor. Samandağ, Reyhanlı, Kumlu, Kırıkhan, Antakya'da uzman doktor eksiklikleri mutlaka giderilmeli, yıkılan ASM'ler yeniden inşa edilmeli. Esnaf Kefalet kredileri ve Ziraat Bankası kredilerindeki "Borcu yoktur." yazısı isteme sürecinden mutlaka geri durmanız gerekiyor. Özellikle berber, terzi, kahvehane gibi küçük işletmelerin basit usulden gerçek usule geçmesi deprem bölgelerinde mümkün değildir. İskenderun sanayi sitesinin akıbetini bir an evvel bekliyoruz, ne olacağı konusunda bilgi istiyoruz.

BAŞKAN - Sayın Çubuk burada mı? Sanırım yok.

Sayın Genç... Yok.

Sayın Çalışkan... Yok.

Sayın Dinçer... Yok.

Sayın Güzelmansur... Yok.

Sayın Üçüncü...

Buyurun.

60.- İstanbul Milletvekili Oğuz Üçüncü'nün, Almanya'da kamu görevlilerine yapılan saldırılara ilişkin açıklaması

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Değerli Başkanım, geçen hafta Almanya'nın Kaiserslautern kenti yakınlarındaki Landstuhl istasyonundan ayrıldığı sırada, trende bilet kontrolü yaparken karşılaştığı biletsiz yolcunun saldırısı sonucu hayatını kaybeden güzel insan Serkan kardeşimize Allah'tan rahmet, geride bıraktığı 2 çocuğuna ve sevenlerine başsağlığı diliyorum.

Görevini güler yüzle ve özveriyle yerine getiren kamu görevlilerine yapılan saldırılar Almanya'nın popülist siyasetinin zerk ettiği ırkçılık zehrinin bir tezahürüdür. Almanya'daki toplumun parçalandığı bu saldırılarla milyonlarca insanımızın huzursuz edildiği bir ortamda bir kez daha söylüyoruz: ırkçılık bir çıkmaz sokaktır, ırkçılık öldürür.

BAŞKAN - Sayın Barut, buyurun.

61.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, tavuk eti ihracatının durdurulmasına ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkan, kırmızı et tüketimi Avrupa'da 34, dünya genelinde 18, Türkiye'de ise sadece 16 kilogram civarında.

AKP iktidarı bugüne dek 13 milyar dolarlık hayvan ithalatıyla sorunu çözmediği gibi daha da derinleştiriyor; ne et fiyatları ucuzluyor ne üretici para kazanıyor ne de halkımız ucuza tüketebiliyor. Şimdi de tavuk etinde ihracatı durdurdular, Ramazan ayında tavuk etini ucuzlatacaklarmış. İğneden ipliğe her şeye fahiş zam yaparak vergileri artırıp yüksek enflasyon ve zam ortamını yaratanlar çözüm yerine topu taca atıyorlar. Yalnızca Ramazan ayında değil her vakit halkın ucuza et tüketmesi esastır.

Elleri nasırlı üreticinin kazanması, halkın da uyguna tüketmesi için yapılması gereken tek şey üretimin ve üreticinin desteklenmesidir; bu yapılırsa üretim artar, üretici rahatlar, halkımız da uygun fiyata tüketir.

BAŞKAN - Sayın Tanal...

62.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, sulama birliklerinin uyguladığı tarifelere ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Çok teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Değerli Başkanım, şu anda benim elimde Bozova Atatürk Barajı Sulama Birliği tarifnamesi var; aynı zamanda, Tatarhöyük'ün ve Topçu Gündaş Suruç'un var. Şimdi, aynı ürün, hasat dönemi aynı ve bu sulama birliğinin tahsilat dönemi, Atatürk Barajı'nda 31 Temmuzda tahsilat yapılıyor yani hasat yapılmadan önce, aynı şekilde Tatarhöyük'te 31 Kasım'da yapılıyor ve Topçu Gündaş'ta 31 Aralıkta yapılıyor. Yani Allah rızası için, aynı il, aynı coğrafya ve aynı ilçe içerisinde sulama birliği tahsilatı keyfi olarak bazı çiftçilerde hasat olmadan önce yapılıyor, bazılarında hasat olduktan sonra yapılıyor. Burada Bakanlığa sesleniyoruz: Ülkeyi bu şekilde yönetemezsiniz. Üretici üretimden kaçıyor. Ne olur bu uygulama birliğini sağlasınlar; bir eşitsizlik var, adaletsizlik var, hukuksuzluk var.

Teşekkürler.

BAŞKAN - Sayın Uysal Aslan...

63.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, idare ve gözlem kurulu kararlarına ilişkin açıklaması

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Ailelerinden uzak yerlere sürgüne gönderilen mahpuslarla ilgili verilen kurul kararları sürüyor. Erzincan Kadın Kapalı Hapishanesinde Ardıl Çeşme, Ziyet Sağlam, Nurcan Aslan'dan sonra Şırnaklı Saadet İdin hakkında da 15 Aralık 2025'te tahliye olması gerekirken altı aylık bir infaz uzatma kararı, gasp kararı verildi. Verilen kararın kendisinde hiçbir disiplin cezası yok, iyi hâl puanı eşğin üstünde; eğitimle ilgili, disiplinle ilgili herhangi kötü hiçbir mesele yokken, tek hukuki gerekçe yokken "pişmanlık" adı altında siyasi gerekçelerle, keyfi, paralel yargılamalarla yeniden cezalandırmalar yapılarak mahpusların özgürlükleri gasbediliyor. Oysa suç kabul etmemesi... Zaten yargılama aşamasında kabul edilmeyen suçun dayatılma biçimi anayasal güvenceden yoksunluk demektir. Sadakat testine dönüşen idare ve gözlem kurulu kararları kaldırılmalı, gerçek anlamda adil, eşit, ayrımsız bir infaz rejimi derhâl uygulamaya başlanmalıdır.

BAŞKAN - Son olarak, Sayın Türkoğlu.

Buyurun.

64.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, PTT Kargoya ilişkin açıklaması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) - Muhterem milletvekilleri, PTT kargoda kabul edilemez boyutta bir zulüm yaşıyor çünkü PTT'nin kendi mevzuatında belirlediği ağırlık ve boyut sınırları fiilen yok sayılıyor. PTT AVM üzerinden satılan 30 kilonun üzerindeki beyaz eşyalar neden tek bir dağıtıcı personele, üstelik apartman katlarına taşıtılıyor? Bu uygulama açıkça 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'na aykırı değil mi? Kargo emekçileri bel fıtığı, kas yırtığı gibi iş kazası sakatlanmalarıyla yaşıyorlar, görmüyor musunuz? Bu vicdansız uygulama kamu eliyle yapılan bir emek ihlalidir. Neden ek personel yoktur? Neden taşıma ekipmanı alınmaz? Bu ağır kargolar için derhâl insani ve güvenli bir sistem kurulmalı.

Teşekkür ediyorum.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun ve 19 milletvekili tarafından, Epstein vakasının ortaya koyduğu uluslararası organize suç ve insan ticareti gerçeği ışığında; depremlerin ardından ailesinden kopan, refakatsiz kalan veya kayıt altına alınamayan çocukların ulusal ya da uluslararası insan ticareti ve suç ağlarının hedefi hâline gelmiş olabileceklerine dair iddiaların araştırılması amacıyla 5/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 10 Şubat 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 10/2/2026 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Turhan Çömez
Balıkesir
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun ve 19 milletvekili tarafından, Epstein vakasının ortaya koyduğu uluslararası organize suç ve insan ticareti gerçeği ışığında; depremlerin ardından ailesinden kopan, refakatsiz kalan veya kayıt altına alınamayan çocukların ulusal ya da uluslararası insan ticareti ve suç ağlarının hedefi hâline gelmiş olabileceklerine dair iddiaların araştırılması

amacıyla 5/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 10/2/2026 Salı günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Sayın Hakan Şeref Olgun.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün bu kürsüde sadece bir siyasi tartışma yapmak için değil vicdanı olan herkesin yüreğini yakan bir soruyu sormak için bulunuyorum. 6 Şubat depremlerinden sonra kaybolan çocuklarımız nerede? 6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan depremler yalnızca şehirleri yıkmadı, o gün evlerimizle birlikte güven duyduğumuz da enkaz altında kaldı. Resmî rakamlara göre on binlerce insanımızı kaybettik. Ancak bir başka acı daha var ki hâlâ karanlıkta: Deprem sonrası kaybolduğu bildirilen çocuklarımız. Enkazdan sağ çıkarılan, hastanelere sevk edilen, kimliği tespit edilemeyen, başka illere nakledilen ancak ailesine ulaşamayan çocuklarımız oldu. Aileler günlerce, haftalarca, aylarca evlatlarının izini sürdü; sosyal medya paylaşımlarıyla, kayıp ilanlarıyla, savcılıklara yapılan başvurularla seslerini duyurmaya çalıştılar. Buradan açıkça ifade ediyorum: Eğer bir tek çocuğun bile akıbeti net olarak ortaya konmamışsa bu Meclisin ve devletin omuzlarında ağır bir sorumluluk vardır. Depremden sonra refakatsiz kalan çocukların sayısına ilişkin farklı rakamlar kamuoyuna yansdı. Bir kısmının kimlik tespiti yapıldı, bir kısmı ailesine teslim edildi ancak süreç şeffaf yürütülmediği için toplumdaki şüphe ve kaygı giderilemedi. Çocukların korunması 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu ve taraf olduğumuz Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme gereği devletin en temel yükümlülüklerindendir. Yine, Anayasa'mızın 41'inci maddesine göre devlet çocukları her türlü şiddet ve istismardan korumak ve bu yönde gerekli tedbirleri almak zorundadır. Olağanüstü hâl bu yükümlülüğü ortadan kaldırmaz, tam tersine, daha da ağırlaştırır. Şunu soruyoruz: Deprem sonrası refakatsiz kalan çocukların tam listesi kamuoyuyla neden şeffaf şekilde paylaşılmamıştır? Bu çocukların tamamının kimlik tespiti yapılmış mıdır? Kaybolan çocukların tam listesi yapılmış mıdır? Bu konuda yapılan tüm kayıp başvuruları değerlendirilmiş midir? Başka illere sevk edilen çocukların kayıt ve takip sistemi nasıl işletilmiştir? Aile başvuruları ile eşleştirme süreçleri hangi denetim mekanizmalarıyla yürütülmüştür? Bu soruların cevabı siyasetüstüdür çünkü konu çocuklarımızdır. Uluslararası bir pedofili ve fuhuş ağı yöneten, dünyanın her yerinden çocukların kaçırılmasından ve kaybolmasından sorumlu Epstein denilen canavara ait son günlerde kamuoyuyla paylaşılan yazışmalar bizi 6 Şubat depreminde kaybolan çocuklarımızın akıbeti hakkında düşünmek bile istemeyeceğimiz sonuçlara götürüyor. Daha önce 1999 Marmara depremi sonrasında pek çok çocuğumuzun kaçırıldığına dair iddialar gündeme gelmişti. Geldiğimiz noktada artık durumun iddiadan çok daha ileri olduğunu idrak etmek zorundayız. Nitekim Hollanda'da sokakta tek başına bulunan ve depremde olduğunu belirten 5 yaşındaki çocuğun kimliği, depremden sonra oraya nasıl gittiği, annesi ve babasına ne olduğu hâlâ bir muamma. Bu çocuk hâlâ neden Hollanda'da sığınmaevinde, neden Türkiye'ye getirilmedi? Yine, o dönemde 12 yaşında olan Mira Yıldırım Antakya Rönesans Rezidans'tan 8 Şubat günü sağ olarak çıkarıldı, sonrasında ise hastaneye götürülmek üzere sivil bir araca bindirildi, Mira'dan o gün bugündür haber yok; ölü mü, sağ mı; herhangi bir sağlık kuruluşuna götürüldü mü yoksa kaçırıldı mı belli değil.

Değerli milletvekilleri, bir ülkede çocukların güvenliği konusunda en küçük bir tereddüt varsa o ülkenin vicdanı yaralıdır. Biz burada hamaset yapmak için değil o yarayı kapatmak için konuşuyoruz. İYİ Parti olarak çağrımız nettir: Deprem sonrası refakatsiz kalan tüm çocuklara ilişkin süreç isim bazlı ve denetime açık şekilde, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'na riayet edilmek üzere bağımsız bir komisyon tarafından incelenmelidir. Bu çocukların hayatta olup olmadıkları, hayattalarsa nerede ve kimlerin elinde oldukları açıklığa kavuşturulmalıdır. Konuyla ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve sorumluluklarını yerine getirip getirmediği detaylı biçimde incelenmelidir. Bu amaçla bir Meclis araştırması açılması artık elzem olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

HAKAN ŞEREF OLGUN (Devamla) - Eğer her şey kayıt altındaysa, eğer tüm çocuklarımız güvenli biçimde ailelerine kavuşmuşsa bunu açıkça ortaya koymak devletin görevidir. Şeffaflık güveni artırır, suskunluk ise kuşkuyu büyütür. Biz bu kürsüden bağırıyoruz: Hiçbir çocuğumuzun akıbeti karanlıkta kalmasın. Bu mesele kapanmış bir dosya değildir, bu mesele Türkiye'nin sadece vicdan değil aynı zamanda kamu güvenliği meselesidir.

Yüce Meclisi çocuklarımız konusunda gerekli hassasiyeti göstermeye ve sorumluluk almaya davet ediyor, saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

YENİ YOL Partisi Grubu adına Sayın Ertuğrul Kaya. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA ERTUĞRUL KAYA (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, görünüşte "Epstein" isimli sapkının yönettiği, arkasında ise siyonizmin olduğu küresel sapkınlık ve küresel ahlaksızlık örgütünün işlediği suçlar sadece ABD'yi ilgilendiren suçlar değildir. Bu örgütün işlediği suçlar tüm insanlığı ilgilendiren suçlardır. Bu küresel ahlaksızlık düzenine karşı tüm insanlık birlikte hareket etmek mecburiyetindedir. ABD'de soruşturmanın başladığı ilk aşamalarda münferit cinsel suç vakalarından ibaret zannedilen, dosyanın kapağı açıldıkça içinden başka pislikler, insan havsalasının almayacağı iğrençlikler fışkırıyor. Tüm insanlık çocuk istismarı, işkence, cinayet, insan ticareti, kara para trafiği ve bu yollarla da şantaj mekanizmaları oluşturularak siyasi nüfuz ilişkilerinin kurulduğu çok tehlikeli ve çok katmanlı bir organize suç örgütü, bir ahlaksızlık örgütüyle karşı karşıyadır. Hür ve açık bir toplumda gizlilik kelimesi tiksindiricidir. Bizler tarihsel olarak gizli cemiyetlere, gizli yeminlere ve kapalı kapılar ardında yürütülen süreçlere karşı bir halkız. "Gerçeklerin aşırı ve haksız şekilde saklanması doğuracağı tehlikelerin gizliliğini savunmak için öne sürülen gerekçelerden çok daha büyük olduğuna uzun zaman önce karar verdik." diyen ABD Başkanı John Kennedy bu sözleri söyledikten ve bu sözlerin gereğini yapmaya başladıktan sonra suikastla öldürülmüştür. Bu örgüt ABD için olduğu kadar tüm insanlık için büyük bir tehdittir. Açılan her dosyayla birlikte bu melanet şebekesinin uluslararası bağlantıları ortaya çıkmaktadır. Bu örgütün ülkemizdeki bağlantılarının da derhâl ortaya çıkarılması gerekmektedir. Şimdi, cevabını arayıp bulmamız gereken en önemli soru şudur: Kaybolan, kaçırılan çocuklarımız, depremden sonra kaybolan ve bir daha kendilerinden bir ize rastlayamadığınız çocuklarımız, ülkemizden kaçırılan sığınmacı ve mültecilerin çocukları bu uluslararası ahlaksızlık şebekesinin kurbanı olmuşlar mıdır, bu çocukların akıbeti ne olmuştur? Bunu en başta gözü yaşlı acılı

ailelerin bilmesi bir haktır. Dünyanın farklı coğrafyalarında savaşlar çıkaran, ardından ortaya çıkan kaotik ortamları sapkın emelleri için kullanan bu örgüte karşı cumhuriyet savcılıklarımızın da derhâl soruşturmaları geniş bir alana yayması gerekmektedir, Türkiye Büyük Millet Meclisinin de araştırma komisyonu kurarak harekete geçmesi gerekmektedir. Bu kapsamda da tüm kayıtların Adalet Bakanlığımız tarafından ABD makamlarından sansürlü hâliyle istenmesi gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ERTUĞRUL KAYA (Devamla) - Değerli arkadaşlar, insanlığı ilgilendiren bu ahlaksızlık şebekesine karşı Türkiye Büyük Millet Meclisinin derhâl harekete geçmesini buradan yineliyoruz ve bu önergeye destek olduğumuzu belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Adalet Kaya. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ADALET KAYA (Diyarbakır) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, 6 Şubat depremlerinde kaybolan çocuklar ve bu kayıpların uluslararası suç şebekeleriyle özellikle de Epstein dosyasıyla bir bağının olup olmadığının araştırılması amacıyla verilen önerge üzerine DEM PARTİ Grubumuz adına konuşacağım.

Epstein dosyalarında açıklanan milyonlarca belgeyi tüm dünya konuşuyor; insanlık aşağılanıyor, insanlık sarsılıyor. Kadınları ve çocukları istismar nesnesine dönüştüren siyaset, sermaye, bürokrasi ve uluslararası güç odaklarını buluşturan bu suç şebekesini biz de konuşmak zorundayız çünkü Türkiye'den kişi ve kurumların da adının karıştığı bir suç silsilesiyle karşı karşıyayız. Bu dosyalar açıklanırken bilinçli bir şekilde gerçek ile kurgunun birbirine karıştırıldığını, olayın magazinleştirilerek ve muğlaklaştırılarak örtbas edilmeye çalışıldığını görüyoruz. Bu sebeple iddiaların açıklıkla ve büyük bir ciddiyetle konuşulması ve araştırılması gerekiyor. İktidar sıralarına sesleniyorum: Muhalefet olarak biz de yurttaşlar da açıkladığınız verilerin doğruluğuna inanmıyoruz çünkü şeffaf değil. 6 Şubat depremlerinin anmasında röportaj veren yurttaşları dinlediniz mi? Özellikle Hatay, Maraş ve Adıyaman'da o dönem orada olanlar, oradaki felaketi görenler 53 bin yurttaşın yaşamını kaybettiğine inanmıyor; sayının çok daha yüksek olduğunu hepimiz biliyoruz. Aynı şekilde depremde kaybolan çocukların araştırılması için de defalarca önerge verildi, komisyon da kuruldu ancak ne bizleri ne de kamuoyunu ikna edecek bir sonuca varılamadı. Hâlâ depremde kaç çocuğun kaybolduğunu, bu çocuklardan, kaybolan çocuklardan kaçının hayatta olduğunu, kaçının vefat etmiş olduğunu bilmiyoruz; hayatta olanların nereye götürüldüğünü bilmiyoruz, akıbetlerini bilmiyoruz. Dolayısıyla depremde çocukların kaçırılma iddiasını ciddiyetle araştırmak zorundayız. Epstein davası belgelerinde Pilot Nadia Marcinko'nun 1999 Marmara depremi sonrası Türkiye'den çocuk kaçırıldığına dair itirafları ortada. TÜİK 2016 yılından bu yana kayıp çocuk verilerini açıklamıyor. 2008-2016 yılları arasında 104 bin çocuğun kaybolduğu bir ülkede devletin elindeki en temel istatistikleri kamuoyundan saklaması, gizlemesi sizce de şüphe uyandırmıyor mu?

Bu coğrafyada devletin derin dehlizlerinde çocukların nasıl harcandığını 90'lı yıllarda hepimiz gördük, şahitlik ettik. Hollanda Adalet Bakanlığı Genel Sekreterinin Türkiye'de 3 erkek çocuğuna tecavüz ettiği, bu çocukları da dönemin Adalet Bakanı Mehmet Ağar'ın ayarladığı yargılama konusu oldu bu ülkede.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

ADALET KAYA (Devamla) - Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Çocukların avukatlığını yapan Eren Keskin, çocukların tehditle korkutulduğunu söylüyor, ardından da dosya takipsizlikle kapatılıyor. Eren Keskin bu söylediklerini X hesabında doğruladı, siz ne yaptınız? Eren Keskin'in X hesabını erişime kapattınız, engel getirdiniz.

Arkadaşlar, suçla mücadele edenleri, hak savunucularını, avukatları, insan hakları savunucularını engellemeyin, engellenenler gerekenler suçu işleyenlerdir yani bir şaşkınlık içerisindeyiz. Epstein belgelerinde adı geçen Rixos otellerinde 2011 yılında şüpheli şekilde hayatını kaybeden stajyer öğrenci Burak Oğraş'ın dosyası hâlâ aydınlatılmadı, ailesi tam on beş yıldır çocuklarının telefonunun bulunmadığını söylüyor. Daha vahimi, dönemin il emniyet müdürü emekli olup o otelin yönetim kuruluna girdi. İşte, bu derin ilişkilerin, bu çocukların hayatını karartan bu çarkın araştırılması gerektiğini söylüyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Nimet Özdemir. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NİMET ÖZDEMİR (İstanbul) - Değerli milletvekilleri, deprem oldu, toprak yarıldı, evler çöktü, enkazlar kalktı. Çocuklar bir daha eskisi gibi uyanamadı. Bazıları ailesini, bazıları geleceğini kaybetti, bazıları kayboldu. Tacize, istismara uğrayan, bunu söyleyemeyen, korunamayan, çocukluğunu kaybeden çocuklarımız var. Konteynerde geceleri korkuyla susan, ağlamamayı öğrenen çocuklarımız var. "Çocuklar Bakanlık dışında hiçbir kişiye, hiçbir kuruma teslim edilmedi." denildi. Cemaat ve tarikat iddiaları için "Asılsız." denildi. Dezenformasyonla Mücadele Merkezi "Yok öyle şeyler." dedi. Dedi, dedi, dedi; konu hep geçiştirildi. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Geçiştişmeyin, bize kayıtları gösterin.

TÜİK 2024 yılında 18.561 kayıp çocuğun Emniyete teslim edildiğini açıkladı ama bulunamayan çocuklara ilişkin tek bir veri açıklanmadı. Emniyetin sisteminde bugün kayıp 18 kişiden 2'si çocuk. Kurumlar birbirini yalanlıyor. Ne acıdır ki bedelini çocuklar ödüyor. Meclise çocuklarla ilgili hepimiz öneriler verdik, sadece ben 3 araştırma, 13 soru önergesi verdim. Ya geçiştirdiniz ya sustunuz ya da reddettiniz. Eğer bir ülkede şeffaflık yoksa boşluğu istismarcılar ile suç şebekeleri doldurur. Hep beraber seyrediyoruz, nitekim doldurdular. Kayıp bir çocuk Hollanda'da bulunabiliyorsa Türkiye'den nasıl çıktı, kim, nasıl kaçırıldı, çıkışına kim izin verdi, hangi kurum denetlemedi, suçlu kim? Bu, sadece görünenler; ya görünmeyenler, Epstein dosyası ortada, Türkiye'yle ilgili iddialar var, bu iddiaları görmezden gelemezsiniz. Depremin ardından ailelerden kopan çocukların akıbeti hâlâ açıklığa kavuşmamıştır. Adı ne, nerede bulundu, ne zaman kayıt altına alındı, fotoğrafı var mı, nereye sevk edildi, kime, hangi tutanakla teslim edildi, DNA eşleşmesi yapıldı mı, adli bir süreç var mı, yok mu? Bize belgeyle cevap verin. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, çocukların güvenliği devletin namusudur. Çocuklarımızın her biri bir vatan. Bu ülkede çocuklarımız rakam bile olamıyorsa bunu bize normalleştiremezsiniz. Bu mesele siyaset değil vicdan meselesidir.

(Mikrofon otomatik sistem tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

NİMET ÖZDEMİR (Devamla) - Eğer millet gerçeği öğrenemiyorsa, sorular cevapsız kalıyorsa, çocuklar kayboluyor ve kayıt yoksa bu sorumsuzluğun vebali başta hükmedenlerin ve hepimizin üzerinedir.

Genel Kurulumuzu vicdanla baş başa bırakıyorum, saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Nazım Elmas.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA NAZIM ELMAS (Giresun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 6 Şubat 2023 tarihinde yer yarıldı, büyük bir deprem oldu; onunla ilgili, kayıp çocuklarla alakalı bir araştırma önergesi veriliyor. Meclis araştırması önergesi üzerine söz almış bulunuyorum, Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle şunu açıklamak isterim ki 6 Şubat depremi büyük bir yıkım değil asrın felaketi fakat biz kadim bir devletiz, büyük bir devletiz; arşivi olan, arşiv geleneği olan bir devletiz. Çocuklarla ilgili hassasiyetlerinizi saygıyla karşılıyoruz ancak devletimizin birikimini, devletimizin gücünü ve geleneğini hafife almanın da bir anlamı olmadığını belirtmek istiyorum. Kayıt sistemlerinin işlemediği, çocukların akıbetinin belirsiz olduğu, kamuoyunun yeterince bilgilendirilmediği doğru değildir; bu konularda Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımız, İçişleri Bakanlığımız sık sık açıklamalar yapmış ve gerekli bilgileri kamuoyuyla paylaşmıştır. En azından Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımızın deprem esnasında yaptığı bir çalışmayı sizinle paylaşmak istiyorum. Öncelikle iki ekip kurulmuş. Birincisi, kriz ekibi; ikincisi, depremden etkilenen çocuklarla ilgili alt ekip ve ilk kırk sekiz saat içerisinde devletin koruması altındaki çocuklar başka bir yere nakledilmiş, güvenli kurumlara yerleştirilmiştir. Ayrıca deprem esnasında 1.912 çocuk bulunmuş, hastanelere yerleştirilmiş, daha sonra, kendini ifade eden çocuklar ailelerine teslim edilmiş, kendini ifade edemeyen ama "Bu çocuklar bizim çocuğumuz." diyenlerin çocuklarına DNA testleriyle belirlemeler yapılmış ve 1.881 çocuk ailelerine teslim edilmiştir. Bu çocuklardan 6 çocuk aile odaklı hizmetlerden yararlandırılmış, 7 çocuk kurum bakım hizmetlerinden yararlandırılmış, 12 çocuğumuz tedavileri esnasında aldıkları yaralar sebebiyle maalesef vefat etmiştir, 1 çocuğumuz reşit olmuş ve bu süreçte kurumdan ayrılmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

NAZIM ELMAS (Devamla) - Teşekkür ederim.

Böylece -deprem esnasındaki- 1.912 çocuk gerekli ilmî, bilimsel, ahlaki, vicdani tetkikler yapılarak ailelerine teslim edilmiş ve sayılar net olarak tarafınıza sunulmuştur.

Ayrıca, deprem bölgesinde yapılan büyük hizmetleri gölgelemeye matuf bu tür iddiaların ülkemizin itibarını, güvenilirliğini zedeleyecek bir noktada olduğunu belirtmek isterim. Okyanus ötesindeki sapıklıklarla Türkiye'deki mevcut düzeni karşılaştırmak, o sapıklıkların ülkemize bulaşmasını, yaklaşmasını belki düşünmek bizim için hiç de uygun bir şey değildir.

Deprem bölgesindeki inşamızı, deprem bölgesindeki hizmetlerimizi, deprem bölgesindeki asrın hizmetlerini böylece dile getiriyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Hâlâ Urfa'da elektrik yok, nasıl asrın hizmeti ben anlamadım. Urfa'da elektrik yok, nasıl asrın hizmeti baba?

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

NAZIM ELMAS (Giresun) - Urfa'da deprem olmadı, merak etme.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Ya, Urfa'nın elektriği yok, hâlâ "Asrın hizmetine devam ediyoruz." diyorsun.

BAŞKAN - Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Sümer, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

65.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, emeklilere ve asgari ücretlilere ramazan hazırlıkları için destek sağlanması gerektiğine ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Dokuz gün sonra mübarek ramazan ayı başlayacak. Vatandaşlarımız şimdiden ramazan hazırlıklarına başladı ancak en ucuz üç harfli marketlerde satılan temel gıdalardan oluşan ramazan kolilerinin fiyatı bile cep yakıyor. Enflasyon altında ezilen emeklilerimiz mutfak alışverişini yapamaz hâle geldi. Bakın, değerli arkadaşlar, artık etten, sütte, yumurtadan, ekmekten vazgeçtik, 1 kilo hurmanın fiyatı bile 700 lira. İktidar israfı büyütürken dar gelirlinin sofrası her gün küçülüyor. Verilen bayram ikramiyesi yetersiz kalmaktadır. Emeklilerimize ve asgari ücretliye bayram öncesi mutlaka ek mutfak alışveriş desteği sağlanmalıdır. Vatandaşımızın ramazanı huzurlu karşılaması için acil adım atılmalı, bütçe önceliği yandaşa değil, halka verilmelidir.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Fendoğlu...

66.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, üreticilere verilen yurt dışından besilik dana taahhüdüne ilişkin açıklaması

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tarım ve Orman Bakanlığı Et ve Süt Kurumu 2025 yılında üreticilere verilmek üzere yurt dışından besili dana temin talebi toplamıştır. Farklı dönemler için başvuruda bulunan üreticilerimizden Malatya'daki 603 işletme Malatya İli Kırmızı Et Üreticileri Birliğine başvurarak hayvan almayı talep etmiştir. Talepler Türkiye Kırmızı Et Üreticileri Merkez Birliği tarafından Tarım ve Orman Bakanlığına iletilmiştir ancak gelinen noktada 295 üretici işletmemizin talebi karşılanmış olup 256 işletmenin talebi karşılanmamıştır. Bu sıkıntı tüm Türkiye'de büyükbaş hayvan ithalatından hayvan alabilmek adına işletmedeki hayvanlarını satıp aylarca hayvanlarını bekleyip ancak hayvanlarını teslim alamayan binlerce işletmeciyi mağdur etmiştir ve üreticiler arasında ciddi infiale sebep olmuştur. Hem siyaseten hem vicdanen bu konunun Hükûmetimiz tarafından incelenmesini ve 2025 başında üreticilerimize verilen taahhütlerin yerine getirilmesini üreticilerimiz adına talep ederiz.

BAŞKAN - Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.23

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.31

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: İbrahim YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar), Nermin YILDIRIM KARA (Hatay)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58'inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum. Sayın Suiçmez, buyurun.

67.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon Limanı'na ilişkin açıklaması

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sayın Başkan, bir zamanlar dünyanın en önemli 5 limanından biri olan Trabzon Limanı bugün ne yazık ki AKP iktidarının vizyonsuzluğu ve ihmaliyle Türkiye'deki 51 liman arasında 23'üncü sıraya kadar gerilemiştir. Liman, Trabzon ekonomisinin lokomotifiydi, siz ne yaptınız? Geliştirmek için çaba sarf etmek yerine limanı kaderine terk ettiniz, bu stratejik noktayı şehrin göbeğinde bir kömür limanına dönüştürdünüz; Trabzon'u tozun, dumanın ve kömür karasının içine mahkûm ettiniz. Trabzonlu hemşehrilerim işsizlikle boğuşurken, ticaret kan ağlarken siz sadece izlediniz. Bu tablo AKP'nin Trabzon'a bakış açısının bir özetidir. Trabzon bu üvey evlat muamelesini unutmayacak, bu şehri ticaret haritasından silmeye kalkanlardan ilk seçimde hesabı soracaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Çalışkan...

68.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, Epstein belgelerine ilişkin açıklaması

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, Batı dünyasından sızan Epstein belgeleri buz dağının sadece görünen yüzüdür. Millî görüşün yıllarca haykırdığı siyonist dünya düzeni bugün tüm çirkefliliğiyle deşifre olmuştur. Karşımıza siyasetçiden sanatçıya, iş dünyasından diplomata kadar devasa bir ağın küresel şantaj çarkına çocuk ticareti nasıl döndü ortaya çıkmıştır. Buradan görülmektedir ki Amerika ve Batı dünyası bu kirli yapıda kendi ikballeri için her türlü ahlaksızlığı mubah görmektedirler. Bugün İran-İsrail geriliminin tırmandığı bir dönemde bunların ortaya çıkarılması da son derece manidardır. Ülkemizin sessiz kalması kabul edilemez. Bu konuda dijital ve finansal bağı olan her yapının titizlikle araştırılması gerekir, hele de ismi geçen ABD Büyükelçisi hakkında derhâl işlem yapılmalı, "istenmeyen adam" ilan edilmelidir.

BAŞKAN - Sayın Güzelmansur...

69.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'da mücbir sebep hâlinin kaldırılmasına ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Depremde sermayesini kaybeden Hatay esnafı bugün de iktidar tarafından vergi borçlarının altına itiliyor. Mücbir sebep hâlini kaldırarak zaten ayakta kalma mücadelesi veren binlerce küçük işletmeyi borç batağına sürüklediniz. İş yeri yıkılmış, müşterisi göç etmiş, nakit akışı durmuş bir esnaf birikmiş vergileri hangi gelirle ödeyecek? Van depreminde mücbir sebep beş yıldan fazla sürdü, Hatay'da neden iki yılda bitirdiniz. Bu karar ekonomik akla da sosyal devlete de aykırıdır. Küçük esnaf bugün tasfiye riskiyle karşı karşıyadır. Bu, sadece bireysel bir kayıp değil bölge ekonomisinin de çökmesi demektir. Buradan açıkça ifade ediyorum: Mücbir sebep hâli koşulsuz uzatılmalı, deprem bölgesindeki borçlar faizsiz yapılandırılmalıdır.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Ersever...

70.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, kadın cinayetlerine ilişkin açıklaması

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Sayın Başkan, ocak ayında 14'ü şüpheli olmak üzere 36 kadın hayattan koparıldı. Hunharca katledilen Sena 7, Nur Banu ise henüz 14 yaşındaydı. Ülkemizde neredeyse her gün bir kadın katlediliyor ve bu ülkede İçişleri Bakanı "2025'in ilk on ayında kadın cinayetleri yüzde 25,2 azaldı, mücadelemiz sonuç vermeye başladı." diyebiliyor. Vahşet

derinleşiyor, cinayetler artıyor ve hâlâ Hükûmet görmezden geliyor. İstanbul Sözleşmesi'nden çıkıldı, 6284'ü ve koruma kararlarını etkin bir şekilde uygulamadılar, hâlen de uygulamıyorsunuz. Kadınlar bu ülkede hayatın her alanından sistematik biçimde uzaklaştırılıyor. Yarattığınız Türkiye ortada. Kadınlar ve çocuklar güvende olana kadar mücadelemiz devam edecek.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Çan...

71.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Döngel grup yoluna ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) - Seçim bölgem Samsun'un Ayvacık ilçesinde kırsal mahalleleri ilçe merkezine bağlayan Döngel Grup Yolu'nda yalnızca son kırk beş gün içinde meydana gelen kazalarda 3 yurttaşımız hayatını kaybetti. Bu ölümlerin tamamı açık ihmaller zincirinin sonucudur. Beton kaplama tercih edildiği için kış aylarında yol âdeta buz pistine dönüşüyor, yolda bariyer yok, kazalar doğrudan ölümle sonuçlanıyor. Üstelik yüksek eğimli topoğrafyada yeterli zemin etütleri yapılmadan gerçekleştirilen uygulamalar nedeniyle betonun altındaki zemin kayıyor, yolun formu her geçen gün daha da bozulmaktadır. Plansız, denetimsiz ve bilimi yok sayan altyapı anlayışının bedelini yurttaşlarımız canlarıyla ödemek zorunda değildir; bu hatalar, bu kusurlar derhâl giderilmelidir.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Muş Milletvekili Sezai Temelli ve Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit tarafından, Ezilenlerin Sosyalist Partisi ve demokratik kurumlara yönelik siyasi operasyonların tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla 10/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 10 Şubat 2026 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

10/2/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 10/2/2026 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Sezai Temelli

Muş

Grup Başkan Vekili

Öneri:

10 Şubat 2026 tarihinde Muş Milletvekili Grup Başkan Vekili Sezai Temelli ve Kars Milletvekili Grup Başkan Vekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit tarafından, Ezilenlerin Sosyalist Partisi ve demokratik kurumlara yönelik siyasi operasyonların tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan 16374 grup numaralı Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 10/2/2026 Salı günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Sayın Nevroz Uysal Aslan.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bu araştırma önergemizde 3 Şubatta Ezilenlerin Sosyalist Partisine yönelik gerçekleştirilen, çok sayıda sosyalist kurum, sendika, basın emekçisi, kadın ve ekoloji örgütünü kapsayan siyasi kırım operasyonlarının tüm yönlerinin araştırılmasını istiyoruz çünkü gözaltına alınan 102 kişinin 78'i tutuklandı. Tutuklananlar arasında bu kürsülerde söz kurmuş, mücadele etmiş 27'nci Dönem Milletvekili ve siyasetçi, şu an ESP Eş Genel Başkanı Murat Çepni de var, Sosyalist Kadın Meclisi Sözcüsü Tanya Kara da. Buradan tutuklanan mücadele arkadaşlarımızı ve tüm siyasi tutsakları selamlıyoruz. Yargı bir kez daha örgütlü toplumsal muhalefeti, sosyalistleri, kadınları, gazetecileri, gençleri ve devrimcileri bastırmak üzere devreye girdi. Neden böyle diyorum? Çünkü yargı iktidarın siyasi tasfiye operasyonlarını yürüten, siyasi operasyonlar çeken bir iktidar teşkilatı, bir parti teşkilatı gibi hareket ediyor, hareket etmeyi sürdürüyor. Dosyalar, kararlar, tutuklamalar, AYM, AİHM kararlarının uygulanıp uygulanmayacağı, istinaftan bozma verilip verilmeyeceği; Yargıtay onayının ne zaman, hangi tarihte, nereye denk getirileceğine kadar siyasi çıkarları ve kendi takvimleri doğrultusunda gerçekleştiriyor ama birazdan, tıpkı YENİ YOL Partisinin önergesinde olduğu gibi, bu kırım operasyonlarını savunmak için bu kürsüye gelecek iktidar hatibi uygulamadığı Anayasa'ya değinerek Türkiye'nin bir hukuk devleti olduğundan, yargının tarafsız ve bağımsız olduğundan söz edebilecek. KCK yargılamalarından Kobani kumpas davasına, Gezi yargılamalarına, HDK operasyonlarından kent uzlaşısı dosyalarına kadar birçok siyasi davada, siyasi muhaliflere karşı yürütülen operasyonda olduğu gibi. Bu nedenle, iktidarın ne söylediğine, neye sığındığına değil bu operasyon dosyalarında ne olduğuna ya da oldurulduğuna bakmak gerekir. Örneğin, dünyada en fazla dile çevrilen ve hâlâ en çok okunan kitaplardan biri olan "Komünist Manifesto" fotoğraflanmış, poşetlenmiş, suç delili sayılmış, böyle korkacak şekilde elde tutulmuş, özenle dosyaya konulduğunu görüyoruz. Sözü edilen bu kitap elimdeki kitabın aynısı. Eğer bu kitap bir suç deliliyse Meclis Kütüphanesinin kendisi bir suç mahallidir. Çünkü burada, dosyada delil olarak, suç olarak gösterilen bu kitabın Meclis Kütüphanesinden bandrollü ve kayıtlı Meclis etiketi

üzerinde bulunuyor. Üstelik milyonların evinde, Türkiye'nin birçok kütüphanesinde, dünyadaki birçok kütüphanede yer alan kitaplardan biri. Eminim burada bulunan birçok milletvekili okumuştur ya da umarım ki okumuştur. Bu gerçeklik de meselenin bir kitap meselesi değil kitabı delil sayan, düşüncüyü suç sayan ya da suç saydıran, talimatla hareket eden kolluğundan savcısına, hâkime kadar karanlığa saplanmış bir yargı ve hukuk zihniyeti olduğu açık.

Peki, dosyada başka neler var? Burada çokça dile getirdiğimiz, çocukların ucuz iş gücü olarak kullanıldığı, atölyelerde can verdiği MESEM eylemleri; IŞİD'in Suruç'ta 33 canımızı, düş yolcusunu katletmesini, Gazi katliamını anmak var ve yüzleşmeye çağrı eylemleri var; 100 TL'lik para gönderiminin terör faaliyeti sayılması gibi akla ziyan birçok şey var. İşte, halkın vergilerini, bu ülkedeki her sene bütçeyi ÖSO'ya, cihatçılara bin dolarlarca maaş bağlayanlar, savaş politikalarına sınırsız kaynak aktaranlar 100 TL'yi terör faaliyeti olarak dosyaya koyuyor. Burada milletvekilinin kendi danışmanlarına milyonlarca liralık çiftlik evinin üstüne kaydedildiğini soruşturmayan MASAK bir milletvekilinin kendi danışmanına gönderdiği 100 TL'yi suç delili olarak sayıyor. Tüm bu siyasi soykırım operasyonlarında olduğu gibi, bilinçli olarak böyle sıradan, normal, gündelik birçok eylemi savunamaz durumda absürt şekilde dosyaya koyarak bir suçluluk duygusu, bir normalleştirme algısı yaratılmak isteniyor çünkü bu hukuksuzlukta, bu olağanlaştırılmak istenen adaletsizlik düzenlerinde korku üretmeyi tercih etmek istiyor. Bu, tüm siyasi operasyonlarda benzer şekilde kendini gösterdi çünkü yan yana gelenler dağılsın, mücadele edenler parçalansın, sesi çıkanlar susturulsun; emeğin, kadının, doğanın, hakikatin sesi; Rojava'yla dayanışmanın önü kesilsin isteniyor. Dosyalarda suç diye yazılanlar örgütlenme cesareti, mücadele eden bu arkadaşlarımızın itiraz etme hakkı; birlikte özgür, eşit ve onurlu yaşam yaratma mücadelesinin kendisidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Devamla) - Sözlerimi önceki dönem HDP Eş Genel Başkanımız olan Sayın Figen Yüksekdağ'ın tutuklanan arkadaşlarımız için gönderdiği sözlerle bitirmek istiyorum: "Türkiye ve kürdistan halklarımızın yüz akı ve halklarımızın birleşik mücadelesinin, kardeşliğinin, demokratik barışın yılmaz savunucusudur onlar. Ezilenlerin, emekçilerin, kadınların, gençlerin umudu ve direnci gözaltı, faşist şiddet ve tasfiye operasyonlarıyla kırılmaz. Tarih ve hayat tanıklıktır ki bin kez kırılrsa da dallarımız yine çiçeğe, meyveye durmayı bilenlerdeniz."

Biz de buradan söz veriyoruz; bu ülkeyi korkuyla yönetmenize, hukuku tasfiye aracına dönüştürmenize, suç diye dayanışmayı yazmanıza boyun eğmeyeceğiz. Ne dosyanız hakikati örtebilir ne tutuklamalar halkların yürüyüşünü, bir arada birleşik mücadeleyi durdurabilir diyorum.

Teşekkürler. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

YENİ YOL Partisi Grubu adına Sayın Necmettin Çalışkan.

Buyurun. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, aziz milletimiz; 15 Temmuz sonrası ülke olarak otoriter rejime girdik. Bu açıdan, tartışmalarımın hemen hepsi de bu yeni rejimin bir sonucu. Aslında biz yirmi dört yıllık iktidarın özeti çıkaracak olsak bir mağduriyetler ülkesi olduğunu net olarak ifade edebiliriz. Devasa mahkeme binaları yapılıyor, cezaevleri yapılıyor ama adalet yok, insanımız huzur bulamıyor. Cezaevleri hasta mahkûmlarla, kanser hastalarıyla, hamile ve bebekli kadınlarla dolu; ne yazık ki hiçbir sorunları çözülüyor. Aslında, ülkede eğitim yazboz tahtası, ekonominin başıboş. "Böyle bir dönemde ülke neyi tartışıyor?" dersiniz "Kabak lastiklerle ilgili ne yapmamız gerekir? Cumhurbaşkanına ne kadar ceza yapması için yetki vermemiz gerekir?" onu tartışıyoruz. Bugün Meclise de yargıya da güven azaltıldığı için ülkemiz ne yazık ki her geçen gün biraz daha geri gidiyor. Evet, devir değişti, eskiden insanlar Genelkurmay Başkanının, kuvvet komutanlarının ismini duyardı; şimdi Ankara Savcısı, İstanbul Savcısı kim, bunu duyuyor; askeriye oldu savcı. Ne yazık ki bugün hele de KHK'lerle yuvalar yıkıldığından -sicil bozuk olduğu için de- yapılan her şeyin ne kadar vahim olduğu ortada.

Değerli milletvekilleri, bahse konu önergeyi bir siyasi parti vermiş, bir siyasi partiyi zikrederek vermiş. Şunu belirtmem gerekir ki inancımız, şiddete başvurmadiği sürece bütün düşüncelerin özgürce ifade edilmesine izin verin. Aslında, ifadeleri duyunca insan utanıyor; bir cenaze merasimine katıldı diye, anma töreni yaptı diye, bildiri okudu diye, biyografi bulundurdu diye, herhangi bir toplantı yaptı diye insanlara böyle operasyonlar yapmayı anlamak mümkün değil. Belli ki bugün öyle bir süreç yaşıyoruz ki bir taraftan siyaset sorunları çözsün diye masalar kuruluyor, bir taraftan da siyasi partilere baskı yapılarak bu denge sağlanıyor.

Belediyelerde yaptıklarınız ortada; birilerini ikna ederek transfer etmek peşindesiniz, bu mümkün olmazsa tutuklamak, o da olmazsa görevine kayyum atayarak... Sonuç, ne yazık ki AK PARTİ'yi aslında bir cezaevi hâline getirdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Çünkü belediye başkanları iki cezaevinden birinin arasında tercihe zorlanıyor; ister cezaevine gir ister AK PARTİ'ye gir, bugün belediye başkanlarının geldiği nokta bu.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Muhteşem, helal olsun.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Eğer siz operasyon yapacaksanız sanal bahis, kumar oynatanlara, uyuşturucu baronlarına, fuhuş çetelerine operasyon yapın. Gerçek anlamda suç baronlarının hiçbirisine müdahale etmeyip sadece siyasal faaliyetlerle ilgili operasyon yapılması ülkemizin geldiği trajik konumun en bariz göstergesi. Belki buradaki arkadaşların da bu konularla hiçbir ilgisi yok ama hiç olmazsa tek bir defa adaletin tesisi için uğraşın. Evet, bizi şu anda, şu davada bile ne hâle getirdiğiniz acıklı bir durum olarak yeter. Bu açıdan adalet herkese her zaman lazımdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Lütfü Türkkan.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; seksen beş yıldır ailesi komünizmle mücadele etmiş bir ailenin ferdi olarak komünistleri savunmak bana mı kaldı, bu Türkiye'nin hâline bak gerçekten. İdam

edilmiş amcam, bir amcam çalışma kamplarında duman olmuş. Ailem, şahsım bir sürü eziyet çekmişiz ama öyle bir hâle getirdiniz ki komünistleri savunmak bana kaldı, Türkiye'nin geldiği noktayı özetlemek açısından söylüyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Adaleti savunuyorsun, adaleti.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) - Şubat 2026 tarihinde Ezilenlerin Sosyalist Partisine yönelik bir operasyon yapıldı. Operasyonda ismi geçenlerden birini tanıyorum, Murat Çepni kardeşim, geçen dönemde burada bizimle beraber milletvekilliği yaptı. 22 ilde operasyon yapılmış, 96 kişi tutuklanmış. Ben sizi 1926'ya götüreceğim: 1926'da 312 sayılı Kanun vardı. Bu düzenleme o 141, 142 ve 163'üncü maddeler üzerinde sosyalizm ve komünizm propagandasını yasaklıyordu; örgüt kurmayı, ideolojileri yaymayı, sınıf esasına göre propaganda yapmayı yasaklıyordu. Ne zaman kaldırıldı? Rahmetli Özal 12 Nisan 1991 tarihinde 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nu çıkardı, bu kanun da yürürlükten kaldırıldı. 71 ve 80 muhtırasında bu 141 ve 142'den bir sürü genç sadece bu atılı suçlardan idam edildi. Sonrasında, sosyalist düşüncüyü doğrudan suç sayan hükümler 91 yılında kaldırıldı.

Arkadaş, ben hayatımda sosyalistlerle hiç aynı yolda yürümedim ama hakikaten bir fikir özgürlüğünden, düşünce özgürlüğünden bahsedeceksiniz eyleme geçmeyen her düşünceye saygı duymak zorundasınız hakikaten kendinize "demokrat" diyorsanız ama "Biz yandan çarklı demokratız, yandan çarklı düşünce özgürlüğüne değer veriyoruz." diyorsanız şimdi bu dediğiniz şeyleri yaparsınız.

Daha kötü bir döneme geldik, 1980'den bile daha kötü bir döneme geldik, ileri giden bir şey var; otokrasi ve hain terör örgütü PKK. O kadar ileri gittiniz ki teröristbaşına "kurucu önder" dediniz, orada ileri gidiyorsunuz ama iktidara terörle mücadele propagandası için başka örgütler lazım, o yüzden yeni bir örgüt bulmuşlar, sosyalist örgütlerle mücadeleye başlamışlar.

Öncelikle, bu örgüt operasyonu sırasında ele geçirilen silahları söyleyeceğim: 2 tane kurusıkı tabanca, 3 av tüfeği. Ya, iki domdom kurşunuyla örgüt olur mu ya? Siz örgüt görmediniz mi hiç hayatınızda, hiç terör örgütü bilmiyor musunuz? Hiç gençliğinizde tanımadınız mı? 2 tane kurusıkı tabancayla terör örgütü olur mu ya?

40 bin kişinin katili, Amerika'nın, Avrupa'nın her türlü mühimmatı elinde bir terör örgütünün elebaşıyla müzakere yapacaksınız, burada sosyalist bir örgüt uydurup kafanızdan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) - ...onları da tutuklayıp içeri atacaksınız. Siz, bu samimiyetinizi, kendinizi oturup bir sorgulayın. Siz samimi değilsiniz, terörle mücadelede bile samimi değilsiniz.

Hatırlayın, iki sene önce Kuzey Irak'ta Pençe Harekât bölgesinde 12 askerimizi şehit etmişlerdi. Amerikalı askerlerin bu konuda dahli vardı; kampı basmışlardı, 12 vatan evladını kurşuna dizmişlerdi. Şimdi, bu imkânlara sahip bir terör örgütü terör örgütü değil "kurucu önder" "Müzakere ederiz." ama hakkında önerge verilen örgüt terör örgütü. Ya, iki hafta önce aynı ikiyüzlülüğü İŞİD'le ilgili yapmıştınız. Bu ikiyüzlülüğün vazgeçin, terörün tarifini doğru yapın.

Hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Barış Bektaş.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BARIŞ BEKTAŞ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'de, maalesef, adalet saraylarının kapısında artık hukuk değil siyaset nöbet tutuyor. Mahkeme salonları hakkın tecelli ettiği yerler olmaktan çıktı, iktidarın alan belirlediği, siyasi hesaplaşma yaptığı bir mecraya dönüştü. Bu, yalnızca bizim muhalefetin iddiası değil siyasi görüşü ne olursa olsun yurttaşlarımızın büyük çoğunluğu tarafından dillendirilen bir gerçek.

Tabii, emeğe karşı olan düşmanlığınız nedeniyle, emek mücadelesi vermiş Can Atalay'ı, nasıl, hak ettiği hâlde, vatandaşın oylarını aldığı hâlde burada yemin ettirmedeğinizi hepimiz gördük. Bu, Türkiye'deki genel siyasetin tanzimi adına yaptığınız bir şeydi. Tabii, ana muhalefetin Cumhurbaşkanı adayı Ekrem İmamoğlu başta olmak üzere Cumhuriyet Halk Partili belediyelere karşı da sistematik bir soruşturma başlatarak siyasetin el değiştirmemesi için de yine yargıyı aparat olarak kullanıyorsunuz. Mesele denetimse, mesele hukuksa elbette işlesin ama meselenin siyaset olduğunu hepimiz biliyoruz. Geldiğimiz noktada da henüz tutuklamadığınız belediye başkanlarını açıkça "Ya bize transfer olursun ya da cezaevi yolunu seçersin." seçeneğiyle karşı karşıya bırakıyor ve demokrasiye uygun olmayan bu siyasi şantajı yapmaktan da geri durmuyorsunuz. AKP iktidarı siyasi şantajla sandıkta kaybettiği belediyeleri geri almaya çalışıyor, yaptığı gözaltıları medya şovuna dönüştürüyor, daha iddianame ortada yokken insanları suçlu ilan ediyor. Elbette, sadece muhalefete yönelik bu yargı sopasını incelemek olayı anlamamıza yetmez; kamu görevlilerinin, yürütme ve türevi olan idarecilerin yargı karşısında bir zırha büründürülmesi de yaptığınız işlemlerden bir tanesi. AKP iktidarı rüşvet, irtikâp, zimmet, görevi kötüye kullanma gibi, yolsuzluk gibi yüz kızartıcı suçlardan yargılanan dairelerde neredeyse dosya yok. Bu dairelerin suçun tasnifine göre bölündüğü için bu durumu biliyoruz, iktidar tarafından bu dokunulmazlığın sağlandığını biliyoruz çünkü kamu görevlilerinin çok temiz ve işlerini dört dörtlük yapması dünyanın hiçbir ülkesinde mümkün değil. Oysa biz biliyoruz ki iktidar tarafından "Türkiye'de sorun yok." gibi bir değerlendirme yapılırsa da binlerce yurttaşımızın can verdiği tren kazaları, maden faciaları, orman yangınları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

BARIŞ BEKTAŞ (Devamla) - ...otel yangınları, depremlerde yıkılan binalar gibi sayabileceğimiz, kamu görevlilerinin -en hafif deyimile- ihmalleri nedeniyle meydana gelmiş birçok sorumluluk alanı yurttaşlarımızın gözünün içine baka baka tarafınızca kapatılmıştır. Ermenek maden faciasında madenci ailenin avukatlığını yaptığım için biliyorum, o kazada 18 can yitirdik, MİGEM'e kusur verildiği hâlde iktidarınız tarafından izin verilmediği için hiçbir kamu görevlisi yargılanmadı. Bu, muhalefete gelince hızlı, iktidara gelince kör olan yargı düzenini kabul etmek mümkün değil. Adalet sarayları muhaliflere kelepçe dağıtırken iktidar sahiplerine alan açıyor. Adalet ya herkes için vardır ya da hiç yoktur diyoruz.

Saygılarımla. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Harun Mertoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HARUN MERTOĞLU (Rize) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; DEM PARTİ Grubu tarafından verilen Meclis araştırması önergesi üzerine grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle şunu açık ve net ifade edelim: Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devletidir. Herkes ünvanına, sıfatına, mesleğine, siyasi görüşüne ya da mensubu olduğu yapıya bakılmaksızın muamele görmektedir. Yargı süreçleri dosyadaki deliller, savcılık makamının tespitleri ve bağımsız mahkemelerin kararıyla yürür.

Değerli milletvekilleri, söz konusu önerge daha başlığından itibaren peşin hükümlü bir dille kaleme alınmıştır. "Siyasi kırım" "yargının siyasallaşması" "cezalandırma aracı" gibi kavramlar devam eden bir soruşturma hakkında yargıyı baskı altına alma, kamuoyunu yönlendirme ve mahkemeleri töhmet altında bırakma amacını taşımaktadır.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Yargıya talimat veren sizsiniz, sizin burada bunu konuşmanız baskı yaratmaz, çarpıtmayın!

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - Bu yaklaşım ne demokratiktir ne de hukuk devleti anlayışıyla bağdaşır. 3 Şubat 2026 tarihinde yürütülen soruşturma da savcılık makamlarınca yürütülen ve hâkim kararıyla ilerleyen bir adli süreçtir. Burada özellikle altını çizmek isterim: Türkiye'de siyasi faaliyet yapmak suç değildir, sendikal faaliyette bulunmak suç değildir.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - "Siyasi tutsak" diye bir gerçeklik var bu ülkede; Demirtaşlar, Yüksekdağlar, Güvenler hâlâ cezaevinde.

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - Gazetecilik, çevre mücadelesi ya da kadın hakları savunuculuğu suç değildir. Ancak bu faaliyetlerin silahlı ya da silahsız terör örgütleriyle organik bağ içinde yürütülmesi...

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Müzik yapan, sanat yapan tutuklandı!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Komiklik yapmaya mı çıktın oraya sen! Ayıptır, ayıp!

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - ...talimat alma, finans sağlama, propaganda yapma ve örgütsel süreklilik...

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Biat etmeyen tutuklandı, biat etmeyen!

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - AİHM kararları neden uygulanmıyor? AYM kararları neden uygulanmıyor? Hukuk devleti bu mu!

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - ...arz eden eylemlerle birleşmesi durumunda bu artık "ifade özgürlüğü" başlığı altında değerlendirilemez, hiçbir demokratik hukuk devleti de buna müsaade etmez.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Size göre size biat etmeyen kimsenin özgürlüğü yok, kimsenin ifade özgürlüğü yok!

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Evet, etmez, o yüzden hukuk ve demokratik bir ülke değilsiniz diyoruz.

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - Önergede yer alan "Kitap okundu." "Anma yapıldı." "Biyografi bulundu." gibi ifadelerle...

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Keser döner sap döner, gün gelir hesap döner! Mahvettiniz her şeyi ya!

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - ...kamuoyu duygusal bir zemine çekilmek istenmektedir.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Dosya belli dosya, ifadeler belli, sulh ceza hâkimliğinin kararları belli!

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - Oysa dosyaların içeriği tekil eylemlerden ziyade süreklilik, irtibat ve örgütsel bütün iddialar üzerine kuruludur.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Şunu sakın unutmayın: Sosyalistler biat da etmez, mücadeleden vaz da geçmez!

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - Bunların değerlendirilme mercisi ise bağımsız Türk yargısıdır. (DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Bağımsız Türk yargısı mı bıraktınız!

BAŞKAN - Dinleyelim lütfen.

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - Avukat görüşü kısıtlanması, dosya gizliliği, MASAK raporları ve teknik takip gibi hususlar da kanunlarımızda açıkça düzenlenmiş, istisnai ve yargı denetimine tabi uygulamalardır.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Siz, annesi, çocuğuna hapisaneye para yatırdı diye anneyi tutukladınız; ne MASAK raporu! O MASAK ne MASAK'ı!

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - Beğenilmeyebilir, eleştirilebilir ama hukuksuzluk iddiası mahkeme kararları yok sayılarak sloganlarla ortaya konamaz. Kadınlara yönelik kötü muamele iddiaları konusunda ise şunu açıkça ifade edelim: Türkiye Cumhuriyeti...

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Bu DGM'ler var ya, DGM'ler; onları arattı sizin mahkemeleriniz be!

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - ...devleti "işkenceye sıfır tolerans" ilkesini benimsemiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - "İşkenceye sıfır tolerans"ı sokaklarda görüyoruz(!)

BAŞKAN - Tamamlayın.

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - Somut bir ihlal varsa bunun yolu savcılıklara başvurmak...

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Bin ihlal var, bin!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Ne olacak 100 lirayla, sen...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Siz yargıya...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - 100 lirayla ne olacak, sen onu açıkla!

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - ...delilleri ortaya koymak ve hukuki süreci işletmektir. Devlet, iddia varsa soruşturur, suistimal varsa gereğini yapar.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Ne konuştuğundan haberin yok! Eline kâğıt verilmiş, okuyorsun!

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - Değerli milletvekilleri, bu önerge gerçeği araştırma amacı...

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Siz çetelere dolarlar veriyorsunuz, fakir çocuklarına para yatıran anneleri de terör örgütü sanıyorsunuz!

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - ...taşımaktan ziyade yargı süreçlerini siyasallaştırma ve belli çevreleri dokunulmaz alan hâline getirme çabasının bir ürünüdür.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırmak) - Ya, sayın, sayın; delilleri sayın hele! Hele say! Dosyada suç olan nedir; hele say, say! Hanginiz anlayamıyorsunuz! Hanginiz açıklama yapmıyorsunuz! Siyasi parti faaliyeti ne zamandan beri suça konu edildi!

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - Yargıya güveni zedeleyen, sokak diliyle hukuk inşa etmeye çalışan bu yaklaşımı doğru bulmuyoruz. Demokrasi herkes için hukukun işlemlerini savunmaktır.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - O zaman elinizi yargıdan çekin!

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - Hukuk devleti hoşumuza giden kararlar kadar hoşumuza gitmeyen kararlara da saygı göstermeyi gerektirir.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Sizin için suç işleyen başsavcılar, hâkimleri görevden alın, biz de size inanalım!

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - Bu gerekçelerle devam eden bir adli süreci...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırmak) - Bunu bize söyleyen Anayasa'yı, AİHM kararlarını uygulamayan bir AKP mi!

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Biz buna karşıyız. Sizin hoşunuza gitmeyenizi siz cezaevine koyuyorsunuz!

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - ...Meclis eliyle tartışmaya açmayı doğru bulmuyor, yargının görev alanına müdahale...

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Yargıda emir erleriniz var, emir erleriniz!

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - ...anlamına gelen bu araştırma önergesine AK PARTİ Grubu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - ...olarak "ret" oyu vereceğimizi yüce heyetin takdirine sunuyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Sayın Arpacı burada mı?

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

72.- Denizli Milletvekili Şeref Arpacı'nın, sanayi üretimindeki düşüşe ilişkin açıklaması

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sanayi üretimi on dört ayın en düşük seviyesine gerilemiştir. 2024'ten bu yana en sert düşüş gerçekleşti. Defalarca söyledik, uyardık "Sanayi çarkları yavaşlıyor, üretim düşüyor, istihdam eriyor." dedik, hiçbir önlem alınmadı. Hindistan, Amerika ve Avrupa Birliğiyle anlaşma yapıp pazarını büyütürken Sanayi Bakanı ve Ticaret Bakanı ne yapıyor? Söyleyelim: Birisi sanayiye sırtını dönmüş, diğeri mısır ithalatını serbest bırakıp tavuk ihracatını yasaklıyor.

Buradan Sanayi ve Ticaret Komisyonu Başkanı Mustafa Varank'a sesleniyorum: Tekstilde 400 bin kişi işsiz kaldı; bari sen topla bu Komisyonu, çalıştır. Bakanlardan sanayiciye fayda yok Sayın Başkanım, bari Meclisimiz bu yaraya ilaç olsun. (CHP sıralarından alkışlar)

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- CHP Grubunun, Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül ve arkadaşları tarafından, Erzincan Makine Fabrikasının Turhal'a taşınmasının nedenlerinin ve sonuçlarının araştırılması amacıyla 4/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 10 Şubat 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağız ve oylarınıza sunacağız.

10/2/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 10/2/2026 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Murat Emir
Ankara
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül ve arkadaşları tarafından, Erzincan Makine Fabrikasının Turhal'a taşınmasının nedenlerinin ve sonuçlarının araştırılması amacıyla 4/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (1644) sıra no.lu Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 10/2/2026 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Sayın Mustafa Sarıgül.

Buyurunuz. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) - Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; can Erzincan insanıyla, doğasıyla, mutfağıyla, gelenekleriyle, örfüyle, töresiyle gerçekten yaşanacak bir şehirdir.

Huzurunuzda hiçbir siyasi parti farkı gözetmeden can Erzincan'daki bütün yurttaşlarım adına bulunuyorum. Yapacağım konuşma siyasi bir konuşma olmaktan öte can Erzincan'daki toplumu ilgilendiren, can Erzincan'da yaşayan bütün yurttaşlarımızı ilgilendiren bir konudur.

Can Erzincan'da şu anda inanın ki fabrikalar ne yazık ki Mısır'a taşınmakta. Şeker Fabrikası, üzülererek ifade ediyorum ki satıldı, Doğusan şu anda özelleştiriliyor, organize sanayi bölgesi Sivas gibi, Erzurum gibi, Elâzığ gibi ne yazık ki büyümüyor. Can Erzincan'da yatırımların biraz daha özendirilmesi lazım. Can Erzincan'da makine fabrikamız son derece önemli ve değerli. Şimdi bu fabrika Tokat'a, Turhal'a taşınmak isteniyor.

Arzumuz şudur: Makine fabrikaları şeker sanayisine makine ve yedek parça üreten fabrikalardır. En önemlisi de "fabrika yapan fabrika" olarak bilinir. Bu fabrikayı taşımak yerine gelin, can Erzincan'da bu fabrikayı turalım, müstakil bir müdürlük hâline getirelim, faaliyet alanını genişletelim; binlerce can Erzincanlı Makine Fabrikası'nda çalışmaya devam etsin. (CHP sıralarından alkışlar) Can Erzincan'ımızın inanın ki yatırıma ihtiyacı var. Mevcut yatırımları koruyamazsak yenilerini getiremeyiz. Can Erzincan'da bu fabrikayı mutlaka korumamız lazım. Can Erzincan'ın üretimi açısından, can Erzincan'ın gelişmesi açısından, can Erzincan'da 500 işçi arkadaşımızın çalışması ve istihdamı açısından Şeker Fabrikası son derece önemlidir. Şeker Fabrikası özelleşti, Makine Fabrikası'nı da Turhal'a taşımayalım ve Makine Fabrikası can Erzincan'da devam etsin. Can Erzincan; Sivas ve Erzurum arasına sıkışmasın. Özellikle can Erzincanlıların beklediği Trabzon-Erzincan arasındaki demir yolunun mutlaka yapılması lazım. Sibel Suiçmez Hanımefendi'nin bu noktadaki çalışmalarını biliyorum ve son olarak şunu ifade etmek istiyorum: Can Erzincan PTT Başmüdürlüğü kapatıldı. Peki, nereye taşındı? Sivas'a taşındı. Bölge müdürlükleri Sivas'a taşınıyor, Erzurum'a taşınıyor ve can Erzincan bölge müdürlüklerinden yoksun.

Can Erzincan'daki hastanemize bakıyoruz -değerli hocalarımız var- hastane yapıldı ama gerekli hekimlerimiz yok. Ne yapıyoruz? Hastaları Elâzığ'a havale ediyoruz, Erzurum'a havale ediyoruz, Sivas'a havale ediyoruz. Bu noktanın da mutlaka ve mutlaka giderilmesi lazım.

Şunu ifade etmek istiyorum: Biz, can Erzincanlıyız; sığağa dayanırız, soğuğa dayanırız, açlığa, susuzluğa dayanırız ama gelin haksızlığa dayanmayalım, Makine Fabrikamız can Erzincan'da çalışmasına devam etsin.

Araştırma önergemiz Makine Fabrikası'nın Erzincan'da kalmasıyla ilgili inanın ki halisane bir öneridir, bütün Erzincanlıların yararına olan bir öneridir. Bütün gruplardan bu önerimize destek verilmesini ve özellikle de Makine Fabrikası'nın Turhal'a taşınmamasını yüce Genel Kuruldan özellikle rica ediyorum.

Bütün Genel Kurulu saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Sağ olun.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Başkan.

Ben, can Erzincan hatırına size iki dakika süre verecektim ama siz zamanında bitirdiniz.

Teşekkürler.

Yeni Yol Partisi Grubu adına Sayın Mustafa Kaya.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA MUSTAFA KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin araştırma önergesiyle ilgili grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle sizleri saygıyla selamlıyorum.

Erzincan Şeker Fabrikası 1956 yılında Cumhurbaşkanı Celal Bayar ve Başbakan Adnan Menderes tarafından hizmete açıldı. Hizmet açılmasının ana gerekçesi 1939 depreminin yaralarını sarmak, o bölge insanına bir umut olsun, aslında onlara bir destek olsun düşüncesi idi. Tabii, fabrika açıldığında fabrikanın temel ihtiyaç maddelerinden biri de makine parkı, makine fabrikası aynı zamanda yani biraz önce ifade edildiği gibi "fabrika yapan fabrika" denilen bir sistem, bir model. Şimdi, bununla ilgili çok değerlendirmeler yapıldı. Erzincan şu anda ayakta. Niye ayakta biliyor musunuz? Erzincan halkı, biraz önce Sayın Sarigül'ün de ifade ettiği gibi, bütün siyasi partilerle beraber, Erzincan Makine Fabrikası'nın oradan taşınmasını kesinlikle kabul etmiyor. Etmeme gerekçesi de Erzincan'ın aslında yani o geçiş güzergâhında çok önemli bir noktada olmasına rağmen gereken ilgiyi, gereken yatırımı almadığına dair endişeleri var ve sadece bu Makine Fabrikası'nın Erzincan'daki Şeker Fabrikası'na değil hem devlet elinde olan şeker fabrikalarına hem de özel şeker fabrikalarına hizmet vermesi dolayısıyla bir katma değer üretmesinin de bu anlamda önemli, bu anlamda değerli olduğunu düşünüyorum.

Şunu ifade edeyim: 2018 yılında, 3 Mart 2018 yılında Valilik Şeker Fabrikası ve Makine Fabrikası'yla ilgili bir değerlendirme toplantısı yapmış. Bunu şu anda Valiliğin resmî sayfasında bulabilirsiniz. Valilik bu değerlendirmeyi yaparken, istişareyi yaparken orada milletvekilleri, AK PARTİ'li milletvekilleri dâhil şu sözü vermiş, kamuoyuna demiş ki: "Bu Makine Fabrikası kapatılmayacak." Bunu dedikleri hâlde bugün Makine Fabrikası'nın taşındığını görüyoruz ve bizzat Vali Bey kendi ifadesiyle ondan önce yani Erzincan'da iplik fabrikası, Erşan Et Entegre Tesisleri, Tercan Ayakkabı Fabrikası gibi fabrikalarda yaşanan olumsuzlukların Şeker Fabrikası'nda yaşanmayacağına dair garantiler vermiş ve geçmiş olumsuzlukların bugünü etkilediğini bizzat ifade etmiş ama bugün, maalesef, şu anda Erzincan'da bu Makine Fabrikası'nın kaldırılmasıyla birlikte, taşınmasıyla birlikte Erzincan halkının mağduriyeti maalesef şu anda çok önde.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin yüzde 67,5 nüfusu yoğun şehirlerde, yoğun kentlerde yaşıyor. İlginç bir istatistik vereceğim. Bu istatistik şu: Şu anda Erzincan'ın nüfusu son açıklanan veriye göre 241 bin 239'dan 239 bin 625'e düşmüş, yaklaşık 2 bin kişi azalmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

MUSTAFA KAYA (Devamla) - "Çok önemli bir rakam değil." diyebilirsiniz ama geliniz, TÜİK verilerine bakın, 239 bin insan Erzincan'da yaşıyor, İstanbul'da yaşayan Erzincanlı sayısı 300 binin üzerinde. Şimdi, insanları doğduğu yerde doyuramayan

ekonomilerin kendilerini geleceğe taşıması mümkün değil. Erzincanlıların sesini duymak, onların taleplerine kulak vermek, onların bu haklı itirazlarını siyasetüstü bir maksatla, bir mantıkla okumak, değerlendirmek ve ona göre bu araştırma önergesine "evet" demek, netice itibarıyla Erzincanlı vatandaşlarımızın sesine kulak vermek zorundayız diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Yüksel Selçuk Türkoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Muhterem milletvekilleri, bugün burada aslında yalnızca can Erzincan Makina Fabrikasını konuşmuyoruz, ülkemizin sanayi hafızasının nasıl sistematik biçimde tasfiye edildiğini konuşuyoruz. Meseleye sadece bir taşınma olarak bakılamaz, kaldı ki taşınacağı da şüphelidir. TÜRKŞEKER bünyesindeki Erzincan Makine Fabrikasının sıradan bir tesis olmadığını biliyoruz. Burası şeker sanayisinin makinesini üreten, yedek parçasını yapan, tesis kuran, kısacası, fabrika yapan fabrikadır. Daha da önemlisi şudur: Bu fabrika savaş koşulları düşünüerek kurulmuş, gerektiğinde silah üretme kabiliyeti olan bir ağır sanayi kuruluşudur. Peki, bugün ne yapılıyor? Bir stratejik tesis kapatılmak, üretimi de Turhal'a taşınmak isteniyor. Bu bölgedeki sanayi altyapısını çökertmenin, Erzincan'ı, Kars'ı, Ağrı'yı, Malatya'yı üretimden koparmanın kime ne faydası var? Bu fabrika Ağrı, Kars, Erziş, Elâzığ ve Malatya'daki kamu şeker fabrikalarına; özelleştirilen Erzincan, Erzurum, Muş, Elbistan fabrikalarına en yakın, en stratejik noktada değil midir? Demir yolu hattının, D100 Kara Yolu'nun tam da üzerinde değil midir?

Aslında fabrikada yok yoktur; örneğin dökümhanesi vardır, model atölyesi vardır, 2.800 milimetre çapında tornalama yapar, dinamik balans yapar, pik döker, çelik döker, bronz döker. Efendim, yani mesele verimsizlik falan da değildir, mesele şudur: Siz kamunun üretmesini istemiyorsunuz. Bakın, bu ilk değil; SEKA kapatılırken de bu millete aynı sözleri söylediniz, "Devlet kâğıt üretmesin." dediniz. Ne oldu? Tonlarca döviz ödeyerek kâğıt alıyoruz. TEKEL kapatılırken de aynı şeyleri söylediniz, SÜMERBANK kapatılırken de aynı masalları anlattınız. Bursa'da, Türk tekstilinin dünya markası olmuş, tarihi Merinos Fabrikasını kapattınız, Merinos'u müze yaptınız, trilyonluk fabrikaları Mısır'a, Rusya'ya, Bangladeş'e kaptırdınız; tekstili bitirip Türk kumaşının dibine darı ektiniz. Bu Şeker Fabrikaları özelleştirilirken ne demiştiniz? "Daha verimli olacak." Sonuç ortada; çiftçi pancarı bıraktı, üretim düştükçe düştü, nişasta bazlı şeker arttıkça arttı. Şimdi sıra, Erzincan'da olduğu gibi, makine fabrikalarına geldi öyle mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Tamamlayayım.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Yani bir ülkenin aslında hiç vazgeçemeyeceği ağır sanayiye apaçık hedef alıyorsunuz. Oysa bu fabrika kapatılırsa olacaklar net olarak belli; bölge sanayisizleşecek, nitelikli iş gücü göç edecek, Şeker Fabrikalarının bakım ve onarımı dışı bağımlı hâle gelecek, işletmeler kamu ve özel sektöre mahkûm edilecek ve sonuçta millî üretim kabiliyeti zayıflayacak. Yapmayın bu kötülüğü, bunu yapmayın. Can Erzincan'a, şeker sanayisine, Türk sanayisine bunu yapmayın diyor; önergeyi desteklediğimizi ifade ediyorum.

Heyeti saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Nejla Demir.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA NEJLA DEMİR (Ağrı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Erzincan Makine Fabrikası'nın kapatılarak Turhal'a taşınmasını konu alan önerge üzerine partim adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Erzincan Makine Fabrikası, bölgedeki Şeker Fabrikalarının makine ihtiyacını karşılayan bir fabrikaydı, hangi kamu yararıyla kapatıldı bilen yok. Sayıştay bile raporunda fabrikanın kapatılmaması gerektiğini, faaliyetlerin devam etmesi gerektiğini belirtmiş; bunun ekonomik olarak daha yararlı olacağını belirtmiş. Aslında bu taşınma meselesinin Şeker Fabrikalarında yapıldığı gibi "özelleştirme" adı altında yapılan tasfiye sürecinin bir devamı olduğu çok açık. Özelleştirmelerle başlayan tasfiyeyle birlikte milyonlarca köylü, üretici, çiftçi bu durumdan son derece olumsuz bir şekilde etkilendi. Yani konu sadece bir fabrikanın taşınması değil; konu tarımın, çiftçinin, kırsalın tasfiyesidir aynı zamanda.

Sayın milletvekilleri, şeker üretimi dünyada hâlâ vazgeçilmez bir üretim alanıdır, dolayısıyla üretimin kamu eliyle yapılması stratejik bir zorunluluktur. Çünkü özelleştirmeyle piyasa kontrolü tamamen özel sektörün eline geçiyor, kamunun da gerektiğinde piyasaya müdahale etme imkânı ne yazık ki kalmıyor, bu da halkın kamusal hizmetlere erişimini ortadan kaldırıyor yani halkın alım gücünü olumsuz etkiliyor. Misal, Et ve Balık Kurumunda yaşayanlar ortadadır; özelleştirme çözüm olmadığı gibi aynı zamanda kırsalı da ayağa kaldırmadı, işsizliği de azaltmadı; aksine, yoksulluğu gittikçe derinleştirdi, liyakati ortadan kaldırdı. İşte, bugün aynı anlayış ne yazık ki şeker sanayisi üzerinde de devam ediyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; özellikle Kürtlerin yaşadığı illerde en önemli gelir kaynağı olan tarım bu ve buna benzer yöntemlerle ne yazık ki bitirildi. Yani üretimin git gide azalmasının sebebi üreticiler değildir, halk değildir, iktidarın ta kendisidir. Dolayısıyla fabrikayı kapatıp, tarlayı boş bırakıp, ahırını boşaltıp sonra da bu halka "Niye üretmiyorsunuz?" diyemezsiniz. Görüyoruz ki politikalarınız tam da bilinçli bir yoksullaştırma politikasıdır. Özellikle Kürt illerinde her geçen gün üretim daraltılıyor, insanlar işsizliğe mahkûm ediliyor, sonra da oluşan tablonun adına "coğrafyanın kaderi" deniliyor ama biz bu tablonun kader olmadığını çok iyi biliyoruz, en çok da gençler ve işsizler bunu çok iyi biliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

NEJLA DEMİR (Devamla) - Halk için erişilebilir, güvenli olan bu alanlardan kamu neden çekilir, açıklayın; kamunun tasfiyesiyle kimlerin zenginleştiğini açıklayın diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Ali Kıratlı.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ALİ KIRATLI (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun Erzincan TÜRKŞEKER Makine Fabrikasıyla ilgili vermiş olduğu önerge üzerine KİT Komisyonu üyesi ve son dönem TÜRKŞEKER

Fabrikaları Alt Komisyon Başkanı olmam dolayısıyla AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, öncelikle TÜRKŞEKER fabrikalarıyla ilgili kısa bir bilgi vermek isterim sizlere. Türkiye, pancardan şeker üreten ülkeler sıralamasında Avrupa'da 4'üncü, dünyada ise 5'inci sırada yer almaktadır. Dünya pancar şekerinin yaklaşık yüzde 8'ini Türkiye üretmekte, bunun yaklaşık yüzde 3'ünü tek başına TÜRKŞEKER karşılamaktadır.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Suriye'deki şeker fiyatı Türkiye'den daha ucuz kardeşim, Suriye'den Türkiye'ye şeker getiriliyor.

ALİ KIRATLI (Devamla) - 2000 yılında özelleştirme kapsamına alınan TÜRKŞEKER, 2021 yılında Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın tensipleriyle özelleştirme programından çıkarılmıştır. Sermayesinin tamamı devlete ait olan TÜRKŞEKER, yüzde 36'ya yakın pazar payıyla ülkemizin şeker sektöründe lider konumdadır. Bugün 14'ü şeker fabrikası olmak üzere, makine fabrikalarıyla birlikte 20 tesisinde bir asrı aşkın bir süredir kesintisiz hizmet vermektedir. 2024 yılında aktif büyüklüğü bakımından Türkiye'nin 43'üncü, çalışan sayısı bakımından ise 20'nci büyük kuruluşu olan TÜRKŞEKER, 80 milyar 233 milyon sermayeyle ülkemizin en büyük sanayi kuruluşlarından biridir. Özellikle altını çizmek isterim ki son yirmi dört yılda Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde kamu iktisadi teşebbüsleri yalnızca ayakta kalan kurumlar olmaktan çıkmış, zarar eden kurumlar olmaktan çıkmış; kendini yenileyen, teknolojiye yatırım yapan, verimli, rekabetçi ve ihracatçı kuruluşlar hâline gelmiştir. KİT'lerdeki bu tablo, doğru yönetimin, uzun vadeli planlamanın ve millî ekonomi vizyonunun somut sonucudur. TÜRKŞEKER de bu dönüşümün en güçlü örneklerinden biridir. Verilen önergede, Erzincan TÜRKŞEKER Makine Fabrikasının kapatılması veya taşınması iddia edilmektedir. Öncelikle, Sayın Sarıgül'ün samimiyetine inancımız tamdır. Aynı şekilde, Erzincan Milletvekilimiz Sayın Süleyman Karaman da süreci yakından takip etmektedir. Açıkça ifade etmek istiyorum, Erzincanlı hemşehrilerimizin, can Erzincan'ın hassasiyetini bizler de taşıyoruz. Şunu da açıkça ifade ediyorum ki Erzincan TÜRKŞEKER Makine Fabrikasının TÜRKŞEKER tarafından kapatılması veya Turhal'a taşınması söz konusu değildir, TÜRKŞEKER kurumunun da böyle bir kararı ve böyle bir hazırlığı da yoktur.

Değerli milletvekilleri, asrın felaketini yaşadığımız 6 Şubat depremlerinin 3'üncü yıl dönümünde, hayatını kaybeden tüm vatandaşlarımıza bir kez daha Yüce Allah'tan rahmet diliyorum, mekânları cennet olsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ALİ KIRATLI (Devamla) - Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde asrın felaketinin ardından asrın inşasını ve asrın ihyasını gerçekleştirdik. Dünyada eşi benzeri görülmemiş bir çalışmayla üç yıl dolmadan 455 bin konutun anahtarlarını vatandaşlarımıza teslim ettik, yaraları sardık. Sadece konutları yapmadık; yolları, altyapıyı, okulları, hastaneleri, havalimanlarını, sayısız kamu tesisini ve sayısız sosyal tesisi de yaptık ve bölgemizi yeniden ayağa kaldırdık. AK PARTİ ve Cumhuriyet İttifakı olarak Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde hiçbir zorlukta aziz milletimizi bugüne kadar yalnız bırakmadık, bundan sonra da yalnız bırakmayacağız diyor, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Sayın Durmaz, sisteme girmişsiniz...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Sayın Başkanım, çok önemli bir husus var: Suriye'deki şeker fiyatı şu an Urfa'dan daha ucuz.

BAŞKAN - Sayın Tanal, bir saniye lütfen.

Sayın Durmaz...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

73.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Şeker Fabrikaları ve bünyesindeki makine fabrikalarına ilişkin açıklaması

KADİM DURMAZ (Tokat) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şeker Fabrikaları bünyesindeki Makine Fabrikaları bir cumhuriyet projesidir; Hirfanlı Barajı'nı, ülkemizde birçok şeker fabrikasını, Özbekistan'da şeker fabrikasını kuran, Türkiye'nin en büyük dökümhanesine sahip bir kurumdur.

Burada esas yapılmak istenen, AK PARTİ iktidarının çarpık özelleştirmesi sonucu içi boşaltılarak bu fabrikadaki makinelerin satışıdır.

Ve Atatürk, Şeker Fabrikası girişine şu sözü yazdırmıştır: "Eğer 'Ülkemiz gürbüz çocuklara hasret kalmasın.' diyorsanız şeker fabrikasının sayısını 20'nin üzerine çıkarmalıyız." Yani bugün ülkemizi NBŞ'yle sağlık terörüne iten yabancı şirketlerin tekelinden kurtarmanın yolu Şeker Fabrikalarını ve bünyesindeki Makine Fabrikalarını korumaktan geçer.

BAŞKAN - Sayın Akalın sisteme girdi.

Buyurun bir dakika.

74.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, İskeçe'ye bağlı Dolaphan Devlet Ortaokulunda düzenlenen etkinliğe ilişkin açıklaması

MEHMET AKALIN (Edirne) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Batı Trakya'da İskeçe'ye bağlı Dolaphan Devlet Ortaokulunda yalnızca Müslüman Türk azınlık öğrencileri eğitim görmesine rağmen okulda Ortodoks Hristiyan geleneğini yansıtan "kalanta etkinliği" düzenlenmiş ve bu etkinliğe ait görüntüler sosyal medyada paylaşılmıştır. Öğrencilerin, kendi inanç ve kültürel kimlikleriyle bağdaşmayan bir ritüele dâhil edilmesi kabul edilemezdir.

Biz kimsenin inancına karşı değiliz ancak Müslüman Türk azınlık çocuklarımızın dinine, kimliğine ve kültürel değerlerine saygı gösterilmesini istiyoruz. Konuyla ilgili İskeçe Müftümüz, milletvekilleri ve dernekler etkinliği kınayan ve sorgulayan açıklamalarda bulunmuştur. Bu nedenle, yetkilileri sorumluluk almaya ve benzer durumların tekrar etmemesi için hassasiyet göstermeye davet ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) Önergeler

1.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, (2/2782) esas numaralı 5488 Sayılı Tarım Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/129)

BAŞKAN - İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

6/2/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/2782) esas numaralı Kanun Teklifi'min İç Tüzük'ün 37'nci maddesi gereğince doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını talep eder, gereğini arz ederim.

Ayhan Barut
Adana

BAŞKAN - Önerge üzerinde teklif sahibi olarak Adana Milletvekili Sayın Ayhan Barut konuşacaktır.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Tarım tüm dünyada stratejik bir öneme sahipken bundan tam on bin yıl önce dünyada tarımsal üretimin ilk kez yapıldığı bu kadim topraklarda maalesef hem çiftçimizin hem de tarımın hâli içler acısı. Herkes bilir ki gıda olmadan yaşam sürdürülemez. Bu nedenle, tarımın icat edildiği bu topraklarda maalesef ülkemizde tarımsal üretim yapılamaz duruma gelmiş, hayvansal ve bitkisel üretimin önündeki engellerin mutlak surette kaldırılması gerekmektedir. Bunun ilk adımı da... Maalesef, çiftçilere verilmeyen destekler verilmesi gerekirken şu anda yeterli destek alınmıyor. Peki, çiftçi hangi destekleri alıyor veya destekleniyor mu; buna bir bakalım. Aslında bugün burada kanun teklifinin verilmesine neden de olan AKP iktidarının 2006 yılında çıkardığı bir yasa var. Bu yasada Tarım Kanunu'nun 21'inci maddesi çok açık ve nettir. Burada der ki: "Tarımsal destekler yurt içi gelirin yani millî gelirin yüzde 1'inden aşağı olamaz." Peki, millî gelir ne kadar? 77,2 trilyon, bunun yüzde 1'i 772 milyar. Verilen destek ne kadar? 168 milyar yani verilmesi gereken desteğin beşte 1'i kadarı ancak veriliyor. Millî gelirin yüzde 1'i olması gerekirken şu anda 18,9 trilyonluk bütçenin bile yüzde 1'inin altında değerli arkadaşlar. İktidara göre, bu kanuna göre çiftçiye bu yıl verilmesi gereken daha 604 milyar ama kanunun çıktığı o ilk günden bugüne kadar çiftçiye toplam 1 trilyon 372 milyar lira borcu var. Çiftçinin bugün bankalara olan borcu da 1 trilyon 270 milyar. Öyleyse iktidara çağrı yapalım: Ödeyin çiftçinin borcunu, çiftçi de bankalara olan borcunu ödemiş olsun. (CHP sıralarından alkışlar) Size çarpıcı bir örnek daha vermek istiyorum: Koskoca ülke tarımını yöneten Tarım Bakanlığının bütçesi bile millî gelirin yüzde 1'inden aşağı. 168 milyar lirayı, çiftçilere desteği çok görenler maalesef bunun tam 16,5 katını faize ödüyorlar değerli arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, AKP iktidarında tarımsal dış ticaret açığımız 50 milyar doları aşmış, bunun 13 milyar dolarını da hayvancılıkla ilgili ithalat gerçekleştiriyor. Her şeye rağmen üretmeye çalışan çiftçilerimiz... Mazota, gübreye, ilaca katlanarak zamlar geliyor; buna katlanmaya çalışıyorlar. Yılda 3 milyar litre mazot tüketiliyor, ödedikleri fiyat 180 milyar, destekleme 168 milyar, bunun da yüzde 40'ı ÖTV ve KDV.

Değerli arkadaşlar, AKP "Üretme, ithal et." anlayışıyla tarımı yok etti, çiftçiye sahipsiz bıraktı, bu sektörde yangın büyüyor.

Değerli arkadaşlar, mübarek ramazan ayı geldi. Malum, emeklisinden işçisine, çiftçisinden asgari ücretlisine herkes perişan; bu yangın her geçen dakika daha da büyüyor. Açlık, yoksulluk dayatılıyor. Bu arada, herkesin ramazan ayı, mübarek ramazan ayı kutlu olsun. Şimdi, şu elimdeki 250 gramlık ramazan pidesinin fiyatı 25 lira değerli arkadaşlar. Çiftçinin satmış olduğu buğday hasat döneminde 11-12 liraydı, şu an bile 12 lira ile 13 lira arasında. Çiftçi ürettiğinden zarar ediyor, emekli de asgari ücretli de yurttaş da pahalıya tüketiyor. Bu 1 kilogram buğdaydan yarım kilo un çıkar yani özetle 1 kilogram buğdaydan 3 tane ramazan pidesi yapılır, 25 liradan çarparsanız değerli arkadaşlar, tam 75 lira yapar. Şimdi soruyorum size: Vatandaş, etinden, sütünden, meyvesinden vazgeçtim; şu ramazan pidesini bile maalesef sofrasına taşıyamayacak durumda. Değerli arkadaşlar, bu şartlarda üretici nasıl üretsinsin, nasıl tarım yapsın; size soruyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın lütfen.

AYHAN BARUT (Devamla) - İktidar, çay kaşığıyla verdiği kepçeyle fazlasını geri alıyor ve bu da maalesef akıl kârı değil. Aslında söylenecek çok söz var. Çiftçi nefes bile almakta zorlanıyor. Üreticiyi ve üretimi gözetmeyen, gıda egemenliğini tehlikeye atan bu yanlış politikalarla AKP iktidarının derhâl vazgeçmesi lazım. Eğer bu vahim yanlışlardan vazgeçilmezse daha büyük bir felaketle karşılaşacağımızı buradan söylemek istiyorum.

Tekrarlıyorum: Çiftçi üretmezse bu ülke aç kalır, vatandaşlarımız aç kalır. O nedenle, burada vermiş olduğumuz kanun değişikliği teklifine lütfen olumlu destek verirseniz hem üretici kazanır hem de tüketici kazanır diyorum.

Genel Kurulu tekrar saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Birleşime yarım saat ara veriyorum.

Kapanma Saati:19.33

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.06

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: İbrahim YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar), Nermin YILDIRIM KARA (Hatay)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58'inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven ve Çorum Milletvekili Yusuf Ahlatcı ile 143 Milletvekilinin Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven ve Çorum Milletvekili Yusuf Ahlatcı ile 143 Milletvekilinin Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3138) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 214)³

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

4 Şubat 2026 tarihli 56'ncı Birleşimde İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümünde yer alan 23'üncü maddesi kabul edilmişti. Teklifin görüşmelerine 24'üncü madde üzerindeki önerge işlemleriyle devam edeceğiz.

24'üncü madde üzerinde 3'ü aynı mahiyette olmak üzere 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım. Okutacağım ilk 3 önerge aynı mahiyette olduğundan bunları birlikte işleme alacağım.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 24'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Emin Ekmen
Mersin
Şerafettin Kılıç
Antalya

Selçuk Özdağ
Muğla
Cemalettin Kani Torun
Bursa

Elif Esen
İstanbul
Ertuğrul Kaya
Gaziantep

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Sümeyye Boz
Muş
Zülküf Uçar
Van

Dilan Kunt Ayan
Şanlıurfa
Vezir Coşkun Parlak
Hakkâri

Celal Fırat
İstanbul
Gülerden Varlı
Van

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Mehmet Mustafa Gürban
Gaziantep
Ayyüce Türkeş Taş
Adana

Uğur Poyraz
Antalya

Yüksel Arslan
Ankara
Rıdvan Uz
Çanakkale

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NURETTİN ALAN (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Gaziantep Milletvekili Sayın Ertuğrul Kaya.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

ERTUĞRUL KAYA (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, trafik kazalarını önleme, can ve mal kayıplarını azaltmak için atılan ve atılacak adımlar şüphesiz kıymetli adımlardır. Ancak bugün görüşmekte olduğumuz Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nde, bir yandan kanun metni içerisindeki maddelerde mutabık olacağımız maddeler olmakla beraber, diğer yandan başka amaçların kanun metnine serpiştirildiğini maalesef görüyoruz. Nedir bu kabul etmediğimiz amaçlar? Fahiş miktardaki cezaları ve ceza artışlarını, vatandaşımızın belini bükecek miktardaki ceza miktarlarını, trafik cezalarının bütçe açığını kapatma aparatı olarak kullanılmasını doğru bulmadığımızı buradan bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, trafik güvenliği her bir vatandaşımız için hayati önem arz eden bir haktır. Bu nedenle, bu konuda atılan her adım -az önce de ifade ettiğim üzere- son derece kıymetlidir. Görüşmekte olduğumuz Karayolları Trafik Kanunu'nun 72'nci maddesini düzenleyen bu torba kanun teklifinin 24'üncü maddesinde "Araçlarda Kanun ve yönetmelikte belirtilen şartlara uymayan

ses, müzik, görüntü ve haberleşme cihazları ile sürücünün izleme ve kullanma sahası içinde kalan görüntü cihazlarını bulundurmamak veya kullanmak yasaktır. Bu fıkra hükümlerine uymayanlara 21.000 Türk Lirası idari para cezası uygulanır. Ayrıca bu araçlar otuz gün süreyle trafikten men edilir." şeklinde yer alan bu düzenleme cezaların caydırıcı olması, trafik kazalarının önlenmesi ve trafikteki can ve mal kayıplarının önüne geçmek adına doğru bir yaklaşımdır lakin 21 bin Türk lirası gibi yüksek bir cezanın öngörülmesi ise son derece fahiştir.

Daha önceden de ifade ettiğimiz gibi, para cezalarında yapılacak artışların temel referansı trafik sorunlarını mümkünse tamamen ortadan kaldırmak, değilse yıllara sâri azaltmak olması gerekirken bu referansın hazine için bütçe açığını denkleştirme aparatına dönüştürülmesi, yokuş aşağı bir yola radar düzeneği kurulması, ani trafik hızlarını düşüren trafik hız levhalarının en kuytu yerine mobil ekipleri konuşlandırmak, âdeta vatandaşların hız yapmasını murat eden bir organizasyona bu işleri çevirmek doğru değildir. Biz, bir taraftan, bu kanun teklifinin, trafik denetimlerini güçlendiren, teknolojik gelişmelere uyum sağlayan ve bazı ihlallere karşı caydırıcı yaptırımlar getiren maddeler içermesini doğru ve desteklenmesi gereken bir adım olduğunu ifade ederken; diğer taraftan, trafik cezalarının her sene bir öncekinden daha az kesildiğinden yani kurallara uyma oranının artmasından mutluluk duyacağımız yerde maalesef vatandaşlarımızın bir önceki yıldan daha fazla ihlal yapacağını temenni eder hâle gelen bir yönetim anlayışını doğru bulmadığımızı ifade ediyorum.

Değerli arkadaşlar, daha önce de bu kürsülerden çok defa izah ettik, bir kez daha hatırlatmakta fayda var: 2025 yılı bütçesinde 55 milyar 42 milyon Türk lirası trafik cezası hedefi vardı, 2025 yılı sonu itibarıyla bu hedef cezanın 2 katından fazla ceza kesildi. 2026 yılı için trafik cezalarından hedeflenen gelir ise 93 milyar 112 milyon Türk lirası. Dikkatinizi çekmek isterim, önleyici bir tedbir olarak değil gelir hedefi olarak bütçe kaleminde yer etti trafik cezaları; işte bizim itiraz ettiğimiz konu tam da bu değerli arkadaşlar. Artık çok iyi bilinen bir gerçek şu ki trafik cezaları, harçlar, vergi oranları arttıkça ekonomi düzelmüyor, bilakis daha da kötüleşiyor. Çok kez ifade ettik, tekrarlamakta da fayda var; bu ekonomi yönetimi, değerli arkadaşlar, teşhisi yanlış koydu, tedaviyi de yanlış uyguluyor. Türkiye'de yaşanan problem talep enflasyonu değil, maliyet enflasyonudur, siz maliyetleri aşağı çekecek tedbirleri almadığınız müddetçe de hayat pahalılığını bitiremezsiniz, alım gücünü yukarıya taşıyamazsınız.

Değerli arkadaşlar, trafik cezalarını fahiş oranlarda artırarak ekonomiyi rayına sokamayacağınız gibi daha da raydan çıkartırsınız diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Hakkâri Milletvekili Sayın Vezir Coşkun Parlak.

Sayın milletvekilleri, sürelerimize riayet edelim. Lütfen bir dakika ek süre istemeyelim ki zamanında bitirelim, iyi olur.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

VEZİR COŞKUN PARLAK (Hakkâri) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli halklarımız; öncelikle Türkiye'nin ve dünyanın her alanında Rojava'ya yönelik saldırganlığa karşı sesini yükselten halkımıza ve dostlarımıza saygı ve şükranlarımı sunuyorum.

Bu kanun teklifi maddesiyle mevzuattaki şartlara uymayan ses, müzik, görüntü ve haberleşme cihazlarının araçlarda kullanılması yasaklanıyor. İlk bakışta kamu yararını gözetken, sürüş ve güvenliğini önceleyen bir düzenleme gibi görünüyor fakat bu teklifin çoğu maddesinde olduğu gibi ciddi bir eşitsizlik söz konusudur. İlk ihlal durumunda uygulanması planlanan 21 bin lira para cezası neredeyse bir asgari ücrete denk geliyor. İhlal yapılması durumunda yüksek gelir grubunda bulunanlar bu miktarları çok rahat karşılayabilecekken orta ve alt gelir grubundakilerin bütçeleri derin bir sarsıntı geçirecek. Bu kanun teklifini tamamına sirayet eden bu eşitsizlik ve orantısızlık ortadan kaldırılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, sürüş güvenliğinden söz açmışken size "sürüş güvenliği" kavramının âdeta tedavülden kaldırıldığı bir örnekten bahsetmek istiyorum. Sizlere Hakkâri ilimizin Çukurca ilçesinin yol hikâyesini anlatacağım. Baştan dikkatinizi çekeyim, bu yol herhangi bir ilçe yolu değildir, Türkiye ile Irak arasındaki Üzümlü Sınır Kapısı'na bağlanan uluslararası bir yoldur. Bu yolun yapılmasının üzerinden daha bir yıl geçmeden yolda çökmeler meydana geldi. Bunlar öyle küçük çökmeler de değil, bazı yerlerde yol kenarında metrelerce devam ediyor. Hız limitlerinin çok altında seyreden bir aracın bile bu çökme bölgelerinden güvenli şekilde geçmesi mümkün değildir. Hemen hemen her hafta bu yolda bir kaza yaşanıyor, yaralanmalar oluyor, araçlarda ciddi hasar meydana geliyor. Yol inşaatından hiç anlamayan bir kişi bile bir yolun bir yılda kullanılamaz hâle gelmeyeceğini çok iyi bilir, tabii ki birileri özellikle bu hâle gelmesini istememişse. Bu yollar yapılırken ihale şartnameleri nasıl hazırlandı, ihaleler kimlere verildi; bunlar açıklanmalıdır. Aldıkları ihalelerin koşullarını bilinçli olarak zamanında yerine getirmeyen firmalar kimlerdir? Bunların talep ettikleri ek ödenekler nasıl ve neye göre verilmektedir? İhaleleri alan firmaların mühendis ve teknikerlerinin diplomalarının kiralandığı, yolların doğrudan işçiler tarafından yapıldığı ve ciddi teknik riskler olduğuna dair iddialar var. Bütün bu konularda gerekli yasal denetimler yapılıyor mu, yapılıyorsa sadece göz boyamak için ve göstermelik mi yapılıyor? İşlerini geciktiren firmalara gerekli cezalar neden uygulanmıyor? Ulaştırma Bakanlığının bu soruları cevaplaması lazımdır.

Değerli milletvekilleri, Hakkâri yollarının bir diğer önemli sorunu da heyelan ve kaya düşmesi tehlikesidir. Biz bu konuyu hem bu dönem hem de önceki dönemlerde defalarca Meclis gündemine getirdik ve ilgili kurumlara ilettik fakat maalesef hiçbir ilerleme kaydedilemedi. Kaya düşmesi ve heyelan tehlikesi bulunan bölgelerde yol ile kayalar arasında neredeyse hiçbir mesafe yok yani oradan düşen her kaya yola düşecek; o sırada o noktadan geçen bir araç varsa felaket yaşanması çok yüksek bir ihtimaldir. Kış mevsimindeyiz ve kar yağışının o zeminleri yumuşattığı biliniyor. Yağmur mevsimi başladığında risk daha da artacak. Peki, ilgili kurum tarafından bu risk biliniyor mu? Elbette biliniyor. O yoldan giden sürücüler hangi noktalarda risk olduğunu çok iyi biliyorlar. Bunu da defalarca sorumlulara bildirmelerine rağmen çoğu zaman ya hiç yanıt alamıyorlar ya da tedbirler ölümle sonuçlanan bir kaza sonrası alınıyor. Her yıl gördüğümüz manzara aynı; kaya düşen yerde yol temizleniyor fakat hiçbir önleyici tedbir ne yazık ki alınmıyor. Bir sonraki kaya düşmesine kadar vatandaşın can ve mal güvenliği şansa bırakılıyor. Oysaki kaya tutucu tel sistemi, yakalama perdeleri gibi sistemlerle bu riskler asgari düzeye indirilebilir. İlgili kamu kurumları yandaşlara şişirme ihaleler verip yanlışlarını görmezden gelmek yerine vatandaşların can ve mal güvenliğini gözetken bir yaklaşım göstermelidir. Ancak bu şekilde gerçek anlamda bir sürüş güvenliği sağlanır ve bu kanun teklifinin gerekçeleri karşılığını bulur diyorum, Genel Kurulu da saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde üçüncü konuşmacı Gaziantep Milletvekili Mehmet Mustafa Gürban. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

MEHMET MUSTAFA GÜRBAN (Gaziantep) - Sayın milletvekilleri, görüşülmekte olan kanun teklifi üzerine 2'nci konuşmamı yapacağım. İlk konuşmamda kanun teklifiyle alakalı görüşlerimi belirttim, bu konuşmamda da toplumu derinden etkileyen hayat pahalılığı üzerine konuşacağım.

2026 Türkiye'sinde tüketim artık refahın göstergesi değildir; tüketim artık direncin, dayanmanın, hayatta kalma mücadelesinin adıdır. Bugün harcama davranışlarını konuşurken büyüme masallarını değil tükenen sabrı, yıpranan ruhları, ertelenmiş hayatları konuşuyoruz. Bu durum sadece ekonomik göstergelere yansımıyor. Bu durum milyonlarca ailemizin sofrasında, çocuğunun okul çantasında, her gün karşılaştığımız fiyat etiketlerinde hayatın kendisi olarak karşımıza çıkıyor. İnsanımız biriktiremiyor çünkü yokluk içinde. Harcıyor çünkü yaşamayı sürdürebilmek için başka bir seçeneği yok. Bakın, TÜRK-İŞ'in açıkladığı verilere göre, 4 kişilik bir ailenin sadece sağlıklı beslenebilmesi için yapması gereken aylık harcama 31 bin lirayı aşmıştır. Altını özellikle çiziyorum; bu rakamın içinde kira yok, elektrik yok, doğal gaz yok, ulaşım yok, eğitim yok, sağlık yok; sadece mutfak. Peki, sizlere soruyorum: Bu ülkede kaç kişi 31 bin lirayı sadece mutfak için ayırtabiliyor? Asgari ücretle çalışan milyonlar bu hesabın neresindedir? Emeklilerimiz bu hesabın neresindedir? Öğrenci, dul, yetim bu denklemde nerededir? Yoksulluk sınırı 100 bin lirayı aşmış durumdadır ama milyonlarca vatandaşımız bunun dörtte 1'iyle hayatta kalmaya çalışmaktadır. Bu durum istatistik değil sosyal bir alarmdır. Konuştuğumuz mesele, hayatın kendisinin meselesidir. Bugün konuştuğumuz şey, grafiklerin değil boş tencerelerin, istatistiklerin değil evine mahcup dönen babaların, hesap tablolarının değil torununa harçlık veremeyen dedelerin meselesidir.

Kıymetli milletvekilleri, yapılan araştırmalar çok net bir gerçeği ortaya koymaktadır. 2026'nın ilk sekiz ayında tüketici harcamalarında yaklaşık yüzde 4'lük bir daralma beklenmektedir. Bu, bir panik freni değildir. Bu, uzun süredir devam eden bir sıkışmanın normalleşmiş hâlidir. Vatandaş artık kısıtlı yaşamaya alışmıştır çünkü başka bir çaresi kalmamıştır. "Tüketici yalnızca günü kurtaracak kadar harcıyor." demeye bile hasret kaldık. Artık eldeki avuçtaki, günü kurtarmaya dahi yetmemektedir. Gelecek ise bir ümit değil gelmesi istenmeyen bir bilinmez hâline gelmiştir. Dillerde rekor üstüne rekor kıran büyüme, evlerde ise küçülen alışveriş listeleri, sofradan eksilen yemekler, bir bilinmeze ertelenen hayaller vardır. İnsanlar sadece geçinememekten değil yarını görememekten de yorulmuştur. Çalıştığı hâlde yoksullaşan bir toplumla karşı karşıyayız, emeğiyle ayakta kalamayan bir düzenin içindeyiz. "Büyüyoruz." deniliyor ama büyüme mutfaka uğramıyor. "Kişi başı gelir rekor." deniyor ama refah toplumla yan yana gelmiyor. "Ekonomi iyiye gidiyor." deniyor ama vatandaşın beli bir türlü doğrulmuyor. Sayın Genel Başkanımızın da ifade ettiği gibi, bu iktidar orta sınıfı yok etmiştir, orta direk çökmüştür. Bu bir ekonomik tercih değil bir toplumsal tasfiyedir. Bugün sorun, sadece enflasyon da değildir; sorun, gelir dağılımındaki adaletsizliktir; sorun, emeğin payının sistematik biçimde küçültülmesidir; sorun, toplumu önce dar gelirli hâle getirip sonra bütün yükü onların sırtına bindirmektir. Dolaylı vergilerle nefes alamayan, faturalarla boğulan, kredi kartıyla ayakta durmaya çalışan, şimdi de kart limitleri kısıtlanan bir toplum yaratılmıştır, bu düzen sürdürülebilir değildir.

Değerli milletvekilleri, bu durum kader değildir. Türk milleti yoksulluğa mahkûm edilemez çünkü Türkiye, yoksulluğu yönetecek değil refah üretecek bir ülkedir. Sorun, kaynak değil tercih meselesidir; sorun, kapasite değil adalet meselesidir. Emeğini koruyan, geliri adil paylaşan, vergide hakkaniyeti esas alan bir düzen mümkündür.

Yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 24'üncü maddesinde yer alan "veya" ibaresinin "ya da" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

Aydın

Cumhur Uzun

Muğla

Gizem Özcan

Muğla

İsmail Atakan Ünver

Karaman

İnan Akgün Alp

Kars

Müzeyyen Şevkin

Adana

Turan Taşkın Özer

İstanbul

Ömer Fethi Gürer

Niğde

Elvan Işık Gezmiş

Giresun

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HALİL ULUAY (Kastamonu) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Giresun Milletvekili Sayın Elvan Işık Gezmiş. (CHP sıralarından alkışlar)

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, bizleri ekranları başında izleyen kıymetli yurttaşlarımız; sizleri Türkiye Cumhuriyeti'nin kalbi olan Türkiye Büyük Millet Meclisinden sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz teklifle Karayolları Trafik Kanunu'nun "Ses, müzik, görüntü ve haberleşme cihazlarının kullanılması başlıklı" 72'nci maddesinde önemli değişiklikler yapılmaktadır. Bu değişikliklerle para cezaları ciddi biçimde artırılmakta, trafikten men cezası öngörülmektedir. Görüyoruz ki önümüzdeki kanun teklifi bir bütün olarak bir trafik güvenliği stratejisi değildir. Vatandaş müşteri, trafiği ise gelir kapısı gören bir anlayışın ürünüdür. AKP iktidarı yirmi üç yılda iflas ettirdiği bütçe açıklarını belli ki dolaylı vergilerde olduğu gibi, şimdi de trafik cezalarıyla kapatmaya çalışıyor.

Değerli vatandaşlarımız, 2026 yılı için öngörülen trafik cezası geliri tahmini 98 milyar 560 milyon TL. Kim ödeyecek bu cezayı? Vatandaşlarımızın çoğunun yoksulluk sınırının altında yaşadığı ülkemizde yine vatandaşımız ödeyecek. Belli ki emeklinin, asgari ücretlinin zor kanaat aldığı aracına olur olmaz cezalar kesilecek, belli ki yine vatandaşımıza ağır yükler yüklenecek. Çarpıcı bir veriyi daha paylaşmak istiyorum: 2025 yılı sonu itibarıyla ülkemizde kesilen trafik cezası sayısı 34 milyon 451 bin. Ülkede araç sayısından fazla ceza kesilmiş, bunun adı "Bütçe açığını trafik cezalarıyla kapatmaktır."

Ulaşımdan bahsederken kendi ilim Giresun'dan da bahsetmek istiyorum. Ordu-Giresun Havalimanı toplamda 1 milyon 200 bin yerleşik nüfusa, gurbetçilerimizle birlikte 2 milyonu aşkın hemşehrimize hizmet etmektedir. Ancak böylesine yoğun yolcu potansiyeline sahip havaalanımızda sefer sayıları yetersiz, destinasyonlar eksiktir. Komşu illerden Ankara'ya günde 4 sefer, üstelik makul saatlerde uçuş varken Ordu-Giresun'dan Ankara'ya sadece 04.55'te tek sefer olması hangi planlamanın ürünüdür? Mart ayı sonunda başlayacak yeni uygulamada Pegasus uçuşları, komşu havaalanlarındaki uçuşların beşte 1'idir. Antalya, Çukurova ve çok fazla öğrencimizin olduğu Kıbrıs uçuşları Ordu-Giresun Havaalanı'nın hakkıdır. Yine, Karadeniz'deki diğer havaalanlarında SunExpress uçuşları haftada 16-23 sefer olarak planlanmışken gurbetçi nüfusun yoğun olduğu Ordu-Giresun Havaalanı'nda sadece 2 sefer olması kabul edilemez. Ordu-Giresun Havaalanı'ndan Adana, Antalya, Kıbrıs'a direkt uçuşlar başlatılmalı; gurbetçilerimizin yoğun olarak yaşadığı Düsseldorf, Stuttgart, Salzburg ve Berlin gibi şehirlere direkt uçuş programı oluşturulmalıdır. Gurbetçi vatandaşlarımızın biletlerini üç dört ay öncesinden aldığı gerçeği ortadayken, bu düzenleme gecikmeden yapılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, vatandaşa yüklenen yükler bitmek bilmiyor. Son yıllarda yaşanan yüksek enflasyon, bazı mal ve hizmetler üzerinden alınan ağır vergiler yüzünden birçok ürünün fiyatı Avrupa Birliği ülkelerinin çok üzerine çıktı. Geçtiğimiz yıl, 1 milyon 285 bin kişi kredi, 1 milyon 626 bin kişi kredi kartı borcunu ödeyemediği için icralık oldu. Her gün binlerce eve icra kâğıdı girmekte, bu ekonomik çaresizlik nedeniyle pek çok aile dağılmaktadır. Dolaylı vergilerin vergi gelirleri içerisindeki payı yüzde 62,4; doğrudan vergiler de ağırlıklı olarak çalışanların ücretlerinden alınmaktadır. Esnaf, bu ülkenin belkemiğidir; krizde, afette, dar günde ayakta kalan, istihdam yaratandır. Bakın, bu ülkede bu kadar işsizlik sorunu varken istihdam sağlayan esnafa ceza değil destek kredileri ve kredilere kolay ulaşım sağlanması gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Devamla) - "İstihdam sorunu" demişken, Sağlık Bakanlığının mayıs ayı içinde açtığı 3.170'i temizlik görevlisi, 3.658 işçi alımı için, içinde üniversite mezunlarının olduğu 1,6 milyon kişi başvuruda bulunmuştur. İktidar, pembe tablolar çizerek gerçekleri gizlemeye çalışsa da halkımız borç içindedir, işsizdir, çaresizdir. Şimdi, bu kanunla trafik güvenliği sağlamaktan ziyade "Nasıl yüksek ceza keserim?" derdine düşülmüştür. Bütçe açıklarını, faiz ödemelerinizi bunlarla kapatmak yerine emekçiden, üretenden, esnaftan yana düzgün bir vergi sistemi getirilmelidir. Unutmayın, vatandaşımızın cebinden aldığınız o cezalarla kapatmaya çalıştığınız açıkların hesabını vatandaşlarımız sandıkta mutlaka soracaktır.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

24'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

25'inci madde üzerinde 2'si aynı mahiyette olmak üzere 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım. Okutacağım ilk 2 önerge aynı mahiyette olduğundan birlikte işleme alacağım.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 25'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Emin Ekmen
Mersin
Şerafettin Kılıç
Antalya

Selçuk Özdağ
Muğla
Cemalettin Kani Torun
Bursa

Elif Esen
İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Mehmet Akalın
Edirne
Ayyüce Türkes Taş
Adana

Yüksel Arslan
Ankara
Rıdvan Uz
Çanakkale

Selcan Taşçı
Tekirdağ

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HALİL ULUAY (Kastamonu) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Muğla Milletvekili Sayın Selçuk Özdağ.

Buyurun. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Değerli milletvekilleri, bu kanuna "ret" oyu vereceğimizi bir kere daha deklare ediyoruz ve başka bir yol güzergâhına sizi götürmek istiyorum.

Yıl 1492, İspanya; Hristiyanlar tarafından Yahudiler diri diri ateşe atılıyorlar ve II. Bayezit İstanbul'dan gemiler gönderiyor. Bu gemilerle beraber 50 bin Yahudi Türkiye'ye geliyorlar, Osmanlı topraklarına geliyorlar. Bunlara "Sefarad Yahudileri" adını veriyorlar. Ardından İkinci Cihan Harbi meydana geliyor, Hitler, Almanya'da büyük soykırım yapıyor, 2,5 milyon Yahudi'yi öldürüyor, gaz odalarına gönderiyor; Türkiye bunlara sahip çıkıyor, Türkiye Cumhuriyeti devleti. Peki, ben nereye geleceğim? Şuraya geleceğim: Osmanlı'nın son dönemleri, 1855 yılında Manisa'da bir şahıs doğuyor, "Morris Eskenazi" diye birisi yani ismi "Musa" bu çocuk fakir bir aile çocuğu; baba da ırgat, tütün kırarak, pamuk toplayarak oralarda geçimlerini temin ediyorlar; hastalanıyor çocuk, ölümcül bir hastalığa yakalanıyor ve hastaneye götürüyorlar. Ayşe Hafsa Sultan adına yapılmış olan bizim şifahanemize geliyor ve şifahanemizde tedavi ediliyor ve ölümcül hastalıktan kurtuluyor. Kurtulduğu zaman baba para vermek istiyor, diyorlar ki: "Bu hastanede fakirlerden para almayız." Çocuk 8-9 yaşlarında ve bunu hiç unutmuyor, bunu unutmadığı gibi de buralardan gitmek istiyor, bir gemiye binip Amerika'ya gitmek istiyor fakat yanlışlıkla bindiği gemi İskenderiye'ye gidiyor. İskenderiye'de bir şahısla tanışıyor, tütünü bildiği için, pamuğu bildiği için tütün ve pamukla uğraşıyor, ardından da orada tütüncülük yapamayacağını anlayınca da abisiyle beraber Amerika Birleşik Devletleri'ne gidiyorlar. Orada, dünyanın en zengin kişilerinden biri hâline dönüşüyor. Hiç okuma yazma bilmediği hâlde

Amerika Birleşik Devletleri'nde sigara sanayisinde 1926 yılındaki o ekonomik krize kadar çok ciddi şekilde paralar kazanıyor. Bu paraları kazanırken de Türkiye'yi unutmuyor, Osmanlı'yı unutmuyor ve o doktorun adını unutmuyor ve soyadını alırken, adını alırken "Benim adım Moiz, doğru ama 'Morris' yapıyorum ve soyadımı da 'Şinasi' yapıyorum." diyor Doktor Şinasi'ye olan hürmetinden dolayı ve vasiyetine yazıyor, kendisi diyor ki: "Her yıl benim vakıflarımdan 1 milyon dolar gidecek, Türkiye'de, Osmanlı topraklarında bir hastane yapılacak, adına Morris Şinasi Hastanesi diyeceksiniz, çocuk hastanesi olacak ve buraya gelen her çocuk ücretsiz tedavi edilecek." Ta ki 1933'lü yıllardan itibaren...Şahıs öldükten sonra hanımına vasiyet ediyor, hanımına diyor ki: "Benim servetime sahip olabilirsin ama tek bir şartla, ben öldükten sonra Türkiye'ye gideceksiniz, bu hastaneyi yapacaksınız." Ve Türkiye'ye 1 milyon dolarla geliyor, her yıl bu paranın gelmesi lazım. Aradan yıllar geçiyor, Morris Şinasi Çocuk Hastanesi faaliyete geçiyor. Sonra hastanelerle ilgili iktidar partisinde bir yanlışlık yapılıyor, oraya Merkezefendi Hastanesi yapılıyor ve şehir hastanesi başka bir yere yapılıyor. Bunu yaparken de Morris Şinasi Hastanesinin adı kaldırılıyor, adı kaldırılınca da o vakıf diyor ki: "Artık adını kaldırdınız, size para yardımı yapmayacağız çünkü artık burası bir çocuk hastanesi değildir." Ardından Bülent Arınç devreye giriyor, Sayın Bülent Arınç'ın devreye girmesiyle beraber Sağlık Bakanlığı bu sene oraya o hastanenin tekrar yapılabilmesi için -çünkü çok eski bir hastane, restore edilmesi lazım ve güçlendirilmesi lazım- 140 milyon lira para ayırıyor; teşekkür ediyoruz kendilerine. Geçen gün Manisa'da bir etkinlik düzenlendi, Morris Şinasi belgeseli yapıldı ve burada Anemon otellerinin sahibi İsmail Akçura Bey -ki 30'a yakın oteli, oteller zinciri var- ve ardından Bülent Arınç'ın gayretiyle beraber Morris Şinasi kimdir, Yahudiler kimdir, bunlarla ilgili olarak bir değerlendirme yapıldı ve bu değerlendirmeye beraber, belgeselle birlikte... Ben buradan nereye geliyorum? Hem bir iyilik yoluna karşı bir iyilikle cevap... Ardından da nereye gidiyorum? O da Yahudi'ydi, Morris Şinasi de Yahudi'ydi, Aşkenazi'ydi ama İsrail de Yahudi, bugünkü İsrail'i yönetenler de Yahudi. Bizim Yahudilerle ve Musevilerle hiçbir problemimiz yok ama şunlarla problemimiz var: O günkü Yahudi iyiliğe iyilikle cevap veriyordu, bugünkü Siyonist Yahudiler, İsrail'i yöneten ve Amerika Birleşik Devletleri'ni yöneten Yahudiler ise bizim İkinci Cihan Harbi'nde yaptığımız iyiliğe karşı ve 1492 yılında II. Bayezit'in yapmış olduğu iyiliklere karşı -50 bin kişiyi ateşten kurtardık- şimdi ne yapıyorlar? Türkiye'yle uğraşmak istiyorlar. Onlar da Yahudi, bu da Yahudi'ydi. O nedenle, iyilik hiçbir zaman unutulmuyor.

Ben buradan Morris Şinasi Hastanesinin bir an önce açılmasını istiyorum ve oranın adı da şöyle olsun -Beynelmilel Morris Şinasi Hastanesiydi adı- Beynelmilel Morris Şinasi Psikiyatri Hastanesi olsun ve çocuklara da tedaviler ücretsiz olarak yapılsın diyorum. İnşallah, Hükûmet bu konuda daha çok gayret sarf eder. Sayın Arınç'a ve İsmail Akçura'ya da böyle bir etkinliği düzenleyerek vefakâr oldukları için; aynen Musa Eskenazi gibi, Morris Şinasi gibi iyiliğe iyilikle cevap verdikleri için de kendilerine teşekkür ediyorum. Bu noktada bütçeye para ayırdıkları için Hükûmete teşekkür ediyorum ve Hükûmete diyorum ki: Bir an önce güçlendirmeyi yapın. Morris Şinasi Beynelmilel Çocuk Psikiyatri Hastanesinin açılmasını hep beraber yapalım diyor, teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Edirne Milletvekili Sayın Mehmet Akalın. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

MEHMET AKALIN (Edirne) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle şunu açık ve net ifade etmek isterim: Trafik güvenliği elbette hayati bir meseledir ve özellikle insan hayatını doğrudan ilgilendiren hiçbir konuda kayıtsız kalmamız düşünülemez. Ancak önümüzde duran bu teklif, trafik güvenliğini artırmaktan çok, vatandaş cezalarıyla sindirmeyi amaçlayan bir anlayışın ürünüdür. Bu teklif adaletli bir trafik düzeni kurma iddiasıyla değil bütçeyi para cezalarıyla doldurma refleksiyle hazırlanmıştır. Bakınız, teklif tam 36 maddeden oluşuyor, neredeyse her maddede karşımıza çıkan tek çözüm var, ceza artırımı; bunlar 46 bin lira, 90 bin lira, 140 bin lira, 200 bin lira, 280 bin lira olarak böyle sıralanıyor. Sormak istiyorum: Bu ülkede trafik kazalarının sebebi gerçekten ceza miktarlarının düşük olması mıdır acaba yoksa denetimsizlik, plansızlık, plansız altyapı, yetersiz sürücü eğitimi ve keyfî uygulamalar mıdır? İktidar her alanda yaptığı gibi burada da kolaya kaçmaktadır, sorunun kaynağına inmek yerine vatandaş fahiş cezalarla karşı karşıya bırakmaktadır. Bu yaklaşım ne bilimseldir ne adildir ne de kalıcı bir çözüm üretebilir. Üstelik, bu cezalar, bakın, daha 2025 yılı Ocak ayında yüzde 43,93 oranında artırılmıştır, şimdi bunun üzerine yeniden astronomik artışlar getirilmektedir. Bunu açıkça söyleyelim; öngörülebilirlik ilkesinin ihlalidir bu, aynı zamanda fiilen bir ek bütçe yaratma girişimidir. Bugün sokaktaki vatandaş ne diyor biliyor musunuz? "Devlet beni korumuyor, bana tuzak kuruyor." diyor. Radarların nereye kurulduğuna bakalım; eğitimli yollara, ani fren gerektiren kavşaklara kuruluyor. Bunlar güvenlik tedbiri midir yoksa ceza üretme noktaları mıdır? Vatandaş artık kurala uymanın değil yakalanmamanın yollarını düşünmektedir. İşte bu, devlet-vatandaş ilişkisi açısından son derece tehlikelidir.

Değerli milletvekilleri, bu teklif yalnızca içeriğiyle değil usulüyle de sorunludur. Şimdi, değerli milletvekilleri, trafiği ilgilendiren bir kanun teklifi esas olarak İçişleri Komisyonunda görüşülmeliydi ama ne yapılmıştır? Adalet Komisyonuna gönderilmiştir; ikincisi, Plan ve Bütçe Komisyonu devre dışı bırakılmıştır. Yine, tali komisyonlar hiç toplanmamıştır. Yetmemiş, bayram arifesine sıkıştırılmış bir komisyon takvimiyle alelacele geçirilmek istenmiştir. Oysa yürürlüğe giriş için iki ay süre öngörülmektedir. Madem acil değil, bu acelecilik nedendir? Bakın, daha vahimi şudur: Bu teklif hazırlanırken tek bir sivil toplum kuruluşu, tek bir meslek odası, tek bir uzman dahi dinlenmemiştir. Trafik güvenliği masa başında değil, sahada sağlanır ama iktidar maalesef sahayı dinlemekten özellikle kaçınmaktadır.

Bir diğer önemli husus şudur: Teklifte yer alan bazı düzenlemeler Anayasa'nın 34'üncü maddesiyle yani toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkıyla çelişme riski taşımaktadır. Trafik düzeni bahanesiyle temel hak ve özgürlüklerin daraltılmasına asla izin verilemez.

Bakın, biz şunu açıkça söylüyoruz: Kuralsızlığa karşıyız ama keyfiliğe de karşıyız. Ceza olmalı, evet, olmalı ama orantılı, adil, belirli ve kaçınılmaz olmalı. Trafik güvenliği ceza makbuzlarıyla değil eğitimle, bilimle, altyapıyla, adil denetimle sağlanır. Biz vatandaş potansiyel suçlu gibi gören, bütçeyi ceza üzerinden planlayan bu anlayışı reddediyoruz. Bu gerekçelerle teklifin geneline hâkim olan cezalandırıcı, mali odaklı ve vatandaş-devlet güvenini zedeleyen yaklaşımı kabul etmiyoruz, çekincelerimizi Türk milletinin takdirine sunuyoruz.

Yüce Meclisi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 25'inci maddesinde geçen "şarttır" ibaresinin "zaruridir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Sümeyye Boz
Muş
Vezir Coşkun Parlak
Hakkâri

Dilan Kunt Ayan
Şanlıurfa
Gülderen Varli
Van

Celal Fırat
İstanbul
Zülfü Uçar
Van

Adalet Kaya
Diyarbakır

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HALİL ULUAY (Kastamonu) - Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Diyarbakır Milletvekili Sayın Adalet Kaya.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ADALET KAYA (Diyarbakır) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli vekiller, aylardır görüşe görüşe bitiremediğimiz Karayolları Trafik Kanunu maddelerini konuşmaya devam ediyoruz. İktidar da hazırladığı bu tekliften memnun değil ki bir türlü bu teklifin geçmesi, yasalaşması mümkün olmadı. Tabii, sayın vekiller, memnun değilseniz geri çekebilirsiniz çünkü bu yasanın genel olarak pek çok orantısızlık içerdiğini söyleyebiliriz.

Üzerinde söz aldığım madde telefon ve haberleşme cihazlarıyla araç kullanımını yasaklıyor. Kuralın ilk ihlalinde 10 bin lira, ikinci ihlalde 20 bin lira ceza öngörüyor. Buna bir itirazımız yok ama teklif genelinde bazı maddelerde caydırıcılığı sağlamak adına cezalarda yapılan fahiş artışlar hak ve özgürlükler ile trafik güvenliği arasında asla denge kurmuyor.

AKP iktidarında her şeyin orantısı kaçtı; gerçek enflasyon karşısında maaşlara yapılan artışlar orantısız, yurttaşların gelirin kıyasladığınızda konut kiralari orantısız, verilen cezalar hepten orantısız.

Bakın, saçlarını örerek Rojava'da Kürt kadınlara yapılan insanlık dışı saldırılara karşı duruyorlar diye yurttaşları gözaltına alıyor, tutukluyor hatta görevden uzaklaştırıyorsunuz. Geçen hafta İzmir'de 16 yaşında bir kız çocuğu saçını ördü diye tutuklandı ama gelin görün ki eğitimden sağlığa, ekonomiden yargıya yapılan her iş ve hizmet ayrımcılık ve rantla şekilleniyor, kamu yararı Hak getire. Ama bu Meclisin içerisinde stajyer çocukları, dün saçını ördü diye tutuklanan çocukla aynı yaştaki kız çocuklarını istismar ettikleri için yargılanan 4 Meclis personeli "Kaçma şüphesi yok." denilerek tahliye edildi. Şimdi, böyle bir düzende ülkede adil bir hukuk düzeninden kim söz edebilir, söz etmek mümkün müdür? Bu iktidarın yönetim anlayışında, hizmet dağılımında, denetim mekanizmalarında kantarın topuzu çoktan kaçmış durumda.

Bakın, seçim bölgem Diyarbakır'dan örnek vermek istiyorum: Rüşvet ve yolsuzluk iddialarıyla anılan Diyarbakır Vakıflar Bölge Müdürlüğü son dört yılda kapıları halka ve esnafa değil sadece belirli bir çıkar çevresine açmış durumda. Esnaf ekonomik krizin altında ezilirken vakıf taşınmazlarında kiracı olan esnaftan yüzde 300'ü aşan kira artışları isteniyor. Halkın cebindeki son kuruşa göz dikerken ihaleleri şeffaflıktan uzak bir şekilde sürekli aynı 2 firmaya, 2 inşaat şirketine, Ayata ve Metin İnşaata pay ediyor. Kurum yöneticilerinin görev süresi içindeki mal varlığı artışları ayyuka çıkmış durumda. Konuyla ilgili Kültür ve Turizm Bakanlığına bir soru önergesi ilettim, bu kürsüden de sormak istiyorum: Sayın Bakan, vakıf kaynakları Diyarbakır halkının mıdır yoksa bir avuç rantıye grubunun mu? Kurumu en son ne zaman denetlediniz? Mal varlığı şaibeli biçimde artan kurum personeli hakkında soruşturma açtınız mı? Elde ne var diye baktığımızda; cezalarda orantısızlık, hizmette adalet, yönetimde şeffaflık kalmadığını görüyoruz. Esnafı fahiş bir zamlarla ezmek, adrese teslim kamu ihalesi dağıtmak rantçı bir zihniyetin ürünüdür. Bu ayrımcı, rantçı yönetim anlayışına karşı Diyarbakır halkının hakkını savunmaya, her platformda bu usulsüzlüklerin hesabını sormaya devam edeceğiz.

Bir konudan daha bahsetmek istiyorum son olarak. Diyarbakırlılara günlerce mağduriyet yaşatan yönetim zafiyetine değinmek istiyorum. Diyarbakır Havalimanı kışın ortasında ILS sistemi bakıma alınıp devre dışı bırakıldı. Yedek bir planlama yapmadan ana pisti kapattığınız için, kar yağışlı geçen ocak ayında yüzlerce uçuş iptal edildi, hastalar aylarca sıra bekledikleri doktor randevusunu kaçırdılar; öğrenciler sınavlarını, derslerini kaçırdı; çalışanlar işine yetişemedi. Konuyla ilgili Diyarbakır Barosu suç duyurusunda bulundu, bizim de konunun takipçisi olacağımızı buradan ifade etmek istiyorum, belirtiyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 25'inci maddesinde yer alan "uç veya daha" ibaresinin "uç ya da daha" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül
Aydın
İnan Akgün Alp
Kars
Cumhur Uzun
Muğla

İsmail Atakan Ünver
Karaman
Ömer Fethi Gürer
Niğde
Müzeyyen Şevkin
Adana

Turan Taşkın Özer
İstanbul
Gizem Özcan
Muğla
Hasan Öztürk
Bursa

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HALİL ULUAY (Kastamonu) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Bursa Milletvekili Sayın Hasan Öztürk. (CHP sıralarından alkışlar)

HASAN ÖZTÜRK (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve ekranları başındaki vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Balkanların ve Bursa'mızın "Mümin aga"sı Bursa BAL-GÖÇ'ümüzün Kurucu Başkanı, Bulgaristan'da yaşayan Türklerin kimlik ve varlık mücadelesinin öncüsü, sesi 19'uncu Dönem Bursa Milletvekilimiz merhum Mümin Gençoğlu'nu aramızdan ayrılışının 33'üncü yılında saygıyla, rahmetle ve şükranla anıyorum.

Trafik kazaları her yıl binlerce ailenin hayatını geri dönülmez biçimde değiştiren toplumsal bir sorun. "İstatistik" dediğimiz şey ise hayatın kısaltılmış halidir. Dolayısıyla trafik kazalarını yalnızca sayılarla anlatmak gerçeği eksiltmektir. Her ölüm rakamı, bir ailenin kaybolan, bu milletin eksilen umudu ve evden eksilen bir ışıktır ve bizlerin asıl sorumluluğu, istatistiklere dönüşen hayatları sıradanlaştırmamaktır.

Seyir hâlinde cep telefonu kullanımı çağımızın en yaygın tehlikelerinden biridir. Gürültü çıkarmaz ama tam da bu sessizliğiyle hayatı paramparça edebilir. Direksiyon başındaki sürücü gözünü ekrana indirdiği anda yoldan kopar ve işte, kazalar bu kopuş anında meydana gelir. Araç kullanırken telefonla konuşmak sürücünün dikkatini tamamen dağıtmakla beraber mesaj ise onu fiilen trafikten koparmaktadır. Buna rağmen bu davranışın toplumda hâlâ bu denli yaygın olması, bireysel dikkatsizlikten çok, kamusal caydırıcılığın yetersizliğine işaret etmektedir. Bu nedenle, yapılan bu kanun değişikliği teklifi kıymetlidir. Ancak kanunun geneline baktığınızda, Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cezalarla kendine yeni bir gelir kapısı yaratmaya çalıştığını görmekteyiz. Buradan hatırlatmak isterim ki önemli olan, parasal yaptırımlardan gelir elde etmek değil kamunun güvenliğini ve insanlarımızın can güvenliğini sağlamaktır. Kademeli ceza sistemi hukuken adaletsizliğin terazisine uygun olabilir, oysa ceza tolere edilebildiği ölçüde işlevini yitirir, caydırıcılık ise rahatsız ettiği ölçüde anlam kazanır. Kurala uymamanın yaptırımı ağırlaşmadıkça kuralın saygınlığı tesis edilemez. Ceza uygulanıyor ama sonuç doğurmuyorsa bu ne caydırıcı olur ne de adalet duygusunu güçlendirir. Dolayısıyla burada mesele para meselesi olmamalıdır; mesele devletin verdiği mesajdır, devlet "Bu davranış kabul edilemez." diyorsa bu yalnızca sözde değil güçlü ve etkili uygulanabilir yaptırımlarla gösterilmek zorundadır. Özellikle toplu taşıma araçlarında şoförler, kamu araçlarında tır, kamyon gibi ağır vasıta kullanan araçlardaki yaptırımlar daha da fazla denetlenmeli ve ağır olmalıdır çünkü hem mesleki sorumlulukları vardır hem de olası bir kazanın etkisi çok daha ağır olmaktadır. Kural ihlallerini tespit etmek, şoförleri kontrol etmek için ise araç içi denetim mekanizmalarını da geliştirmek gerekir. Dolayısıyla İsviçre'de kural ihlali yapan sürücüyü mal varlığı oranında ceza kesiliyorsa, Norveç'te hapis cezası dahi verilebiliyorsa Mehmet Şimşek'in isteği bu kurallara uyulması değildir, trafik cezalarından gelecek kaynaktır. 2024 yılında 20 milyar TL trafik cezası toplanması hedeflenmiş, 44 milyar lira tahsil edilmiş. 2025 hedefi 55 milyar lira, ilk dört ayında 55 milyar liraya ulaşılmış; hedef yüzde 26 aşılmış. Geçen sene trafik cezalarından 69,5 milyar lira tahsil edilmiş. 2026 bütçesinde ise bu rakam 93 milyar lira. Buradan ne anlıyoruz? Cezalarla sorun çözülüyor; çözülmek yerine, toplanan para artıyorsa suç da artıyor anlamına gelir. Ayrıca iktidar da "Vatandaş hata yapsın da biz de ceza keselim." derdinde görülür. Bunu vatandaşın da bizim de gördüğümüzü, sizin de görmemiz gerektiğini belirtiyorum iktidar sahipleri. Trafik kazalarının büyük bir bölümü ihmalin normalleştirilmesinin ve caydırıcılığın zayıflatılmasının sonucudur. Biz burada aslında "Bana bir şey olmaz." anlayışını yok etme derdinde olmalıyız. Çünkü trafikte bir kişinin dikkatsizliği o anda orada bulunan herkesin hayatını etkiliyor ve herkesin hayatını riske atıyor. Bir mesaj, bir bildirim, bir arama hiçbir insanın hayatından tabii ki daha değerli asla olamaz. Bu nedenle bu düzenleme önemlidir ancak trafikte yaşanan ihlallere karşı tavizsiz bir devlet iradesi ortaya konulmalıdır. Kamusal güvenlik yarım tedbirle sağlanamaz. Trafik cezaları bir ülkenin gelir kaynağı olarak da görülemez diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

25'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

26'ncı madde üzerinde 3'ü aynı mahiyette olmak üzere 4 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Okutacağım ilk 3 önerge aynı mahiyette olduğundan bunları birlikte işleme alacağım.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 26'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Emin Ekmen
Mersin
Şerafettin Kılıç
Antalya

Selçuk Özdağ
Muğla
Cemalettin Kani Torun
Bursa

Elif Esen
İstanbul
Mustafa Kaya
İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Sümeyye Boz
Muş

Dilan Kunt Ayan
Şanlıurfa

Celal Fırat
İstanbul

Vezir Çoşkun Parlak
Hakkâri
Sırrı Sakık
Ağrı

Gülderen Varlı
Van

Zülküf Uçar
Van

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Yüksel Selçuk Türkoğlu
Bursa
Yüksel Arslan
Ankara

Ayyüce Türkeş Taş
Adana
Rıdvan Uz
Çanakkale

Selcan Taşcı
Tekirdağ

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HALİL ULUAY (Kastamonu) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Kaya. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

MUSTAFA KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; grubumuz adına 26'ncı maddede söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle sizleri saygıyla selamlıyorum.

26'ncı madde, tabii, emniyet kemeri ve motosiklette kask kullanımıyla alakalı bir madde, dolayısıyla bununla ilgili konuşacağım. Maddenin açıklamasında ifade edilen şöyle bir gerekçe var, deniyor ki: "Trafik zabıtasınca yapılan emniyet kemeri denetimlerinde 2024 yılında bir önceki yıla göre yüzde 44 oranında, uygulanan cezalarda ise yüzde 87 oranında artış olduğu gözlemlenmiştir."

Şimdi, sorunu, artışı bu şekilde tespit ediyor, sonra da bu sorunun çözümünün cezaları artırmakta olduğuna dair bir yol haritası önümüze koyuyor. Mesela, 2024 yılında 690 lira, 2025 yılında 993 lira, 2026 yılında yeni değerlendirme oranıyla beraber 1.246 lira, şimdi bu kanun geçerse 2.500 lira olacak diye bir yol haritası var. Peki, bir de aynı zamanda burada bir yıl içerisinde 4 sefer kural ihlali olursa bu kural ihlalinde ehliyetin geri verilmiş süreciyle ilgili de bir değerlendirme yapılmaya çalışılıyor. Şimdi, bu aslında bir anlamda vergi tahsildarlığından başka bir şey değil. Sorunu tespit etmiş; sorunda kask kullanımı, emniyet kemeri kullanımının arzu edildiği seviyelerde olmadığı söyleniyor ama gel gör ki yine vergiyi artırarak, cezayı artırarak bir anlamda bunu, sorunu çözeceğini zannediyor. Yani asgari ücretlinin araca ulaşma imkânı çok mümkün değil biliyorsunuz ama hani bir kriter olsun diye ifade edeyim, ceza 2.500 lira, asgari ücret 28 bin lira yani gelirin yüzde 8-9'u civarında. Almanya'yla kıyasladığınızda emniyet kemeri takmadığında 30 euro, eğer Türkiye'yle kıyaslıyorsanız Almanya'daki insanın 80 euro ödemesi gerekirken maalesef Türkiye'deki cezalar bu anlamda yüksek ama size bir teklifim var, o teklif de şu: Japonya sıfır ceza uyguluyor, sıfır yen alıyor. Peki, ne yapıyor bunun üzerinde? Ceza puanı uygulaması yapıyor. Ceza puanı uygulamasıyla birlikte Japonya aslında çok daha sağlıklı, eğitimi merkeze alan bir mantıkla hareket ediyor. Burada da bu sıfır yen ne demek? Yani sıfır yen, adam bir suç işlemiş, ceza puanını normalde 15-20 yapmış, o 20'yle beraber yıl içerisinde bu ceza puanı belli bir noktaya ulaşırsa sonuç itibarıyla o kişi ehliyetini maalesef kaybetmiş oluyor ve bunu geri almak da onun için çok daha zor.

Değerli arkadaşlar, başka bir noktayı da dikkatlerinize sunmak istiyorum: Türkiye'de araçların yaş ortalaması 14,2 yani demek ki 14,2 yaş ortalaması var, Anadolu'da bu, 18-20'yi buluyor. Dolayısıyla 18-20 yaşındaki araçlarla kendi evinde, köyünde, şehrinde, kasabasında kendi yolunu, kendi işini yapmaya çalışan insanlara bu ceza uygulaması adil olmayabilir. Dolayısıyla bu, sorunun tam anlamıyla çözülmesine katkı sağlamayabilir, bunu buradan ifade etmek istiyorum. Yani burada çok net olarak şunu söylemem gerekir: Burada sorunun çözümünün sadece cezaların artırılmasında olduğuna dair bir ifade var ki bu, maalesef yine bir dahaki sene de aynı sorunlarla karşı karşıya kalacağımızı gösteriyor. Mesela, burada ne yapılabilir? Biraz önce değerli vekilimiz de söyledi, gelir seviyesine göre bir ceza uygulaması olsa belki bu daha caydırıcı olabilir, bu yapılabilir. Yani bir iş adamına, bir holding sahibine uyguladığınız ceza ile sıradan bir vatandaşımıza, Anadolu'daki bir insana uyguladığınız ceza aynı olursa son tahlilde burada asıl yükü sırtlanan Anadolu'daki insanımız veya dar gelirli insanlarımız olacaktır, bunu da bu şekilde ifade etmek istiyorum.

Ayrıca, değerli arkadaşlar, şunu da söylemek istiyorum: Bunu belki bilmiyorum daha önce teklif eden oldu mu ama üzerinde bayağı kafa yordum, Sayın Bakan Yardımcısı da burada, umarım bir katkısı olur. Şimdi, eğitim yapılmasının zor olduğuna dair bir kanaat var. Yani "Biz, evet, hata işleyenlere, yanlış yapanlara bir eğitim süreci yürüteceğiz; fiziki olarak onları karşımıza almamız mümkün değil, nasıl olacak da bunları cezalardan caydıracağız?" gibi bir endişe varsa benim teklifim şudur: Şu anda bazı büyükkelçilikler vize uygulamalarında on-line mülakat, bir kişiyi belli bir dakika, belli bir saat...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen tamamlayın.

MUSTAFA KAYA (Devamla) - Teşekkür ediyorum.

...boyunca o kişiyi karşısına alarak mülakat yapıyor; vize verip vermeyeceğine on-line mülakatlarla, görüşmelerle karar veriyor Sayın Bakan Yardımcısı. Eğer derdimiz bizim burada, burada ifade edildiği gibi vergi tahsil darlığı değilse, ceza merkezli bir anlayışla, para toplama merkezli bir anlayışla hareket etmiyorsanız o zaman yapmanız gereken şey çok açık, bunun yolu var; hata yapan, emniyet kemeri kullanmayan, kask kullanmayan insanlara on-line, e-devlet sistemi üzerinden belli yaptırımlar uygulayabilirsiniz. Ayrıca, kask takmayan insanlara şu şartı getirebilirsiniz, diyebilirsiniz ki: "Kask takmadın, sertifikalı kaskı al, belli bir süre içerisinde taktığını bana ispat et sende ceza almayacağım." Bu da bir çözümdür. Bu da insanların olayın hayati boyutunu anlamalarına daha çok katkı sağlar diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Ağrı Milletvekili Sayın Sırrı Sakik.

Buyurun.

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Sayın Başkan, sevgili arkadaşlar; herkese iyi akşamlar. "..."⁴

Sevgili arkadaşlar, biz Kürtler vallahi bu olup bitenleri büyük bir hayretle izliyoruz. Öyle bir şey oldu ki, bu ülke suç üretmekte o kadar yetenekli ki bir saç örgüsünden kocaman bir suç örgütü yaratmaya başladı. Şam'da katlettikleri kadının saçı kesildi diye kadınlar örgütlü bir şekilde saçlarını örmeye başlayınca Türkiye'de felaketler başladı. Oysaki o katil, Şam'da Şam yönetimi onu aldı yargıladı, "İnsanlığa karşı suç işliyorsunuz." dedi ama ne hikmetse benim ülkem saç örmeden bir suç örgütü yaratmaya başladı ve masum insanları gecenin geç saatinde operasyonlar yaparak gidip evlerinden aldılar. Bunlardan birisi 16 yaşındaki İzmir'de bir lise öğrencisi. Polisler gidiyor, evi basıyorlar, terör estiriyorlar ve alıp götürüyorlar, arkasından tutukluyorlar bunu. Bugün de itiraz edildi, avukatlar, savcı ve yargıçlar... Burada itiraz reddediliyor ve bu 16 yaşındaki çocuk hâlâ cezaevinde. Oysaki bu ülkede 15 milyon insan suç batağında, uyuşturucu batağında, çocuklar dışarıda cinayetler işliyor ama hiç kimsenin sesi çıkmıyor ve sosyal medyada birkaç insan "Kürtleri öldürelim." diyor -binlerce böyle hakaretler var- birkaç genç kız ama bunlarla ilgili bir tek işlem yok. Sonra barolar suç duyurusunda bulununca bunlar ifadeye çağırılıyor. Şimdi, ben buradan yargıçlara sesleniyorum: Bakın, Kocaeli'de bir hemşire saçlarını ördü diye terör estirdiniz. Şimdi, ey Kocaeli ilinde Valilik yapan, orada görev yapan savcı, İl Emniyet Müdürü, orada Sağlık Müdürü... Ne olmuştu? Gecenin geç saatinde İstanbul'a operasyonlar yapıyorsunuz, kızın bulunduğu eve gidiyorsunuz, orada kızı alıp, o hemşireyi alıp ters kelepçe yapıyorsunuz ve alıp getiriyorsunuz Kocaeli'ye ve gece terörle mücadelede kalıyor. Şimdi size soruyorum: Ya, Vali, siz nasıl bir insansınız? Ey savcı, sen nasıl bir insansın? Hem İzmir'deki savcıya sesleniyorum hem de Kocaeli'deki savcıya sesleniyorum: Burada nerede bir suç var? Nedir bu Kürt düşmanlığınız? Nedir bu Kürt halkına karşı bu kadar öfkeniz, kininiz? Vallahi biz bunları reddediyoruz, kabul etmiyoruz. Böylesi bir iklim, böylesi bir uygulamayla siz bu topraklarda barış marış sağlayamazsınız. Söyledim, buradaki Kürt'le mücadele, dışarıdaki Kürt'ü vurmakla Kürt sorununu çözemezsiniz. Ne oldu? Bakın, bugün Londra'da yayın yapan Mecelle dergisi, Suudi Arabistan'ın finansıyla yayın yapan bir dergi, önemli de bir dergi ve şöyle bir iddiası var: Şam yönetimi ve Kürtler bir uzlaşma sağladılar, geldiler, bir noktada buluştular. Ama 22 Aralıkta buradaki yetkililer alelacele neden Şam'a gittiniz, neden Şam yönetimine müdahale ettiniz? Dönüp dediniz ki: "Biz kabul etmeyiz, Kürtlerin demokratik haklarını asla kabul etmeyiz." Ve sonra dönüp diyorsunuz ya: "Şam bağımsızdır." Vallahi Şam bağımsız falan değil, orada fitne fesatlığın yuvasını bizzat siz yapıyorsunuz. O yetmiyor, bugün Dışişleri Bakanı "Şam'da sorun çözüldükten sonra -yani baskı, şiddetle- sıra Kuzey Irak'ta olacak..." E, hani Kürtlerle barışıyordunuz? Demek ki barışınız koca bir yalan. Kürtler sizin bu politikalarınızı reddediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SIRRI SAKİK (Devamla) - Biz bu politikalarınızı kabul etmiyoruz. Bu politikalarınızı kabul etmediğimizi yüz kez size söyledik. Bu mantıkla sorunları çözemezsiniz, bu mantıkla Türkiye'nin barışını sağlayamazsınız, bu mantıkla sizin buradaki bütün halkların kimliklerini kabul etmek gibi bir derdinizin olmadığını görüyoruz. Sorunu dönüp dolaştırıp "Efendim, Terörle Mücadele Yasası'nda şu değişiklik, İnfaz Yasası'nda şu değişiklik"le bu işler olmaz. "Efendim, kayyum... Ahmet göreve gitsin." Zaten Ahmet'in görevini gasbetmişsiniz. Bu bir lütuf mudur? Kürt'e sunduğunuz çözüm bu mudur? Bunların hiçbirinin doğru olmadığını söylüyoruz, sizi gerçek bir müzakereye davet ediyoruz, Kürt halkının demokratik haklarını kabul etmenizi istiyoruz; gerisi yalan, dalaveredir.

İyi akşamlar diliyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde üçüncü konuşmacı Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Değerli milletvekilleri, sözlerime başlamadan önce, 10 Şubat 2021 tarihinde Kuzey Irak'ın Gara bölgesinde hain terör örgütü PKK tarafından şehit edilen Malatyalı Semih Özbey ve 12 askerimizi şahadetlerinin seneidevriyesinde rahmet ve minnetle anıyorum; aziz ruhları şad, mekânları cennet olsun.

Bugün görüşmekte olduğumuz trafik düzenlemesi kapsamında araçlarda güvenli seyahat etmenin temin edilmesi için uygulanması planlanan yaptırımlar da var. Bunların en önemlisi de 15 yaş altındaki çocukların araç içinde uygun çocuk bağlama sistemiyle korunmaması hâlinde sürücüyü 5 bin liralık idari para cezası verilmesini öngören düzenlemedir. Bu, teknik bir trafik tedbiri olmanın ötesinde aslında çok daha büyük bir gerçeği hepimizin gözünün önüne sermektedir. Devletin en önemli görevi çocukları korumaktır. Evet, bir çocuk araç içinde kesinlikle korunmalıdır; bu doğrudur, gereklidir ve yerindedir ancak sormamız gereken asıl soru şudur: Devlet çocuklarını sadece araç içinde mi koruyacaktır yoksa hayatın her alanında da koruyabilecek midir?

Değerli milletvekilleri, bugün Türkiye'de yaklaşık 22 milyon çocuk yaşamaktadır yani bu ülkenin her 4 vatandaşından 1'i çocuktur ancak aynı Türkiye'de her yıl yaklaşık 200 bin çocuk suça sürüklenmektedir. Bu, her gün ortalama 500'den fazla çocuğun suça temas etmesi anlamına gelmektedir. Bu çocuklar kesinlikle doğuştan suçlu değildir; bu çocuklar ihmal edilmiştir, bu çocuklar korunamamıştır, bu çocuklar sosyal devletin koruyucu şemsiyesini yeterince hissedememiştir. Daha da acı olan bir gerçek vardır: Türkiye'de her yıl yaklaşık 300'den fazla çocuk şiddet sonucu hayatını kaybetmektedir yani neredeyse her gün 1 çocuğumuzu şiddete kurban vermekteyiz. Şimdi soruyorum: Bir çocuk araç koltuğunda korunmadığında 5 bin lira ceza kesmek doğruysa o çocuğu şiddetten, suçtan ve istismardan koruyamamanın bedeli nedir acaba? Bunun sorumluluğu kimdedir?

Değerli milletvekilleri, çocukları sadece trafik kazalarından değil suçtan, istismardan ve terör örgütlerinden de korumak zorundayız. Hepinizin bildiği gibi, bölücü terör örgütü PKK yıllardır çocukları hedef almakta, kandırmakta, istismar etmekte ve kendi kirli amaçları doğrultusunda kullanmaktadır. Bu örgüt, çocukların hayatını çalan, çocukları annelerinden koparan, çocukluğu yok eden bir yapıdır ve bugün bu kürsüden açıkça bir kez daha ifade etmek isterim ki çocukları korumaktan bahsederken çocukların katledilmesinden sorumlu bir terör örgütü ele başına umut dağıtmak, ondan bir barış güvercini yaratmaya çalışmak bu milletin vicdanında asla kabul edilecek bir durum değildir. Bir tarafta araçta çocuğunu korumadığı için vatandaşa ceza kesen bir devlet anlayışı, diğer tarafta binlerce insanın, askerimizin, polisimizin ve çocuklarımızın hayatına kastetmiş bir terörist için af ihtimalinin konuşulması; işte bu, millet vicdanında derin bir çelişki yaratmaktadır. Çocuklarımızı korumak istiyorsak önce çocuk katillerine karşı

net, kararlı ve tavizsiz bir duruş sergilemek zorundayız. Devletin görevi çocukları korumaktır; devletin görevi çocuk katillerini affetmek değil, adaletin tecellisini sağlamaktır; devletin görevi çocukların geleceğini güvence altına almaktır.

Değerli milletvekilleri, bir çocuk araç içinde kemerle korunurken sokakta suç örgütlerinin eline düşüyorsa, bir çocuk araç koltuğunda güvenlik altına alınırken terör örgütlerinin hedefi hâline geliyorsa burada eksik olan sadece bir trafik tedbiri değil bütüncül bir devlet iradesidir. Biz, çocuklarımızı sadece araç koltuklarında değil hayatın her alanında korumak zorundayız; onları suçtan korumak zorundayız, onları şiddetten korumak zorundayız, onları terör örgütlerinden korumak zorundayız çünkü çocuklarımız bu milletin geleceğidir, çocuklarımız Türkiye Cumhuriyeti'nin yarınlardır. Hiç kimse bu milletin evlatlarının hayatına kastedenleri meşrulaştıramaz, hiç kimse çocuk katillerinin affını bu millete kabul ettiremez. Bu sorumluluk bilinciyle çocuklarımızı sadece trafik düzenlemeleriyle değil güçlü bir devlet iradesi, kararlı bir terörle mücadele anlayışı ve kapsamlı sosyal politikalarla korumamız gerektiğini ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 26'ncı maddesinde yer alan "aşağıdaki şekilde" ibaresinin "aşağıdaki gibi" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül
Aydın
Müzeyyen Şevkin
Adana
Turan Taşkın Özer
İstanbul

İsmail Atakan Ünver
Karaman
Mahmut Tanal
Şanlıurfa
Gizem Özcan
Muğla

Cumhur Uzun
Muğla
İnan Akgün Alp
Kars
Ömer Fethi Güner
Niğde

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SAFFET BOZKURT (Zonguldak) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Şanlıurfa Milletvekili Sayın Mahmut Tanal. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

Tabii, Ceza Kanunu'nun temel amacı orantılı olmalı, ölçülü olmalı ve aynı zamanda hâkim güvencesinde olmalı. Bu trafik cezalarıyla ilgili ilk önce devletin iğneyi kendisine batırması lazım, ondan sonra vatandaşa bu cezayı kesmesi gerekir. Baktığımız zaman, Türkiye'deki genel uygulama -otobanlara bakın, yollara bakın- radar uygulaması 50 santim ancak bir yükseklik, mesafede konuluyor; sizin 60, 70, 80 veya 100 kilometre gittiğiniz bir hızla 35, 40 veya 50 santimlik radar uyarısını görebilme imkânınız yoktur. Radar uygulamasını, eğer o uyarıyı göremiyorsanız yetkililer vatandaşına pusu kurmuş demektir. Kim kime pusu kurar? Terör örgütleri pusu kurar. Devlet vatandaşına pusu kurar mı? Eğer pusu kurulmayacaksa o zaman o radar uygulamasının en az 2-3 metre yükseklikteki o yol tabelalarının yüksekliğinde konulması lazım ki sürücü onu görebilsin, birinci sıkıntı bu.

İkincisi sıkıntı, örneğin Viranşehir ile Siverek arasındaki yolda 2 aracın yan yana geçmesi o kadar riskli ki dar yani teknik anlamda standartlara uygun değil, Ceylânpınar-Suruç aynı şekilde, Ceylânpınar-Kızıltepe aynı şekilde, Şanlıurfa-Suruç ölüm yolu aynı şekilde; buna baktığımız zaman gerçekten burada bir kamu hizmeti kusuru var. Ama dünyada bu kadar para cezası olan yer... Madem suç, gerçekten trafik kazalarıyla bu kötü sürücülerle kazaların olmaması için mücadele etmek istiyorsak, caydırmak istiyorsak caydırmanın temeli hürriyeti bağlayıcı cezadan geçer ama "Yok." diyorsunuz siz: "Biz hürriyeti bağlayıcı cezada bizim cezaevinde kaplayacak, yatıracak yerimiz yok, biz ona para da harcamayalım. Bütçenin paraya ihtiyacı var. Biz bütçeyi dolduralım." Bunun adı aslında kanuna karşı hiledir. Trafik cezalarıyla bütçeyi doldurmak ne kadar hukuken doğrudur, hukuken hiçbir doğru yönü yoktur.

Burada bir olay daha var. Değerli hocamız da burada, profesör hocamız yani bu işin de uzmanlarından. Yani değerli hocam, bu kadar yüksek miktarda para cezası kesilirken bir hâkim güvencesinde olur. Yani memurun "Efendim, ben tespit ettim, gözlem ettim, senin plakan okunmuyordu..." Plakanın o anda çamurlu bir yoldan geçilmesi vesairesi, plakanın okunmaması yani Allah rızası için buna bu kadar para cezası verilmesini gerektirir mi? Gerektirmez. Yani bunun o aşamada, siz kendiniz de araç kullandığınız zaman yağmurlu havada, karlı havada plakanızın kirlenip kirlenmediğini vesairesini görebiliyor musunuz? Bu neyi artırır biliyor musunuz? Bu rüşveti artırır, rüşveti. Siz kalkarsanız, 100 bin lira, 70 bin lira, 80 bin lira, 50 bin lira para cezasını keserseniz vatandaş, trafik polisine diyecek ki: "Kardeşim, sen bana 50 bin lira, 60 bin lira ceza kesme, al sana 5 bin lira, al sana 10 bin lira." Bu ülkede rüşveti meşru hâle getireceksiniz, çoğaltacaksınız siz bunu. Devletin asıl amacı rüşveti yaygınlaştırmak değil rüşveti kökünden kurutmaktır ama siz bunun yolunu açacaksınız, bir.

Ben öğretmen okulu mezunuyum. Öğretmen okulu mezunlarına deniliyordu ki: "Solcular yetişiyor..." Bir tane Millî Eğitim Bakanı çıktı dedi ki: "Biz en iyisi -bu okullarda solcular yetişiyor diye- bu okulları kapatalım."

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Ben de öğretmen okulluyum.

MAHMUT TANAL (Devamla) - Sizin de yaptığınız bu; efendim, biz en iyisi komple bu trafik cezalarını çok yüksek keselim, vatandaş kurallara... Kurallara uymanın yolu... Size ben şunu söyleyeyim: Şu anda eğitim verilen dershaneler var ya, esasen gidin orada ne eğitim veriliyor; Millî Eğitim orayı denetliyor mu, Emniyet orayı denetliyor mu? Denetimi yapmazsanız, kontrolü yapmazsanız bu şekilde bunun adı -dolaylı yöntemlerle- efendim bizim paramız yok, biz vergi cezalarıyla kasayı doldurmaya çalışıyoruz... Kasayı doldurmaya çalışıyorsunuz fakat arkadaşlar, biraz tutumlu olmanız lazım; bakanların hepsi şatafatlı yaşıyor ya.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen tamamlayın.

MAHMUT TANAL (Devamla) - Ben Değerli Başkanımı yormayayım.

Teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum.

İyi akşamlar. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

26'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.19

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 21.32

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: İbrahim YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar), Nermin YILDIRIM KARA (Hatay)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58'inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

27'nci madde üzerinde 3'ü aynı mahiyette olmak üzere 4 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Okutacağım ilk 3 önerge aynı mahiyette olduğundan bunları birlikte işleme alacağım.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 27'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Emin Ekmen
Mersin

Selçuk Özdağ
Muğla

Elif Esen
İstanbul

Şerafettin Kılıç
Antalya

Cemalettin Kani Torun
Bursa

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Sümeyye Boz
Muş
Zülküf Uçar
Van

Dilan Kunt Ayan
Şanlıurfa
Vezir Coşkun Parlak
Hakkâri
Ayten Kordu
Tunceli

Celal Fırat
İstanbul
Gülderen Varlı
Van

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Ayyüce Türkeş Taş
Adana
Yüksel Selçuk Türkoğlu
Bursa

Selcan Taşcı
Tekirdağ
Şenol Sunat
Manisa

Yüksel Arslan
Ankara
Rıdvan Uz
Çanakkale

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SAFFET BOZKURT (Zonguldak) - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Bursa Milletvekili Sayın Cemalettin Kani Torun. (YENİ YOL ve CHP sıralarından alkışlar)

CEMALETTİN KANİ TORUN (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Komşumuz Suriye'de hükûmet ile SDG arasında imzalanan 30 Ocak Antlaşması'ndan memnuniyet duyuyorum. Bu vesileyle, imza sahiplerini, katkı sağlayanları, barıştan ve diyalogdan vazgeçmeyenleri, çatışmadan kaçınan tüm tarafları tebrik ediyorum. Bazı maddeleri uygulamaya geçen ve şimdiye kadar uygulamada ciddi bir sorunla karşılaşılmayan bu anlaşmayla hem Suriye'de uzun zamandır oturtulmaya çalışılan yeni düzende hem de ülkemizde hep birlikte yürütmeye çalıştığımız barış ve kardeşlik sürecinde açılan uzun bir parantez kapanmış oldu.

Suriye'de özellikle son bir yılda yaşananlar bizler için önemli mesajlar barındırmaktadır. Şara yönetiminin bir uluslararası statü kazanmaya aday olduğunu ancak Suriye'deki tüm toplulukları barındıran bir yönetim inşa edilmeden tam bir meşruiyete ulaşamayacağını görüyoruz. Yapılan anlaşmanın titizlikle uygulanması, verilen sözlerin karşılıklı olarak yerine getirilmesi, Suriye'de artık bir seçim takviminin belirlenmesi ve en önemlisi Kürtlerin, Türkmenlerin, Dürzilerin, Alevilerin ve tüm toplum kesimlerinin kendilerini ait hissedecekleri bir toplumsal sözleşmenin yazılması gerekiyor. Türkiye, tüm bu süreçlerde Suriye'ye destek olmalıdır. Unutmamalıyız ki eğer Suriye'de istikrar olursa Türkiye'de de istikrar olur. Suriye'de yaşanacak her türlü çatışma doğrudan ülkemizi etkileyecek bir potansiyele sahiptir. Bu bağlamda, Nusaybin ve Mürşitpınar sınır kapıları bir an önce açılmalı, ticaret ve insani yardım doğrudan ulaşmalıdır.

Değerli arkadaşlar, ülkemiz açısından tarihî bir eşikteyiz. Türkiye'nin içini tahkim etmesinin, tüm vatandaşlarını kucaklamasının bölge barışına nasıl bir etkisi olacağını hep birlikte müşahade ettik. O hâlde, terörsüz Türkiye sürecinin yavaş yürümesinin provokasyonlara alan açtığını, aktörlerin sessizliğinden kötü niyetli trollerin istifade ettiğini gördüğümüz hâlde neden yol almakta bu kadar geç kalıyoruz? Terörsüz Türkiye ülkemiz için hedeflediğimiz kapsayıcı demokrasi inşasının ilk ve en önemli adımıdır. Örgütün feshi ve silahların susmasından sonra sırada eve dönüşleri mümkün kılacak olan yasal düzenlemeler var. Silahın

sustuğu yerde sivil hayatı teşvik etmeli, siyasete alan açmalıyız. Anayasal hak ve özgürlüklerin genişletilmesi, mevcutların tam bir etkinlikle kullanılmasından tutun sosyal barışın tesisi için yapılması gerekenlere kadar silsile hâlinde yapılacak pek çok hayırlı işin önünde maalesef görünmez engeller bulunmaktadır. Bu süreçte elini taşın altına koyarak barış için çaba gösteren herkesin "Neyi bekliyoruz?" dediği noktada ben de şimdi iktidar sıralarında oturan milletvekili arkadaşlarımıza sormak istiyorum: Arkadaşlar, Allah aşkına biz neyi bekliyoruz? Komisyona belki de Türkiye tarihinde eşine az rastlanacak bir katılım varken rapor yazımı gibi çok teknik konularla aylardır kamuoyunu meşgul etmek büyük bir haksızlık değil midir? Bir an önce süreç yasaları hazırlanarak eve dönüşler başlatılmalıdır. Siyasi mahkûmların ve yurt dışında yaşayan siyasetçilerin evlerine dönmeleri için gerekli infaz düzenlemeleri yapılmalıdır. Artık takvim belirleme lüksünü geride bıraktığımızı düşünüyorum. Mübarek Ramazan ayına girmek üzereyiz, hazır tüm şeytanlar bağlanmışken Ramazan Bayramı'nı halkımız için çifte bayrama neden dönüştürmeyelim?

Değerli arkadaşlar, Türkiye Cumhuriyeti kuruluşundan bu yana yüz iki yılı geride bıraktı. Cumhuriyette dışlanan 3 tip toplum kesimi yani dindar muhafazakârlar, Kürtler ve Alevilerden muhafazakârlar ve Aleviler süreç içinde farklı siyasi araçlarla merkeze taşındılar. Şimdi, Kürt siyasetinin de merkeze taşınması yürütülen sürecin başarıya ulaşmasının hem anahtarı hem de önemli bir kazanımıdır. Zaman yüz yıllık parantezi kapatma zamanıdır. Tabii, burada bir sözüm de Kürt siyasetçilere olacak. Başarılı olması için çaba gösterdiğimiz bu süreçle birlikte Kürt siyaseti artık aktivist ve edilgen bir dilden kurucu ve inşa edici bir dile evrilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

CEMALETTİN KANİ TORUN (Devamla) - Bu denklem, tıpkı çevremizdeki tüm Türkler gibi Erbil'deki, Kobani'deki Kürt'ün de Şam'daki, Halep'teki Arap'ın da kazandığı bir denklemdir. Bu denklemi kurmak da yaşatmak da bu Parlamentonun elindedir.

Bu duygularla Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Tunceli Milletvekili Sayın Ayten Kordu. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

AYTEN KORDU (Tunceli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Uzun zamandır süren bir Trafik Kanunu'nu konuşuyoruz burada. Elbette ki çok önemli bir kanun fakat ne yazık ki can güvenliğini önceleyen, onu esas alan bütünlüklü bir yaklaşım sunmadığını belirtebiliriz. Burada pek çok vekil belirtti, sadece trafik düzenlemesinin belli gelirler elde etme anlayışı üzerine kurulması zaten baştan aşağı tüm maddelerin olumlu veya olumsuz olanlarını tartışılır kılmakta çünkü amaç ile araç arasındaki ilişki maalesef hasıl olmuyor. Amaç olarak gerçekten trafiğe ilişkin ciddi önlemler getirme anlayışı yerine sadece para araçsal kılınıyor ve amacın yerine geçince maalesef bütün bir zihniyet hem tartışılır hem de yasalar tartışılır hâle geliyor. Şimdi, altyapı yetersizlikleri, denetim eksiklikleri ve eğitim sorunları bir bütün olarak ele alınmadan sadece bu yükün sürücülerin sırtına ve omuzlarına bırakılması bu yaklaşımın bir parçası. Bugün emeklilerin maaşları, çalışanların ücretleri yerinde sayarken, sefalet ücretlerine mahkûm edilirken trafik cezalarının katlanarak artması, asgari ücretle geçinmeye çalışan yurttaş için de uygulanan bu trafik cezaları neredeyse aylık gelirine denk gelmiş hâlde, durumda. Bu tablo da cezanın da caydırıcılığından çok yoksullaştırıcı bir araç olarak kullandığını göstermektedir. İktidarın yanlış ekonomi politikaları, ödenen faizlerin ve derinleşen bütçe açığının faturasının fahiş ceza gelirleriyle yurttaşlara kesilmek istenmesi trafik güvenliğinin bütçe açığını kapatma aracı olarak kullanılması olarak önümüze çıkıyor. Peki, bizim ihtiyacımız olan gerçekten nedir? İhtiyacımız olan, cezayı gelir kapısı olarak gören bu anlayıştan vazgeçilmesiyle mümkün. Yol güvenliğini, eğitimi, denetimi ve altyapıyı ele alan, adil, orantılı, tüm canlılar için tüm canlıları merkeze alan, kamuyu koruyan, kamucu bir trafik politikasının ancak oluşturulmasından geçtiğini bir kez daha belirtmek istiyorum.

Buradan kendi seçilmiş olduğum ildeki bir gerçeği de bağlayarak açıklamak istiyorum arkadaşlar. Birkaç gün önce 6 Şubat depremlerinin yıl dönümündeydik. Maalesef, aradan üç yıl geçmesine rağmen halk hâlâ konteynerde yaşıyor. 99'dan beri toplanan deprem paralarını farklı kalemlere kullandığını bu iktidar çok açık itiraf etti, söyledi, onun hesabını da vermedi. 6 Şubat depremlerinin tam da yıl dönümünü andığımız gün biliyorsunuz, Erzincan'da 4,9 büyüklüğünde meydana gelen bir deprem yaşandı. Dersim'de ve bölgede birkaç aydır çok yoğun bir kar yağışı var arkadaşlar. Tabii ki doğamız ve havamız açısından bu kar yağışları önemli, büyüklerimiz de söyler, kar berekettir, değerlidir fakat o sonuç bize şunu gösterdi ve o gün bir kere daha hatırlattı ki Dersim'de kar şartlarının açığa çıkardığı afette şu bir kez daha anlaşıldı ki olası bir depremde alınması gereken önlemler Bingöl Yedisu Fay Hattı söylenip sürekli uyarıların yapılmasına rağmen hâlâ gerçekçi bir çözüm, gerçekçi bir düzenleme, gerçekçi bir önlem alınamamıştır Dersim'de; bu, kar felaketinde çok açığa çıkmıştır. Kayyumla yürütülen bir kent, merkezîyetçi politikaların, 6 Şubat depremlerinde de ilk üç dört gün devletin olmayışı ve kitle örgütlerinin orada olmayışından bu merkezîyetçi anlayışın nelere mal olduğunu söyledik.

Dersim'de de kayyumlarla merkezîyetçi bir politika ilerliyor. Bakın, çok basit bir örnek vereceğim: Belediyede 3 tane araç var ve merdivenleri yok; sadece bunu söyleyeyim, merdivenlere sahip değil. Olası bir felaket olsa kullanabileceği, katlara çıkabileceği merdivene bile sahip değil. Çok büyük bir üstün performans gösterdi aslında oradaki emekçiler, onları buradan tekrar tebrik ediyorum. O ağır kış koşullarında, o felaket koşullarında, yönetemeyen kayyumcu anlayışa ve idarelere karşı insanüstü bir emek gösterdi belediye işçileri, sağlık çalışanları, Karayolları işçileri günlerce kesintisiz mesai yaptılar yetersiz personel sayısına ve ekipmanlarına rağmen, gerçekten kar altında yolu açan, hastasına ulaşmaya çalışan emekçilerin fedakârlığıyla ayakta kalan bu sistemde asıl ihtiyaç, çalışma koşullarını ve kurumsal kapasitesini çalışanlarının güçlendirmek olduğu bir kez daha açığa çıktı. Şu an arkadaşlar, Karayolları Genel Müdürlüğü'nün sayfasına girin, Çemişgezek, Pertek ve Ovacık yolu kapalı. Neden? Heyelandan arkadaşlar. Bitmeyen heyelandan, bitmeyen yollarda alınmayan önlemler, yaşanan trafik kazaları, yapılmayan bariyerler, uzun zamandır alınmayan tedbirlerden dolayı maalesef can kayıpları yaşanmaya devam etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Sayın Başkanım, kamu görevlileri orada öyle toplantı yapamaz ki, konuşamaz ki yani yönetmeliğe göre öyle...

BAŞKAN - Sayın Kordu, lütfen tamamlayın.

AYTEN KORDU (Devamla) - Dolayısıyla yeterli alınmayan tedbirler, yeterli ayrılmayan bütçeler kentimizde de Dersim'in çok ciddi depreme hazırlıklı olmadığını bir kere daha göstermiştir diyorum.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Yani böyle bir şey olmaz Başkanım.

AYTEN KORDU (Devamla) - Teşekkür ediyorum hepinize. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Kordu.

Bir maddede bir sıkıntı var, onu çözmeye çalıştıklarını söylediler.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Ama bunun yöntemi bu değil, hatip orada kürsüde konuşurken orada kendi aralarında konuşulamaz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Tamam Sayın Tanal, peki.

Duydular sizi, şimdi herhâlde bırakırlar konuşmayı.

Biz devam edelim.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde üçüncü konuşmacı Manisa Milletvekili Şenol Sunat. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Evet, sayın milletvekilleri, bugün size Manisa'da küçük bir bölgenin büyük bir hikâyesini anlatacağım. Akhisar'da Horasan erenlerinin diyarı Sazoba, Beyoba ve Akselendi'yi anlatacağım sizlere. 1980'lerde çöl filmlerinin çekildiği, toprağı savrulan, suyu çekilen, ot bitmez, kuş uçmaz bir yerdı burası. Adına Taysun Çölü demişlerdi. 1996'da yani eski Türkiye'de Orman Bakanlığı, TEMA Vakfı ve köylü el ele verdi, 145 hektara 101 bin fidan dikildi, toprak tutuldu, su korundu. Yıllar geçti üstünden, bugün o diyarlarda ağaçlar yeşerdi.

Sayın milletvekilleri, keşke her hikâye böyle güzel devam etseydi ama olmadı. Bu kadar emekle ayağa kaldırılmış bir ekosistemin bağına birileri kazma indirdi. Bugün o bölgede altın madeni aranıyor. Üstelik bu ilk denemeleri de değil. 2020'de aynı bölgede yine bir madencilik girişimi olmuştu "ÇED Gerekli Değildir" kararı alındı ama halk itiraz etti, yargı iptal etti, Danıştay temyizi oy birliğiyle reddetti. Şimdi soruyorum: Yargı kararı bu kadar açıkken, halkın itirazı bu kadar netken aynı bölgede maden arama faaliyetleri nasıl oluyor da yeniden başlatılıyor? Bölge halkının iddiası "11 milyon lira ödendi, izinler alındı." deniyor. Ey iktidar, bu ülkeyi sadece betondan, kazıdan, talandan mı ibaret sayıyorsunuz? Sizin gönül gözünüzde toprak, su, ağaç paradan başka bir şey değil mi? Sözüm ona çölleşmeyle mücadele eden Çevre Bakanlığı, size sesleniyorum: Kim var bu şirketin arkasında? Halk durdurmuş, yargı durdurmuş; bu şirketler neden durmuyor? Bu topraklara göz dikenler hangi güce yaslanıyor? Bu konu sadece çevre meselesi değil sayın milletvekilleri, bir tarım meselesi aynı zamanda. Bu bölge, Akhisar Ovası'nın en verimli arazileri. 2017'de Akhisar Ovası büyük ova koruma alanı ilan edildi, tarımsal sit alanı oldu. Uşak'ta hatırlarsanız, neler yaşandığını hep birlikte gördük, altın madenciliğinin yer altı sularını nasıl sömürdüğünü gördük. Köylü için sulamanın bitmesi toprağın tuzlanması, verimin düşmesi, çiftçinin üretimden kopmasıdır. Tarım Bakanlığı tarımsal sit alanlarını böyle mi koruyacak? Büyük ova koruma rejimi kâğıt üzerinde mi? Bu ülkenin köylüsü, toprağı, suyu bu kadar mı sahipsiz? Erozyonla mücadele eden Tarım Bakanlığı, bu mu sizin mücadeleniz? Toprak Koruma Kanunu ne zaman uygulanacak?

Sayın milletvekilleri, mesele burada da bitmiyor ne yazık ki. Bu bölge aynı zamanda kültürel mirasın da kalbi; Horasan erenlerinden Arap Tekke Dede'nin, Koca Bektaş Dede'nin diyarı burası. Bu bölgeler tescilli kültür varlıklarıyla dolu. Kemiklidere'de antik yerleşimler ve tümülüsler, Kumkuyucak'ta ve Lütfiye'de arkeolojik sit alanları, Beyoba'da nekropol alanlar var; hepsi 10 kilometrekarelik alanda, hepsi iç içe, hepsi bölge kurul kararıyla da koruma altında. Peki, soruyorum: Arkeolojik sit alanlarının yanı başında sondaj makineleri nasıl çalışır? Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ne için vardır? Kültür Bakanlığı bu ülkede neyi korumakla görevlidir?

Sayın milletvekilleri, buradan çağırımdır: Sazoba, Beyoba, Akselendi ve komşuları kaderine terk edilmemelidir. Altın arama faaliyetleri derhâl durdurulmalıdır. Arama faaliyetleri çıkarma faaliyetlerine asla dönüşmemelidir diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 27'nci maddesinde yer alan "olay yerinden ayrılan veya" ibaresinin "olay yerinden ayrılan ya da" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül
Aydın
Cumhur Uzun
Muğla
Müzeyyen Şevkin
Adana

İsmail Atakan Ünver
Karaman
İnan Akgün Alp
Kars
Ömer Fethi Gürer
Niğde

Turan Taşkın Özer
İstanbul
Gizem Özcan
Muğla
Murat Çan
Samsun

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SAFFET BOZKURT (Zonguldak) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Samsun Milletvekili Sayın Murat Çan.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT ÇAN (Samsun) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin ilgili maddesi üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi adına söz almış bulunmaktayım. Her birinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, trafik güvenliği, can ve mal güvenliği korunması elbette hepimizin görevidir, sorumluluğudur ama burada amacın can ve mal güvenliği olmadığını bu teklifin 27'nci maddesine gelene kadar ve geneli üzerinde yaptığımız görüşmelerde, bölümler

üzerinde yaptığımız görüşmelerde her bir muhalefet milletvekili ayrı ayrı dile getirdi. Amacın bütçeye para toplamak olduğu, amacın daha önce bir büyükelçinin söylediği gibi meşruiyet tedariki olduğu her birimizce malumdur.

Güvenliği sağlama iddiasıyla yapılan düzenlemelerin, sahada çalışan, direksiyon başında emeğiyle geçinen şoför esnafımızı âdeta cezaya boğan bir uygulama düzenine dönüşmesine sessiz kalmamak için söz almış bulunmaktayım. Öncelikle bir karara varalım; bu teklif bir ceza düzenlemesi mi yoksa bir Deli Dumrul teklifi mi? Her bir yerinden buram buram vatandaşın boğazına çökerek para toplama kokusu geliyor. Topladığınız para yetmiyor, meşruiyet derdiniz de var, dönüp -bugünlerde dedikodusu ortaya çıktığı hâliyle- köprüleri, devletin bizzat kendi eliyle yaptığı otoyolları satarak yeni bir kapı aralamanın da peşindesiniz çünkü meşruiyet sorunuz var, çünkü bir ülkenin büyükelçisi diyor ki: "Sizde olmayan bir şeyi vereceğiz biz size, meşruiyet vereceğiz." Bunun için paraya ihtiyacınız var.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kısa süre önce seçim bölgem Samsun Tekkeköy Taşıyıcılar Kooperatifinde ulusal ve uluslararası taşımacılık yapan şoför esnafımızla bir araya geldim. Saatler süren görüşmelerde dile getirilen sorunlar bugün burada konuştuğumuz kanun teklifinin sahadaki karşılığını çok net biçimde ortaya koymuştur, koymaktadır. Şoför esnafımızın en yoğun şikâyet ettiği başlık "denetim" adı altında uygulanan ve ölçsüz hâle gelen ceza politikalarıdır. Samsun, kara yolu taşımacılığında Karadeniz'in ana arteridir; limanlarıyla, sanayisiyle, lojistik merkezleriyle bölgesel taşımacılığın kalbidir. Zannetmeyin ki bu sizin döneminizde oldu; Samsun'un bu özelliği cumhuriyet kurulduğundan bu yana hatta Osmanlı döneminden beri var olan bir özelliğidir. Tam da bu nedenle Havza'dan başlayıp -Samsun'un giriş ilçesidir- Terme'ye kadar uzanan güzergâhta olağan dışı bir ceza yoğunluğunu ifade etmektedir şoför esnafımız, taşımacı esnafımız. Tartı istasyonları, takograf denetimleri, EDS uygulamaları, radar kontrolleri, ardı ardına gelen bu denetimler, birbirini tamamlayan bir güvenlik sisteminden çok âdeta bir ceza zincirine dönüşmüş durumdadır. Nakliyeciler esnafımız her seferinde 15-20 bin lirayı bulan cezalarla karşı karşıya kalmaktan şikâyetçidir. Mazot maliyetinin, sigorta giderlerinin, bakım masraflarının bu kadar arttığı bir dönemde bir de 1 Ocaktan itibaren yürürlüğe koyduğunuz basit usulden gerçek usule geçiş sıkıntısı, şoför esnafına şunu dedirtiyor, bizzat cemiyetin başkanından size aktarıyorum: "Bugüne kadar yolcu taşıdık, yük taşıdık, artık devleti taşıyoruz sırtımızda." diyorlar. Üstüne üstlük Samsun sınırlarının her iki tarafındaki bu sözde denetimlerin sonucu üretilen cezalar küçük ve orta ölçekli taşımacıları iflasın eşiğine getirmektedir. Bu nedenle buradan Ulaştırma ve İçişleri Bakanlıklarına açık çağrı yapıyorum: Sadece bu yılın ilk ayında Samsun'da kara yolu yük taşımacılığı yapan kaç araca tartı, takograf, EDS ve radar cezası kesilmiştir? Aynı dönemde diğer illerimizin sınırlarında kesilen ceza sayısı ve miktarı nedir? Bu verileri kamuoyuna açıklayın. Eğer ortada bölgesel bir orantısızlık varsa bunun sebebini gelin, Samsun'da şoför esnafımıza, taşımacı esnafımıza açıklayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın lütfen.

MURAT ÇAN (Devamla) - Değerli milletvekilleri, taşımacılık sektörünün bir başka büyük sorunu da araç muayene sisteminde yaşanan tekelleşmedir. İlgili birim uygulaması başlangıçta hizmet kalitesini artırma iddiasıyla kurulmuş olsa da bugün milyonlarca araç sahibinin her yıl düzenli biçimde ödeme yapmak zorunda kaldığı, rekabetten uzak kapalı bir piyasa hâline gelmiştir. Araç sahipleri randevu bulmakta zorlanmakta, yüksek muayene ücretleriyle karşı karşıya kalmaktadır. En küçük kusurlar için tekrar ücret ödemeye zorlanmaktadır. Bunun bir sonucunu da üç dört gün önce bir polisimiz şehit olarak hepimize yaşatmış oldu o ünitadaki yapı.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Çok teşekkür ederim. (CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

27'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

28'inci madde üzerinde 2'si aynı mahiyette olmak üzere 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Okutacağım ilk 2 önerge aynı mahiyette olduğundan bunları birlikte işleme alacağım.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 28'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Emin Ekmen
Mersin
Şerafettin Kılıç
Antalya

Selçuk Özdağ
Muğla
Cemalettin Kani Torun
Bursa

Elif Esen
İstanbul
Mehmet Aşila
Kocaeli

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Ayyüce Türkeş Taş
Adana
Rıdvan Uz
Çanakkale

Selcan Taşçı
Tekirdağ
Yüksel Selçuk Türkoğlu
Bursa

Yüksel Arslan
Ankara

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SAFFET BOZKURT (Zonguldak) - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Kocaeli Milletvekili Sayın Mehmet Aşila.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

MEHMET AŞILA (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi sevgi, saygı, muhabbetle selamlıyorum.

Trafik Kanunu'nu görmeye devam ediyoruz. Teklifte öngörülen bazı yaptırımlar ilk bakışta trafik güvenliğini sağlama amacı açısından haklı ve gerekli gibi görünse de belirsiz ifadeler ve sabit ceza tutarları uygulamada keyfiliğe açık bir ortam yaratma riski taşımaktadır. Bu nedenle, düzenlemelerin yeniden gözden geçirilmesi ve özellikle muğlak hükümleri ile sabit ceza uygulamalarının normun öngörülebilirliği ve adalet duygusu açısından netleşmesi gerektiğini ifade ediyoruz. Kabul etmeliyiz ki kanun teklifinde yer alan düzenlemeler trafik güvenliğini sağlama iddiasını taşısa da gerçekte bu amacın arkasında ciddi bir mali hedef olduğu da görülüyor ancak devlete gelir sağlamaya yönelik ceza politikası sosyal devlet ilkesiyle bağdaşmamaktadır, bu da böyle biline.

Değerli milletvekilleri, insanlarımız perişan, gelirleri geçinmeye hatta yaşamını düzgün sürdürmeye yetmiyor. Peki, çözüm ne? Çözüm, alım gücünü artırmaktan geçiyor, bunu yapamıyorsanız Türkiye'nin ekonomik gerçeklerine uygun da maaş vermek zorundayız. En düşük emekli maaşı ayarlama yapılarak 20 bin lira olarak kabul edildi, diğer emeklilerimiz için de herhangi bir düzenleme maalesef olmadı. İktidar ve trol medyası "Asgari ücreti devlet değil özel şirketler veriyor. Biz, alt sınırı belirledik, işveren daha fazlasını verir." dediniz ama kendi verdiğiniz en düşük emekli maaşını 20 bin lirada sabitlediniz. Böylece, iktidar en düşük emekli maaşını daha yılın başında açlık sınırının altında bıraktı. İktidar, dar gelirliyi ve emekliyi ayağa kaldırmak istiyorsa da başaramıyor, olmuyor çünkü Türkiye ekonomisinin gerçekliğinden, sokaktan ve vatandaştan koptunuz; millî görüş gömleğini çıkarıp önce millet anlayışından uzaklaştınız; denk bütçeyi, havuz sistemini, adil, ekonomik düzeni unutup küresel borç ve faiz düzenine teslim oldunuz. 2023 yılında size sunduğumuz 30 maddelik reçeteyi yok saydınız, başaramadınız. Hazineyi borca batırdınız. Yeni borçlanma yapmadan bırakınız faizleri, anapara borcunu bile ödeyemiyorsunuz. İsrattan vazgeçmiyor, imtiyazlılardan ayrılamıyor, yozlaşmadan kurtulamıyorsunuz. Vatandaşa hakkını doğrudan vermek yerine sosyal yardım dağıtmayı, kendinize muhtaç bırakmayı tercih ediyorsunuz. Açık veriyor ama kapatamıyorsunuz; vergiler artıyor, yeni vergiler getiriyor, cezalara zam yapıyor ama yine de yetiremiyorsunuz. Her sene borçlanıyor, devletin kurumlarını satıyor; madenleri, zeytinlikleri ve orman arazilerini satıyor ama yine yetiremiyorsunuz. En değerli KİT'leri yabancılara teminat veriyor, yine yetiremiyorsunuz. Ne kendiniz doyuyor ne küreselcileri doyurabiliyorsunuz. Siz küreselcilere veya kreditorlere mahkûm oldukça vatandaşımızı da sefalet ve açlığa mahkûm ediyorsunuz. Cumhuriyetin 2'nci yüzyılında, AK PARTİ'nin 23'üncü iktidar yılında, Türkiye Yüzyılı'nın 3'üncü yılında vatandaşımızın içine bırakıldığı durumu asla kabul etmiyoruz. İktidarı vakit kaybetmeden, 2023 genel seçimleri öncesinde, AK PARTİ ve Yeniden Refah Partisi seçmenine verdiği sözü tutmaya ve 30 maddelik millî görüş reçetesini uygulamaya çağırıyoruz. AK PARTİ'yi nezaketle uyarıyoruz, olmuyor, başaramıyorsunuz. Ya kendinize gelin ya da milletin üzerine yük olmaktan vazgeçin ve vakit kaybetmeden erken seçim sürecini de başlatın. Vatandaşımıza söz veriyoruz: Sizleri iktidarın başarısızlıklarına ve çözüme karşı olan anlamsız inatlarına bırakmayacağız. Ekonomi üzerinden vatandaşımıza yapılan zulme son vereceğiz. Vatandaşlarımızı adil gelir dağılımı, üretim ve istihdamla yaşanabilir gelir seviyesine ulaştıracacağız; vatandaşımızın alım gücü seviyesini de artıracacağız. Emekli, genç, ev hanımı, asgari ücretli, memur ayırt etmeyeceğiz. 54'üncü Hükûmette yaptığımız gibi maaşları ve bursları yaşanabilir bir seviyeye ulaştıracacağız. Millî görüşle adil düzen, ekonomi modeliyle milletimizin huzur ve refaha kavuşturacağız.

Artık iş başa düştü diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Ankara Milletvekili Sayın Yüksel Arslan. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YÜKSEL ARSLAN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Hepimizin ortak çatısı olan devlet, milletin teşkilatlanmış hâlidir. Kurallar ve kurumlarla sorumluluklarını yerine getirir. Kurallara uyulur, kurumlar çalışırsa dirlik ve düzen olur. Kurallara uyulmaz, kurumlar da çalışmazsa kaos ve kargaşa çıkar. Hiçbirimiz kaos ve kargaşa çıkmasını istemeyiz. Bunun için de kurallara uyulmasını, kurumların çalışmasını temin etmeliyiz. İşte o zaman devletimizin saygınlığını korumuş oluruz.

Değerli milletvekilleri, İçişleri Bakanı Sayın Ali Yerlikaya kasım ayında polislerin özlük haklarında düzenleme yapacağını söylemişti. Şu ana kadar hiçbir adım atılmadı. Nedense polisler söz konusu olunca herkes boş vaatlerde bulunuyor. Polisimizin sorunu çok. Ben birkaç önemli konuya işaret etmek istiyorum: Daha önce de ifade ettim; Bartın'da istismar edilerek öldürülen Nisanur bebek cinayetini aydınlatan ekipten 2 polis, 1 bekçi şu anda cezaevinde. Neden, biliyor musunuz? Tecavüzcülerden birisi kalp krizi geçirdiği için zanlının suç ortağının attığı iftira sonucu 2 polis, 1 bekçi yirmi bir yıl hapis cezasına çarptırıldı.

Şeyda Yılmaz'ın şehadet anını gözümüzün önüne getirelim; silahını çekerken bir anlık tereddüt yaşıyor, o tereddütten sonra Şeyda Yılmaz şehit oldu. Devletin verdiği silahla suçlu kişileri yakalamaya çalışan polis ne yapmalı? Kaçan kişiye bir demet gül mü uzatmalı ya da silahını hiç kullanmadan suçlunun ateş etmesini mi beklemeli? Şeydaların şehit olmaması için silah kullanma yetkisinin düzenlenmesi gerekiyor.

İstanbul'da "Durl" ihtarına uymayan, 17 suçtan sabıkası olan sürücü, polise silah çekiyor, kilometrelerce kaçıyorlar. Polis ateş açınca kayıp kaydı bulunan bir genç kız ölüyor. Bu olayda görevini yapan Polis Mükremin Oğan'a yirmi beş yıl hapis cezası verildi. Allah aşkına, polisler nasıl görev yapacak? Görevini yapan polis neden cezalandırılıyor? Nerede polisin itibarı, nerede devletin ağırlığı? Devletin üniformasını giyen, devletin verdiği silahla suçlunun peşine giden polisin ne yapmasını istiyorsunuz? Polis belindeki silahı çekmesin de ölmeyi mi beklesin? Bu örnekler güvenlik güçlerimizin kimsesiz ve sahipsiz olduklarını ortaya koyuyor. En son Ankara'da araç muayene istasyonunda yaşanan olay polisin kimsesiz olduğunu tekrar ortaya çıkarmıştır. Polis Memuru Melih Okan Keskin araç muayene istasyonunda basit bir lamba tartışmasında hayatını kaybetti. Görüntüleri hepimiz izledik, Melih Okan Keskin'e 20 kişi birden saldırıyor, üzerine araba sürüyorlar. Aldığı darbeler sonucu hastaneye gidiyor, beyin kanaması geçiriyor. Olay yerine giden polis ekibi ise "Olay yerini terk etmiş." diyerek kendi arkadaşlarını suçlu gösteren tutanak tutuyor. Olay yerinden kaçmamış, mecburen hastaneye gitmiş. Olayla ilgili sadece 1 kişi tutuklandı, saldıran diğer kişilere hiçbir şey olmadı. Olay yerine giden, hatalı tutanak tutanlara da bir şey yapılmadı. En ufak olayda polisi suçlu görmekten, kusuru poliste aramaktan vazgeçmemiz lazım. Yoksa daha çok polisimiz canından olacak, polislerimiz görevlerini yapamaz hâle gelecek.

Değerli milletvekilleri, polislerimizin ciddi sorunları var. Özellikle büyükşehirlerde polisler on iki hatta yirmi dört saate varan vardiyalarda çalışıyor. Teknik donanım bakımından yetersiz çok sayıda polis var. Riskli bir görev yapmalarına rağmen maaşları ve

ek tazminatları çok düşük, mesaipleri ödenmiyor. Trafik polisi sayısı güncel araç sayısına ve nüfusa oranla oldukça az. Trafik polisleri baskıya, keyfi tayinlere en çok maruz kalan devlet memurları. Toplamda 350 bin civarında polisimiz var ama sahada çalışan polis sayısı bunun neredeyse yarısı. Maçlara giden binlerce polis mesai ücreti almadan günde on yedi, on sekiz saat çalışıyor. Torpille masabaşı görevi çekilen polisler ise sekiz saat mesai yapıyor, maaşlar ise aynı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

YÜKSEL ARSLAN (Devamla) - Kişilere ve kurumlara verilen korumalarda büyük sorun var. Nagehan Alçı'ya, Rasim Ozan'a, Halil Konakçı'ya koruma verilmesini vicdanları kabul ediyor mu acaba? Burada yüzlerce isim sayabilirim -kahraman Türk polisine yapılan en büyük zulüm bu- bu kişilere koruma ne için verilir?

Uzun lafın kisası; devleti, milleti, burada yaptığımız kanunları koruyan polisimizin sorunları dağ gibi büyük. Bu sorunların çözüm mercisi olan İçişleri Bakanlığını ve Hükûmeti göreve çağırıyorum.

Genel Kurulu ve büyük Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 28'inci maddesinde yer alan "şeklinde" ibarelerinin "olarak" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

Aydın

Cumhur Uzun

Muğla

Ömer Fethi Gürer

Niğde

İsmail Atakan Ünver

Karaman

İnan Akgün Alp

Kars

Müzeyyen Şevkin

Adana

Turan Taşkın Özer

İstanbul

Gizem Özcan

Muğla

Uğur Bayraktutan

Artvin

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SAFFET BOZKURT (Zonguldak) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Artvin Milletvekili Sayın Uğur Bayraktutan. (CHP sıralarından alkışlar)

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de Karayolları Trafik Kanunu'nun 28'inci maddesi üzerinde CHP Grubu adına söz aldım.

Bu maddede motorlu bisikletlere ilişkin, mali mesuliyete ilişkin düzenlemeler getiriliyor; sorun o değil. Biraz önce kıymetli milletvekili de ifade etti; değerli arkadaşlarım, 2 Şubat günü, Ankara'da, cumhuriyetin başkentinde, hemen buraya 4-5 kilometre kuş uçuşu mesafede, Melih Okan Keskin isimli bir polis memurumuz TÜVTÜRK istasyonunda aracına bakıma gidiyorken katledildi. Bir Avrupa başkentinde, 2026 dünyasında olmayacak bir olayla karşı karşıya kalındı. 2 çocuk babasıydı, eşi vardı, bekliyordu, aracını götürdü, bekliyordu; görüntüleri izledik, tüylerimiz ürperdi; bir polis memurumuzun üzerine 20-30 kişi birden çullanıyor ve o genç polis memurumuz 44 yaşında, 2 çocuğunu yetim bırakarak aramızdan ayrılıyor; nur içinde yatsın kendisi. Biz o çocuklara ne diyeceğiz değerli milletvekilleri? Akılları kestiği zaman, büyüdükleri zaman biz o çocuklara "Senin baban aracını filan istasyona götürdü, orada döve döve öldürdüler." mi diyeceğiz? Bu utanç hepimizindir Sayın Bakan. Bunları bir yere not aldınız mı, bu olaylar bir daha olmasın diye gereğini yapmayla alakalı yasal düzenlemelere ilişkin herhangi bir düzenleme yaptınız mı?

Bunu niye anlattım değerli arkadaşlarım? Bakın, bu kanunun temel ruhu şu, diyorsunuz ki: "Eğer para cezalarını artırırsak trafikteki bütün bu olumsuzlukları ortadan kaldırırız." Ceza yasasının temel şeyi şudur: Caydırıcılıktır, ıslah etmektir; temeli budur ceza yasasının, bize böyle öğretiler. Ama burada şöyle bir olay var: Teklifi tamamıyla para kriterinin üzerine yükleyerek, eğitimi bir tarafa atarak, eğitim ve buna ilişkin bilinçlendirme faktörünü bir kenara atarak düzenleme yapıyorsunuz; bunu kabul etmek mümkün değil. Eğer bu böyle olsaydı, buna ilişkin düzenlemelerdeki ana gerekçeniz cezayla, cezayı artırarak, para cezasını artırarak trafik kazalarını önlemiş olsaydınız... Elimizdeki istatistiklere göre son beş yılda bir yandan da trafik kazaları Türkiye'de artıyor, böyle bir tabloyla da karşı karşıyayız. Demek ki burada bir problem var. Siz cezaları artırarak bu şekilde bir şeyi önleyemezsiniz. Buna ilişkin yanlışlar ortaya çıktığı zaman vatandaş nereye başvuruyor? Sulh ceza mahkemelerine. Değerli arkadaşlarım, sulh ceza mahkemeleri ortak bir karar vermiyor, yargı denetimine ilişkin yollar kapalı olduğu için bir mahkeme başka türlü veriyor, bir mahkeme başka türlü veriyor. Herhangi bir sulh ceza mahkemesine başvuran bir hâkim, savcının, kendisinin hakkında yazılmış olan bir cezaya karşı bir mahkemenin o cezaya olumsuz bir karar verdiğine ilişkin bir örnek gösterebilir misiniz bana? Böyle bir örnek olabilir mi Sayın Tanal, var mıdır bir örnek?

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Yok efendim.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) - Bu ne demektir Sayın Bakan? Demek ki bu sulh ceza mahkemesi işi vatandaşla karşı karşıya olacak olan bir yöntemdir; bunu herkes bilir, bizler de hukukçular da gayet iyi biliriz. Değerli arkadaşlarım, o nedenle, bu şekildeki yapılmış olan bir yöntemle, cezalandırma amacıyla paraları artırarak, para cezalarını artırarak bu şekildeki şeyi önleyemezsiniz. Avrupa bunu başka türlü halletmiş. Avrupa vatandaşına ta ilkökulda, çocuk eğitime başladığı andan itibaren trafikle alakalı bilinç gelmiş yüklemiş ve gereğini yapmış. Eğer yirmi üç yıldır arka arkaya cezaları artırarak kalkıp bir yandan da "Biz bu trafik güvenliğini sağlıyoruz." diye bir iddia içerisindeyseniz aynı hatayı yaparak sonuç almanızı bekleyemezsiniz, burada bir yanlış var. Sayın Bakan Yardımcısı beni dinlemiyor. Sayın Bakana diyorlar ki: "Nasıl olsa biraz sonra önerge oylanacak, 'Kabul edenler... Etmeyenler...' reddedilecek." Değerli arkadaşlarım, eğer bu şekildeki olaya akılcı bir yöntemle bakmazsak bu yanlışları gelir gene yaparız, bu yanlışların sonucunda da trafik kazalarında sanki kadermiş gibi kalkarız "Allah rahmet etsin." demenin ötesine geçemeyiz. Önce tedbir, sonra tevekkül; öyle değil midir değerli arkadaşlarım? Önce tedbir, sonra tevekkül. (CHP sıralarından alkışlar)

O nedenle, ben burada sözlerimin sonuna geliyorken bir kere daha o polis memurumuzu, Melih Okan Keskin'i buradan saygıyla, rahmetle anıyorum.

Polis teşkilatının yaşadığı sorunlar var. Neler yaşadığına ilişkin, mobbingden başlayarak çalışma ücretlerine dek, neler yapıldığına ilişkin her türlü sorunlar var ama en büyük şeylerden bir tanesi -biraz önce de ifade ettiğim gibi- 2026 Türkiye'sinde şu Meclise 5 kilometre kuş uçuşu uzaklığında bir mesafede bir polis memurunun böyle canavarca saikle adam öldürmeyle katledilmesidir değerli arkadaşlarım. Bu utanç hepimizin utancıdır; hangi partiye mensup olunursa olunsun, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki bütün partilerin. 2026 Türkiye'sinde eğer bir polis memurunun hakkını savunamıyorsa, ona ilişkin tedbirleri alamıyorsa biz vatandaş trafik güvenliğine ilişkin düzenlemeler getirip cezaları artırarak nasıl koruyacağız, kendi vicdanımızda buna nasıl "evet" diyeceğiz değerli arkadaşlarım?

O nedenle, buna ilişkin düzenlemeleri yapıyorken insan odaklı, insanın yaptığı hataları ortadan kaldıracak bilinçlendirmeyi ortaya koyan, buna ilişkin önlemleri alıyorken de caydırıcı her türlü tedbiri alan ama vatandaş bilinçlendiren yöntemlerle bunu halletmeliyiz. Yoksa cezaları artırarak bu işe ilişkin herhangi bir şey yapmak mümkün değil.

Buna ilişkin Parlamentoda binlerce örnek vardır diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 28'inci maddesinde geçen "yer alan" ibarelerinin "bulunan" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Sümeyye Boz
Muş
Zülküf Uçar
Van
Yılmaz Hun
İğdır

Dilan Kunt Ayan
Şanlıurfa
Vezir Coşkun Parlak
Hakkâri

Celal Fırat
İstanbul
Gülderen Varlı
Van

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SAFFET BOZKURT (Zonguldak) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen İğdır Milletvekili Sayın Yılmaz Hun.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

YILMAZ HUN (İğdır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Kobane'de büyük bir insani felaket yaşanmaktadır. Kentte yaşanan kuşatma yalnızca askerî bir hareketlilik olarak kalmamıştır; sivil halkı hedef alan, çocukları, kadınları, yaşlıları hayatta kalma mücadelesine mahkûm eden bir insanlık krizine dönüşmüş durumdadır. Kobane'de elektrik dün itibarıyla verildi ancak su kaynakları ciddi şekilde kesintiye uğramıştır. Sağlık merkezlerinde ilaç bulunamamakta, kronik hastalar tedaviye erişememektedir. Bebek maması ve temel gıda ürünleri tükenme noktasına gelmiştir. Soğuk hava koşulları ve sağlık hizmetlerine erişememe nedeniyle 4 çocuk hayatını kaybetti. Binlerce insan evlerinden çıkamamakta, şehir içinde dahi temel ihtiyaçlara ulaşamamaktadır. Uluslararası hukuk açıkça belirtmektedir ki sivillerin gıdaya, sağlık hizmetlerine ve temel yaşamsal ihtiyaçlara erişiminin engellenmesi kabul edilemez. Türkiye'de ise halklarımız bu dram karşısında vicdani bir dayanışma göstermiştir. Özellikle DEM PARTİ belediyeleri öncülüğünde toplanan insani yardımlar halkın kardeşlik duygusunun somut göstergesi olmuştur. Ancak ne yazık ki bu yardımları taşıyan tırlar Mürşitpınar Sınır Kapısı'nda bekletilerek Kobane'ye ulaşmasına engel olunmuştur. Bu durum insani değerlerle bağdaşmayan bir tutumdur. Yardımların önüne konulan her engel orada açlıkla mücadele eden bir çocuğun sofrasından ekmeğin eksilmesi anlamına gelmektedir. İnsani yardımların siyasi hesaplara kurban edilmesi tarih önünde savunulamayacak bir sorumluluktur. Mürşitpınar Sınır Kapısı'nın yardımların geçişine açılması ilaçların, gıdaların, sağlık ekipmanlarının ve insani yardım malzemelerinin bölgeye ulaştırılması açısından hayati önem arz etmektedir. Sınır kapılarının insani kriz dönemlerinde yardım koridoru hâline getirilmesi uluslararası hukukun ve evrensel insan haklarının gereğidir. Ayrıca şunu açıkça belirtmek gerek: Kobane kentine, oradaki yaşanan insani drama, yardımların ulaşmasına engel olmak hangi akla ve vicdana sığmaktadır? Bunu sormak gerekiyor. Çocuklara mama gönderilmesinin Türkiye'ye nasıl bir zararı olacak? Bunu gerçekten çok merak ediyoruz. Kobane'de yaşananlar bizlere bir kez daha göstermektedir ki savaşlar en çok sivilleri vurur, en ağır bedeli de çocuklara ödetir. Türkiye'nin tarihsel, kültürel ve toplumsal bağlarının bulunduğu bu coğrafyada insani sorumluluk almak, barış ve yaşam hakkını savunmak hepimizin görevidir. Bu nedenle iktidara çağrıda bulunuyoruz: İnsani yardımların önündeki tüm engeller kaldırılmalıdır. Mürşitpınar Sınır Kapısı derhâl insani yardım geçişine açılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, seçim bölgesi İğdır, TÜİK verilerine göre, işsizlik oranının en fazla olduğu, en yüksek olduğu illerden biridir. TÜİK Türkiye geneli işsizlik oranı yüzde 7,7 iken bu oran İğdır'da yüzde 11,3 olmuştur. Sanayi altyapısının sınırlı olması, üretim tesislerinin yetersizliği ve özel sektör yatırımlarının son derece düşük seviyede kalması İğdır'da istihdam alanlarının daralmasına neden olmaktadır. Batı illerinde sanayi ve hizmet sektörü istihdamın büyük bölümünü oluştururken İğdır'da istihdamın önemli kısmı hâlâ düşük gelirli ve mevsimsel özellik taşıyan tarım sektörüne dayanmaktadır. İğdır'da işsizliğin artmasının temel sebeplerinden biri de yatırım eksikliğidir. Bölgede yeterli sanayi yatırımlarının yapılmaması, genç nüfusun üretim süreçlerine katılmamasına yol açmaktadır. Bunun yanında, sınır ticaretinin yeterince değerlendirilememesi de İğdır ekonomisini zayıflatan en önemli faktörlerden biridir. Oysa İğdır 3 ülkeye komşu olan nadir şehirlerden biridir. Bu stratejik konum doğru değerlendirilmiş olsaydı İğdır bugün bölgesel ticaret merkezi hâline gelebilirdi. İşsizlik sorununun en ağır sonucu ise genç nüfusun göç etmek zorunda kalmasıdır. Bu göç yalnızca ekonomik bir kayıp değildir; aynı zamanda bölgenin sosyal dokusunun zayıflamasına, kırsal alanların boşalmasına ve üretim kapasitesinin düşmesine yol açmaktadır. Gençlerin memleketlerinde gelecek kuramadığı bir tablo sürdürülebilir kalkınmanın önündeki en büyük engellerden biridir.

Değerli milletvekilleri, tam da bu noktada yıllardır kapalı tutulan Alican Sınır Kapısı meselesi hayati bir önem taşımaktadır. Ermenistan'a açılan Alican Sınır Kapısı'nın açılması İğdır ekonomisi açısından tarihî bir fırsat yaratacaktır. Alican Sınır Kapısı'nın açılması küçük esnaf için yeni ticaret alanları demektir. Sınır ticaretinin canlanmasıyla birlikte şehir ekonomisi hareketlenecek, genç girişimciler için yeni iş alanları oluşacaktır. Bu gelişmeler göçün tersine dönmesine ve gençlerin kendi kentlerinde yaşam kurabilmesine katkı sağlayacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen tamamlayın.

YILMAZ HUN (Devamla) - Ayrıca, sınır kapılarının açılması, ticaretin gelişmesi halklar arasında diyalog ve barış zeminini de güçlendirecektir. Bölgesel istikrarın yolu ekonomik iş birliğinden geçmektedir. İğdır halkı yıllardır bu potansiyelin değerlendirilmesini beklemektedir. İğdır'da işsizlik kader değildir. Doğru yatırımlar, planlı kalkınma politikaları ve sınır kapılarının açılmasıyla İğdır bölgesel ticaret merkezi hâline gelebilir. İğdır konumu itibarıyla ivedilikle serbest ticaret bölgesi ilan edilmelidir. Gençlerin göç etmek zorunda kalmadığı, üretimin ve istihdamın arttığı bir İğdır mümkündür.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

28'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

29'uncu madde üzerinde 2'si aynı mahiyette olmak üzere 4 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Okutacağım ilk 2 önerge aynı mahiyette olduğundan bunları birlikte işleme alacağım. Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 29'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Emin Ekmen
Mersin
Şerafettin Kılıç
Antalya

Selçuk Özdağ
Muğla
Cemalettin Kani Torun
Bursa

Elif Esen
İstanbul
Sadullah Kısacık
Adana

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Şenol Sunat
Manisa
Yüksel Arslan
Ankara

Ayyüce Türkeş Taş
Adana
Rıdvan Uz
Çanakkale

Uğur Poyraz
Antalya
Yasin Öztürk
Denizli

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SAFFET BOZKURT (Zonguldak) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Adana Milletvekili Sayın Sadullah Kısacık. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

SADULLAH KISACIK (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, biz Türkiye Büyük Millet Meclisiyiz. Aslında bizim görevimiz politika üretmek, strateji üretmek, siyaset üretmek yani bizim görevimiz gidip cezaları artırmak, ceza miktarlarını artırmak değil; ilk önce politikanın doğruluğuna, stratejinin doğruluğuna bakmak ama bakıyoruz ki bugün görüştüğümüz kanun teklifinde herhangi bütüncül bir politika yok, bütüncül bir strateji yok, sadece taktiksel bazı maddelerde ceza artırıcı, yine vatandaşa yük yükleyici maddeler var. Şimdi, eğer, bu kanun sadece ceza maddeleriyle geçerse yarın yine aynı acıları konuşacağız maalesef. Ama insanı merkeze alan, adil, şeffaf ve önleyici bir trafik politikası kurabilirsek işte o zaman bu Meclis kazaların, ölümlerin önüne geçen bir politika üretmiş olacak.

Şimdi, değerli arkadaşlar, görüşmekte olduğumuz bu kanun teklifinin amacı maalesef trafik kazalarını azaltmak değil trafik cezalarından dolayı gelirleri artırmak. Amaç eğer trafik kazalarını azaltmak olsaydı, bu kanun teklifinde önleyici politikalara dair maddeler olurdu. Şu görüştüğümüz kanun teklifinde hiç önleyici bir politika var mı? Önleyici, proaktif bir faaliyet var mı? Maalesef yok. Ama bakıyoruz ki değerli arkadaşlar, trafikte cezaları artırarak bir yere gidemiyoruz. Bakın, ben size rakamlarla bunu söyleyeyim: 2020 yılında trafik cezalarına bütçeden 4 milyar 664 milyon karşılık ayrılmış. 2021 yılında, bu, yüzde 22 artırılarak 6 milyar 6 milyon olmuş. Peki, kaza sayısı ne olmuş? 2020'de 983 bin olan kaza sayısı 2021'de 1 milyon 186 bine çıkmış. 2022'de 6 milyardan 10 milyara çıkmış ceza miktarı; bakın, 6 milyardan 10 milyara. Kaza sayısı ne olmuş? 1 milyon 232 bine çıkmış. Vefat sayısı kaç? 5.229, 2022de. 2023'te 10 milyardan 15 milyara çıkmış -bakın, neredeyse yüzde 50- kaza sayısı 1 milyon 300 bine çıkmış, vefat eden sayısı maalesef 6.548'e çıkmış. 2024'te trafik cezası miktarı 15 milyardan 23 milyara çıkmış, kaza sayısı maalesef 1 milyon 444 bine çıkmış, vefat eden sayısı 6.351 olmuş.

Gördüğünüz gibi, trafik cezalarındaki miktarları artırdıkça kaza miktarlarında bir düşüş olmamış. Demek ki bu verilere göre, Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak bizim ne yapmamız lazım? Diyeceğiz ki: "Ya, cezalar bir sonuç değil; o zaman önleyici politikaları konuşmamız, önleyici politikalar üzerinde önlemler almamız lazım."

Değerli arkadaşlar, şunu net bir şekilde söyleyeyim: Trafik kazalarının gerçek sebepleri eğitimidir, şehir planlamasıdır, toplu taşıma politikasıdır, yol güvenliğidir, denetimin adaletidir. Bizim, Türkiye Büyük Millet Meclisinde ve komisyonlarda bunları konuşmamız, bunları iyileştirmemiz lazım, bu maddeleri iyileştirmemiz lazım ama biz bugün trafik politikasını -ki politika da yok- sadece cezalar üzerinden yürütüyoruz ve maalesef veriler de ortada; gördüğünüz gibi, hiçbir çare de deva da bulamıyoruz.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - "Deva" var da orada yok Başkanım!

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Maalesef.

Ama Türkiye'de bir trafik politikası olsa, bütüncül bir trafik stratejisi olsa inanıyorum ki el birliğiyle bu kazaları azaltırız.

Değerli vekillerim, şunu söyleyeyim: Beş yılda trafik kazasına verdiğimiz toplam can sayısı nedir biliyor musunuz? 28.356. Bakın, asrın felaketini yaşadığımız depremin neredeyse yarısını biz beş yılda trafik kazalarına vermişiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Bu can sayısının yanında, vefat eden vatandaşlarımızın yanında uğradığımız özellikle maddi hasarlar da bunun cabası, maddi kayıplarımız da cabası; yaralananları söylemiyorum bile, sakat kalanları söylemiyorum. Bakın, ciddi şekilde şu anda trafik kazaları bu ülkenin temel problemidir ve biz temel problemi ceza kesmekle, cezaları artırmakla, korkutmakla çözemeyiz. Eğitimle çözeceğiz, bilinçlendirmeyle çözeceğiz, kültürle çözeceğiz, kültürle, her sorunda olduğu gibi. Türkiye güvenliği artırıcı, güvenliği sağlayıcı bir strateji geliştirmeli; korku, ceza, sopa stratejisiyle maalesef bu ölenlerin sayısı 2026'da da artar, 2027'de de artar, 2028'de de artar.

Gelin, ulusal bir strateji belirleyelim; gelin, cezalara değil politikalara odaklanalım diyorum.

Teşekkür ediyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Vallahi doğru söylüyorsunuz Hatip Bey yani ne yapalım, oylarımız yetmiyor ki.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Denizli Milletvekili Yasin Öztürk. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Yasin Vekilim, siz bari ikna edin bu iktidarı, biz edemedik dostum ya.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Değerli milletvekilleri, AK PARTİ'si iktidarı için çözüm üretmek uzun zamandır sorunu anlamaktan değil vatandaş korkutmaktan geçiyor. Yönetemedikleri her alanda aynı yöntemi görüyoruz: Yasak, ceza ve tehdit. Ekonomiyi düzeltemediler, borçla ve baskıyla idare ettiler; aslında, bakarsanız, sadece idare ettiklerini zannettiler. Eğitimi iyileştiremediler, zaten tek bacağı aksayan sistemin sağlam olan diğer bacağını da kopardılar. Şimdi de trafikte yaşanan yapısal sorunları çözmek yerine ceza sotasını biraz daha büyütüp işin içinden çıkabileceklerini sanıyorlar. Önümüzde duran bu teklif bir güvenlik metni değildir; bu teklif, AK PARTİ'sinin çaresizliğinin metne dökülmüş hâlidir. Çünkü güvenliği sağlayamayan iktidarlar düzen kuramaz, ceza biriktirir; sorunu önleyemeyenler faturayı vatandaşa keser, yolu güvenli hâle getiremeyenler direksiyon başındakini suçlu ilan eder. Bu iktidar yıllardır vatandaşla şu dili konuşuyor: "Yanlış yapma, bedelini ödersin." Ama hiçbir zaman şunu söyleyemezler: "Özür dileriz, biz görevimizi eksik yaptık, kusur bizim." demezler.

Değerli milletvekilleri, hepimiz biliyoruz ki Türkiye'deki trafik sorunu sadece sürücünün bireysel hatalarından ibaret değildir. Bu sorun plansız kentleşmenin, yetersiz altyapının, standart dışı yol tasarımlarının, eksik eğitim politikalarının ve tutarsız denetim anlayışının sonucudur. Ama AK PARTİ'si iktidarı bu başlıkların hiçbirine cesaret edip dokunmak istememektedir. Çünkü bu alanlarda çözüm üretmek emek ister, plan ister, kamu yatırımı ister, sabır ister, zaman ister; bu millet size tam yirmi üç yıl zaman verdi, geldiğiniz nokta hâlâ aynı. Ceza yazmak ise kolaycılıktır; bir kalem oynatılır, rakam büyütülür, sorun çözülmüş gibi yapılır; bu düzenleme de tam olarak bunu yapmaktadır. Trafik güvenliğini bahane ederek sürekli vatandaşın cebine göz diken, kamusal sorumluluklarını yerine getirmeyip bedelini ise sürekli vatandaşlara ödeten bir anlayışla karşı karşıyayız. Üstelik bu teklif toplumun içinde bulunduğu ağır ekonomik tabloyu tamamen yok saymaktır. Milyonlarca insan geçim mücadelesi verirken, maaşlar erirken, borçlar büyürken, temel ihtiyaçlara bile erişim her geçen gün zorlaşırken trafik cezalarının astronomik seviyelere çıkarılması güvenlik değil ekonomik baskıdır. Vatandaşa "Daha dikkatli ol." demek ile "Bir hata yaparsan aylarca çalışarak ödeyeceğin bir bedel ödersin." demek aynı şey değildir. Bu anlayış adalet üretmez, öfke üretir; bu anlayış devlete olan güveni büyütmez, devlete duyulan güveni sarsar, zedeler. Bakınız, cezaların caydırıcılığı yalnızca cezanın miktarıyla ölçülmez. Ceza adil uygulanırsa caydırıcıdır, denetim tutarlaysa caydırıcıdır, kural herkes için eşitse caydırıcıdır ama bugün trafikte vatandaşın yaşadığı duygu aynen şudur: "Sebebini bile bilmeden her an ceza yiyebilirim." Bu bir güvenlik duygusu değil bir tedirginlik hâlidir. Devlet vatandaşına tuzak kuran bir mekanizma gibi algılanıyorsa orada güvenlik değil yönetim krizinden söz edilebilir. Teklifte yer alan, idari para cezaları ödenmeden ehliyetin iade edilmemesi gibi düzenlemeler ise hukuk devleti ilkesini açıkça zedelemektedir. Bu yaklaşım fiilen şunu söylemektedir: "Önce öde, sonra hakkını ara." Oysa hukuk devleti cezayı tartışılmaz bir dayatma hâline getiren değil itiraz hakkını, masumiyet karinesini ve adil yargılanma ilkesini koruyan devlettir. Ayrıca, metin içerisinde yer alan belirsiz tanımlar ve geniş idari takdir alanları keyfiliğe açık bir zemin yaratmaktadır. Güvenlik bahanesiyle şeffaflıktan vazgeçmek, hesap verebilirliği zayıflatmak, kamu gücünü denetimsiz hâle getirmek kabul edilemez. Peki, biz neyi savunuyoruz? Biz kuralızsızlığı savunmuyoruz, biz cezaların kaldırılmasını da savunmuyoruz; biz sadece adaleti savunmaya çalışıyoruz. Gelir düzeyini gözetmeyen, herkese aynı yükü bindiren bir ceza anlayışının adalet üretmeyeceğini söylüyoruz; eğitimle desteklenmeyen denetimin, altyapıyla güçlendirilmeyen kuralın güvenlik sağlayamayacağını söylüyoruz. Trafik güvenliği yalnızca ceza yazarak değil doğru yol yaparak, doğru şehir planlayarak, doğru şekilde sürücülerini eğiterek, yayayı koruyarak sağlanır. Devlet vatandaşına yalnızca kural koyan değil bu kurala uymayı mümkün kılan bir rehber olmak zorundadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) - Unutulmamalıdır ki güçlü devlet korku üreten değil güven inşa eden devlettir. Tüm bu nedenlerle, bu anlayışla hazırlanmış bir düzenlemenin ne trafik güvenliğine ne de toplumsal barışa katkı sunması mümkün değildir. Meclisin görevi vatandaş cezayla terbiye etmek değil haklarını koruyan, hayatını kolaylaştıran adil düzenlemeler yapmaktır.

Bu gerekçelerle teklife itiraz ediyor; daha adil, daha güvenli, daha eğitime dayalı ve daha insani bir trafik politikası için sorumluluk almaya hazır olduğumuzu bir kez daha ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 29'uncu maddesinde geçen "yer alan" ibarelerinin "bulunan" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Sümeyye Boz
Muş
Gülderen Varlı
Van

Dilan Kunt Ayan
Şanlıurfa
Zülküf Uçar
Van

Celal Fırat
İstanbul
Vezir Coşkun Parlak
Hakkâri
Sevilay Çelenk
Diyarbakır

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SAFFET BOZKURT (Zonguldak) - Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Diyarbakır Milletvekili Sayın Sevilay Çelenk. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bugün burada bulunan bizler iki farklı yüzyılı tecrübe etmiş kişileriz hatta iki farklı milenyum; birinin sonunu, diğeri başlangıcını. Bir trafik kazasında, bir salgında, bir depremde, bir katliamda ya da bir çatışmada hayatımızı kaybetmedik; hayatını kaybedenlere bu nedenle borcumuz var. Geçtiğimiz yüzyıl katliamlarla kapandı, soykırımlarla kapandı. Bu yüzyıl için umudumuz biraz da bu acı hakikatten kaynaklanıyordu. Sanki bütün insanlık "Bir daha asla olmaz." demişti. Oysa "Bir daha asla." dediğimiz her şey yanı başımızda ve feci bir biçimde vuku buldu yeniden. Barış üzerine konuşmayı ahlaki bir sorumluluk olarak dayatan işte bu basit hakikattir. Bundan on yıl evvel bir barış bildirisine imza atan barış akademisyenlerini harekete geçiren de bu ahlaki sorumluluktur; ötekinin hayatına karşı sorumluluk. Bugün, Türkiye'de, yeniden barışı düşünmenin vakti çoktan gelmişti çünkü barışın ertelenmesinin, bastırılmasının ya da sadece güvenlikçi bir çerçeveye hapsedilmesinin maliyeti giderek ağırlaşıyor. Bugün, dünya ölçeğinde, asgari ölçülerde de olsa ahlak ve itibar atfedilen, sanattan, siyasetten, akademiye birçok ismin adının karıştığı Epstein skandalı gibi devasa skandallar kadar yakın coğrafyamızda yaşanan şiddet de şunu açıkça gösteriyor: Çatışmanın normalleştiği, şiddetin sıradanlaştığı ve nefret dilinin her yeri kapladığı toplumlar yavaş yavaş insani, ahlaki ve siyasal olarak bir çöküşe sürüklenirler, bu kaçınılmazdır. Türkiye'de bir yıl evvelinden başlayarak sanki bu hakikatin net biçimde anlaşıldığını düşündüren anlar ve politik müdahaleler yaşandı, önümüzde yeni bir sayfa açacağını umduğumuz bir süreç başladı. Biz buna "barış süreci" dedik, böyle olsun umut ettik fakat nasıl bir barış süreci bu? Ülke koca bir cezaevine dönüşmüş durumda; ev baskınları, kitlesel gözaltılar, tutuklamalar... Daha geçtiğimiz hafta Ezilenlerin Sosyalist Partisine yönelik 22 kentte düzenlenen operasyonlarda çok sayıda gözaltı yaşandı ve 78 kişi tutuklanmış bulunuyor. Bunların barışla ne ilgisi var? Demokratik siyasetin önde gelen isimleri hapisteyken hangi barıştan söz edilebilir? Boğaziçi Üniversitesine yönelmiş yıllardır süregiden gözü dönmüş saldırganlığın yeni bir başlangıçla ne ilgisi var?

Bugün 10 Şubat. Türkiye'de takvimin her sayfası bir başka hak ihlaline ya da başka bir büyük mücadeleye denk düşüyor. 10 Şubat benim için bir büyük buluşmanın yıl dönümü. 10 Şubat 2017'de Ankara Üniversitesinde eski-yeni mezunlarla, öğrencilerle, 80 yaşındaki hocalarımızla ve yurttaşlarla bir araya geldiğimiz bir büyük buluşma tertip etmiştik. Ankara Üniversitesinde yaşanan kitlesel ihraçtan, 72 akademisyenin ihraç edilmesinden üç gün sonra Cebeci kampüsünde düzenlenen bu buluşmaya polis çok sert bir müdahalede bulundu. Öyle ki sonrasında 10 Şubat, Brüksel'de 179 ülkeden 32 milyon eğitimci üyesi bulunan Eğitim Enternasyonal tarafından Dünya Akademik Özgürlük Günü ilan edildi. O gün Cebeci kampüsünden dünyaya verilen akademisyenlere yönelik şiddetin görüntüleri, cübbelerin çiğnenmesi bu iktidarın sayfasına silinmemecesine kaydedilen utanç imgeleridir. Bu tarihten sonra bana kalırsa AKP iktidarı üniversite tarihinde başta başörtüsü yasağı olmak üzere seçerek dönüp durduğu hak ihlali anlatılarını açık alınlı dile getirme şansını ve meşruiyetini yitirdi. O ihlalleri biz yine konuşabiliriz ancak onlar konuşamazlar. Barış imzacısı akademisyenler o gün bugündür inatla ve isyanla haklar ve özgürlükler alanını kaplayan kesif karanlığı yırtmaya çalışıyor. Onlar "Bize her yer üniversite." demişti, var etmeye çalıştıkları üniversite ideale, barış mücadelesine ve verdikleri söze uzak düşen hiçbir yere gitmediler. Bu, gelecek nesillere miras bırakılacak o parlak, umut veren hikâyelerden biridir. Yüzlerce akademisyenin ihracıyla sonuçlanan bu süreç basit bir kitlesel iş kaybı olarak görülemez. Bu, "basit bir iş kaybı" ve "basit bir hukuksuzluk" deyip geçemeyeceğimiz muazzam bir toplum mühendisliği ve bir kültürel iktidar savaşının neticesiydi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SEVİLAY ÇELENK (Devamla) - Bu mühendisliğin hayatın hemen her alanında yaşamakta olduğumuz büyük yer kaymasıyla ilişkisi kurulmalıdır. Yurttaşın ekonomik sıkıntıları gibi büyük sıkıntıları ile akademisyenlerin ve gazetecilerin susturulmaya çalışılmasının, işlerinden ve hayatlarından edilmeleriyle ilişkisi kurulmalıdır. "Barış imzacıları üniversitelere döndü." deniliyor, deniliyor ama durum bu değil. Danıştay incelemesine ulaşabilmiş 194 dosyadan sadece, yalnızca 5'i davacılar lehine kesinleşti. Bugün burada, ihraçların 9'uncu yıl dönümünde içinde bulunduğumuzu umduğumuz yeni süreçte hukuksuzluk namına destan yazdığı açık olan bu sürece son verilmesi çağrısı yapmak istiyorum. Buna son verilmeli, ülke ve üniversite bu utançtan kurtarılmalıdır. Barış akademisyenleri görevlerine geri dönmelidir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 29'uncu maddesinde yer alan "şeklinde" ibarelerinin "olarak" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

İsmail Atakan Ünver

Turan Taşkın Özer

Aydın
Cumhur Uzun
Muğla
Ömer Fethi Gürer
Niğde

Karaman
İnan Akgün Alp
Kars
Gizem Özcan
Muğla

İstanbul
Müzeyyen Şevkin
Adana
Mehmet Salih Uzun
İzmir

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SAFFET BOZKURT (Zonguldak) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde İzmir Milletvekili Sayın Mehmet Salih Uzun, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET SALİH UZUN (İzmir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kanun Trafik Kanunu ama neticede İçişleri Bakanlığıyla ilgili olduğu için onlarla ilgili bir başka önemli konuyu dile getireceğim.

Değerli milletvekilleri, geçen hafta 6 Şubat depremlerinin 3'üncü yıl dönümüydü. Ben 1'inci yıl dönümünden itibaren yani iki yıldır depremde hayatını kaybedenlerin isim listesini istiyorum İçişleri Bakanlığından. Biliyorsunuz, sadece sayıyı açıkladılar. Sayın Bakan, İçişleri Bakanı "53.537 canımızı kaybettik." dedi ama sayıyla, rakamla bu işler olmaz; isim listesi lazım, isim listesi çünkü çok ciddi kuşklar, çok ciddi şüpheler var.

Bakın, Bakanın "53.537 canımızı kaybettik." dediği gün, aynı gün, iki yıl önce Hatay Cumhuriyet Başsavcısı bir açıklama yaptı ve dedi ki: "Vücut bütünlüğü bozulmuş olduğu için, DNA örnekleri alındığı hâlde eşleşme yapılamadığı için yakınlarına teslim edemediğimiz 193 cenazemiz var." Ben hemen o zaman sordum, dedim ki: "Bu durumdaki cenazelerimiz bu açıkladığınız toplam sayıya dâhil mi, değil mi? Başka illerde de aynı durumlar var mı, yok mu?" Cevap vermediler. İşte, o andan itibaren ısrarla isim listesinin peşine düştüm. Bana dediler ki: "Sağlık Bakanlığının veri tabanında ölüm nedeni yazmadığı için isim listesini vermemiz mümkün değil." Hayda! O zaman dedim ki: "O Sayın Bakanın açıkladığı 53.537 sayısı var ya, o neyi ifade ediyorsa onun listesini verin." Öyle ya, birilerini saydınız, "Bu kişiler depremde hayatını kaybedenler." diye saydınız ve bir toplam sayıya ulaştınız. Bana o sayıyı, o listeyi verin, onların isim listesini verin. Bana vermeyin, internet sitenize koyun, yayınlayın. Yapmadılar, o gün bugündür yapmadılar. Bunun üzerine ben İçişleri Bakanından ısrarla randevu talep ettim, sonunda bir gün görüştük. Bana dedi ki: "Vekilim, sayıyı açıkladık ya, isim listesini ne yapacaksınız?" Ben de dedim ki: "Ben bir şey yapmayacağım, siz yapacaksınız."

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sağlamasını yapacağız, sağlamasını.

MEHMET SALİH UZUN (Devamla) - Hukuk devletleri böyle yapar, ciddi devletler böyle yapar. Devletler kayıt tutar, devlet kaydını tutar; devlet, gelirinin, giderinin kaydını tutar, varlıklarının kaydını tutar; toprağının, arazisinin tapu kaydını tutar, doğan vatandaşlarının kaydını tutar, ölen vatandaşlarının kaydını tutar, ciddi devletler böyle yapar. Bizim de ciddi bir devlet geleneğimiz var, siz gelene kadar bu da böyleydi, bozmadıklarınız hâlâ işliyor. Girin bakın Millî Savunma Bakanlığının internet sayfasına, 1853 Kırım Savaşı'nda şehit düşenlerin listesi var; 1911 Trablusgarp, 1912 Balkan, 1914-18 Dünya Savaşı, sonra Kurtuluş Savaşı'mızda şehit düşenlerin tamamının isim listesi var, tek tek; ana adı, baba adı, memleketi, lakabı, lakabı; hepsinin listesi var. (CHP sıralarından alkışlar) Yüz yetmiş küsur sene önceki isim listelerini, kaybettiklerimizin listesini yayınlatabiliyoruz, şimdi kaybettiklerimizi yayınlamıyoruz. Sayın Bakan, benim, bu listeleri sadece seçmen listeleriyle karşılaştıracakımı düşündü sanırım. Evet, onu da yapacaktım, seçmen listeleriyle de karşılaştıracaktım ama daha ciddi meseleler de var, başka meseleler de var. Çok ciddi şekilde, can kaybının çok daha fazla olduğuna dair ciddi şüpheler var, kayıplar var.

Bakın, bu iki sene içerisinde benim iki senedir peşine düştüğüm isim listesinin ne kadar hayati olduğunu gösteren iki gelişme oldu. Bir tanesi, bir sahtecilik soruşturmasında görüldü ki depremde hayatını kaybeden avukatların isimleri kullanılarak sahtecilik yapılmış, yine depremde hayatını kaybedenlerin diplomaları kullanılarak sahtecilik yapılmış.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Mahkeme devam ediyor.

MEHMET SALİH UZUN (Devamla) - Ve, işte şimdi, bugünlerde çok daha büyük bir soruyla karşı karşıyayız, böyle heyula gibi bir soruyla: Depremde kurtulduğu hâlde kaçırılan çocuklarımız var mı, bu Epstein şebekesinin kaçırdığı çocuklarımız var mı; varsa onlara ne oldu, siz ne yaptınız?

Değerli arkadaşlar, bütün bunların ortaya çıkarılabilmesi için atılacak ilk adım bu isim listesinin açıklanmasıdır, bu çok önemlidir. İsim listesi her şeyi çözmez ama atılması gereken zorunlu ilk adım bu isim listesinin açıklanmasıdır. Sayın İçişleri Bakan Yardımcısı, bu konuyu Bakanınıza iletin, bu konuyu gündeminize alın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET SALİH UZUN (Devamla) - Hemen bitireceğim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MEHMET SALİH UZUN (Devamla) - Bu konuyu Bakanınıza iletin ve bu konuyu gündeminize alın. Depremde hayatını kaybeden vatandaşlarımızın il il isim listesini mutlaka açıklayın. Bu listeyi açıklamak zorundasınız, bunu yapın yoksa altında kalırsınız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

29'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.49

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 22.50

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: İbrahim YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar), Nermin YILDIRIM KARA (Hatay)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58'inci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

2'nci sırada yer alan 230 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

2.- Sivas Milletvekili Rukiye Toy ve Konya Milletvekili Mehmet Baykan ile 54 Milletvekilinin Milli Parklar Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3308) ve Tarım, Orman ve Köyİşleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir konu bulunmadığından...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Var, Urfa'nın elektriğı gündemde Başkanım. Urfa'nın elektriğinden daha önemli gündem mi olur Değerli Başkanım?

BAŞKAN - ...alınan karar gereğince, kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 11 Şubat 2026 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.51